การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

โดย
นางสาวประภาศรี เปี่ยมอยู่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

โดย
นางสาวประภาศรี เปี่ยมอยู่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL READING ABILITY OF MATTHAYOMSUKSA 4 STUDENTS TAUGHT BY PROBLEM BASED LEARNING

By

MISS Praphasi PEAMYOO

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
โดย	ประภาศรี เปี่ยมอยู่
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจุ้ย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจุ้ย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุวรี ญานปรีชาเศรษฐ)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น)

57255303 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
คำสำคัญ : การอ่านวิเคราะห์ / การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

นางสาว ประภาศรี เปี่ยมอยู่: การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจุ้ย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 35 คนได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม กำหนดระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 12 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent)

ผลการวิจัยพบว่า :

1. ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

57255303 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)
Keyword : ANALYTICAL READING / PROBLEM BASED LEARNING

MISS PRAPHASI PEAMYOO : THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL READING ABILITY OF MATTHAYOMSUKSA 4 STUDENTS TAUGHT BY PROBLEM BASED LEARNING THESIS ADVISOR : ATIKAMAS MAKJUI, Ph.D.

The purposes of this research were 1) to compare the analytical reading ability of Matthayomsuksa 4 students before and after learning with problem based learning. 2) to study the opinion about learning with problem based learning of Matthayom 4 students.

The samples were 35 students of Matthayomsuksa 4/3 Amphawanwitthayalai School, Amphawa district, Samutsongkhram province, during the second semester of Academic year 2018. They were selected by simple random sampling. The experiment was taken 6 weeks, 2 times per week, total 12 timers. The research instruments consist of 1) lesson plan 2) test of analytical reading ability and 3) questionnaires to analyze student's opinions about learning with problem based learning. The data were analyzed by mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.) and t-test for dependent

The results of the study showed as follows:

1. The analytical reading ability of Matthayomsuksa 4 students after learning with the problem based learning was significantly higher than before learning at the .05 level

2. The opinions of Matthayomsuksa 4 students about learning with problem based learning were highly agreement level

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณา เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากจุ้ย รองศาสตราจารย์ สมพร ร่วมสุข และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญานปรีชาเศรษฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ ใจเยือกเย็น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงเดือน เจริญฉิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ เดือนแจ้ง และอาจารย์รุ่งทิพย์ บุญมี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้บริหาร คณะครู โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2561 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อชาติ เปี่ยมอยู่ คุณแม่บังอร เปี่ยมอยู่ คุณสามารถ เสือคุ้ม คุณอานนท์ บัวประดิษฐ์ คุณนิภาวรรณ ศิริธนิกุล และพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ชาวอัมพวันฯ พี่ ๆ ร่วมชั้นเรียนในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจ คอยให้ความสนับสนุน คอยห่วงใย ช่วยเหลือทุกด้านและส่งเสริมผลักดันให้ผู้วิจัยตั้งใจทุ่มเทกับการทำวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จด้วยดี

ประภาศรี เปี่ยมอยู่

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญภาพ ..... ฎ

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย 5

คำถามของการวิจัย 8

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 8

สมมติฐานของการวิจัย 8

ขอบเขตของการวิจัย 8

นิยามศัพท์เฉพาะ 9

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 10

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 12

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 13

ทำไมต้องเรียนภาษาไทย 13

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 13

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง 14

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 15

คำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 17

หน่วยการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์ 19
ความหมายของการอ่าน 19
ความสำคัญของการอ่าน 19
จุดมุ่งหมายของการอ่าน 21
ความหมายของการอ่านวิเคราะห์ 22
ประเภทของการอ่านวิเคราะห์ 23
กระบวนการอ่านวิเคราะห์ 25
ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ 27
การจัดการเรียนการสอนอ่านวิเคราะห์ 28
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 30
การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 30
ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 30
ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน 31
ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 32
บทบาทผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 35
บทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 37
แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 40
งานวิจัยในประเทศ 40
งานวิจัยต่างประเทศ 46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 48
วิธีและขั้นตอนการวิจัย 48
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการทดลอง 48

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ 49
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง 60
ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล 62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 63
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 63
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 64
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 67
สรุปผลการวิจัย 68
อภิปรายผลการวิจัย 68
ข้อเสนอแนะ 72
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ 72
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 72
รายการอ้างอิง 73
ภาคผนวก 79
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 80
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 82
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ 95
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ 138
ภาคผนวก จ แบบสอบถามความคิดเห็น 157
ประวัติผู้เขียน 159

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET (Ordinary National Educational Test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัมพวัน-วิทยาลัย ปีการศึกษา 2560 3

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 14

ตารางที่ 3 แสดงหน่วยการเรียนรู้ 18

ตารางที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์ 50

ตารางที่ 5 วิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัย ตามแนวคิดของบลูม 55

ตารางที่ 6 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น 58

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 63

ตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 64

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ส่วนประกอบและรูปแบบของบทความ 83

ตารางที่ 10 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วิเคราะห์บทความตามที่อ่าน 84

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สารคดีน่ารู้ 85

ตารางที่ 12 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วิเคราะห์สารคดีตามที่อ่าน 86

ตารางที่ 13 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ส่วนประกอบของเรื่องสั้น 87

ตารางที่ 14 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง วิเคราะห์เรื่องสั้นและคุณค่าจากเรื่อง..... 88

ตารางที่ 15 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการ อ่านวิเคราะห์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ 89

ตารางที่ 16 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 91

ตารางที่ 17 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR20 ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ 92

ตารางที่ 18 แสดงคะแนนความสามารถทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน..... 93

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 8
ภาพที่ 2 การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 54
ภาพที่ 3 การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านวิเคราะห์ 57
ภาพที่ 4 การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 60
ภาพที่ 5 แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน 60

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเทคโนโลยีและด้านวิทยาการต่าง ๆ รวมถึงส่งผลต่อการอ่านที่มีรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิมที่การอ่านมีเฉพาะอ่านในหนังสือหรือตำรา แต่ปัจจุบันพัฒนาให้สามารถอ่านผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ได้ จึงทำให้ทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วทั่วโลก การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้ ในทุก ๆ ปัจจัยย่อมต้องอาศัยการอ่านเป็นสำคัญ ดังที่ประทีป วาทิกทินกร และสมพันธ์ เลขะพันธุ์ (2533: 2) กล่าวว่า สังคมปัจจุบันเป็นสังคมใหญ่ที่เติบโตและแปรเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว การติดต่อกันโดยวิธีพบปะสนทนาย่อมทำได้ในวงจำกัด ฉะนั้นการสื่อสารโดยการอ่านจึงมีความสำคัญมาก การอ่านนอกจากจะทำให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครอง ปัญหาดังกล่าวนี้ต้องการการปรับตัวที่ถูกต้องเหมาะสมหาไม่แล้วจะต้องเผชิญกับปัญหาดังกล่าวด้วยความลำบากยากยิ่ง ดังนั้นการอ่านจึงช่วยให้บุคคลเผชิญกับปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและ สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง (ประเทิน มหาขันธ์, 2530: 4-6) นอกจากนี้การอ่านยังช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างแนบเนียนเป็นการตอบสนองความสนใจและความอยากรู้อยากเห็นขยายความคิดของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องใด เรื่องหนึ่งได้อย่างกว้างขวาง

ปัจจุบันประเทศไทยมีความก้าวหน้าทางด้านการศึกษาและเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก ความเจริญเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้คนในชาติได้รับความก้าวหน้าในการศึกษาและการดำรงชีวิต หากประชาชนได้รับความเท่าเทียมทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทั่วถึงและเท่าเทียมกันจะยิ่งเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาความรู้ความคิด ความสามารถของคนไทยให้ก้าวไกลมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กล่าวถึงความสำคัญและแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับลักษณะของสังคมที่กำลังพัฒนาและก้าวเข้าสู่สังคมของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้เรียนต้องมีทักษะและกระบวนการทางด้านการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาเป็นและปลูกฝังนิสัยให้รักการอ่าน ดังในมาตราที่ 24 (2) และ (3) ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิด จัดการและเผชิญกับปัญหาโดยนำความรู้ที่ได้รับมาแก้ไขปัญหาอย่างชาญฉลาด อีกทั้งผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดให้เป็น ทำเป็น และให้ปลูกฝังลักษณะนิสัยรักการอ่านและสนใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 8) การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการ

จัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้สอนต้องเน้นกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีบทบาทมากที่สุด ส่วนตัวผู้สอนนั้นเป็นเพียงผู้ให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือผู้เรียนเท่านั้น เพื่อเป็นการฝึกหัดให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ประกอบกับคนไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มในการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการอ่านสูงขึ้น จากผลการสำรวจทางสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559: 1) พบว่า กลุ่มผู้อ่านมีอัตราการอ่านเพิ่มขึ้นจากเดิมตามวัย ซึ่งวัยเด็กและเยาวชนมีอัตราอ่านสูงใกล้เคียงกันคือร้อยละ 90.7 และ 89.6 รองลงมาคือ กลุ่มวัยทำงาน (ร้อยละ79.1) และต่ำสุดคือกลุ่มวัยสูงอายุ (ร้อยละ52.8) ซึ่งหากมีการพัฒนาตนเองเช่นนี้อยู่เสมอจะส่งผลที่ดีต่อตนเองและประเทศในอนาคต หากแต่จะพบสถิติการอ่านที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นก็ตามแต่ลักษณะการอ่านของผู้อ่านยังคงเป็นการอ่านในระดับที่เรียกว่า อ่านออก คือ เป็นการอ่านตามตัวอักษร ถึงแม้ว่าจะเข้าใจก็อาจเข้าใจไม่ดีพอซึ่งการอ่านออกนั้นอาจอ่านออกเฉพาะหนังสือประเภทบันเทิง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559: 1) ที่กล่าวว่า ส่วนใหญ่หนังสือที่มีผู้นิยมอ่านจะอยู่ในประเภทให้ความบันเทิง ซึ่งอ่านออกแต่ไม่สามารถวิเคราะห์เพื่อแยกแยะส่วนประกอบหรือรายละเอียดของเรื่องและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเรื่องได้

การอ่านที่เป็นทักษะสำคัญในการดำเนินชีวิต คือ การอ่านวิเคราะห์ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2549: 5) และสุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550: 76) กล่าวถึง ความหมายของการอ่านวิเคราะห์ไว้คล้ายคลึงกันว่า การอ่านวิเคราะห์เป็นการรับข้อมูลหรือสารที่เป็นความรู้ความคิดแล้วสามารถระบุเรื่องหรือปัญหา จำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูล ระบุเหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจ แก้ปัญหา ด้วยการสื่อสารแสดงออกทางภาษาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการอ่านวิเคราะห์ต้องอาศัยความสามารถในการคิดควบคู่กันจึงจะเข้าใจเรื่องได้ถูกต้องชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549: 26-30) ที่ได้กล่าวว่า การคิดจะช่วยค้นพบข้อมูลความรู้ ความเข้าใจ ข้อเท็จจริง ซึ่งการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้องอาศัยความสามารถในการตีความ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ ความช่างสังเกต สงสัย การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

การอ่านวิเคราะห์เป็นทักษะที่เชื่อมโยงระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ ฉะนั้น นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะความสามารถด้านการอ่าน เพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดทักษะการอ่านวิเคราะห์ ซึ่งในปัจจุบันมีโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ หรือ PISA (Program for International Student Assessment) ที่ประเมินทักษะความสามารถด้านการอ่าน โดยวัดความรู้ที่มุ่งเน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนที่จะใช้ความรู้และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรของโรงเรียน ข้อสอบจะมีเนื้อความที่ซับซ้อนมาให้อ่านและให้นักเรียนพิจารณาถึงจุดมุ่งหมาย สาระสำคัญ ซึ่งผลการทดสอบระดับชาติในปี พ.ศ.2560 พบว่าคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านของนักเรียนลดลง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 57.04 ลดลงจากปี พ.ศ.2559

ที่ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 64.26 ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องเร่งพัฒนาเด็กไทยให้มีทักษะการอ่านให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการอ่านวิเคราะห์เนื้อหาที่ต้องเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559: 102)

อีกทั้งเมื่อศึกษาข้อมูลผลการประเมินการอ่านระดับโรงเรียน พบว่า ผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET (Ordinary National Educational Test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย ปีการศึกษา 2560 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการอ่านมีผลการประเมินยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET (Ordinary National Educational Test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัมพวัน-วิทยาลัย ปีการศึกษา 2560

สาระการเรียนรู้	จำนวนผู้เข้าสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การอ่าน	140	100	82.50	16.00	51.86	19.96

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน), **ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบ O-NET ม.6 จำแนกตามรายมาตรฐานการเรียนรู้ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอัมพวัน-วิทยาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10**. เข้าถึงเมื่อ 31 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก http://www.niests.or.th

โดยพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านเท่ากับ 51.86 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 60 ดังนั้น นักเรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยของโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม เกี่ยวกับปัญหาเรื่องการอ่าน จำนวน 3 ท่าน (รุ่งทิพย์ บุญมี ทองทิพย์ คุ้มทรัพย์ และวิไลพร โสดา. สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2559) มีความคิดเห็นตรงกันว่า ปัญหาการอ่านและการอ่านวิเคราะห์ที่พบในโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม มี 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านผู้เรียน พบว่า มีผู้เรียนบางส่วนอ่านหนังสือไม่ออก ไม่พยายามฝึกหัดและพัฒนาตนเอง ผู้เรียนมีความเบื่อหน่ายในการอ่าน สังเกตจากการทำแบบทดสอบที่มีบทความขนาดยาวให้อ่าน ผู้เรียนจะไม่อ่านพร้อมทั้งตอบแบบเดาสุ่ม ผู้เรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน ผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกให้อ่านวิเคราะห์ ผู้เรียนจึงขาดความมั่นใจในการตอบคำถามและกังวลเกี่ยวกับคำตอบว่าเมื่อตอบแล้วจะผิด จึงส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านวิเคราะห์ ด้านที่ 2 ด้านผู้สอน พบว่า ผู้สอนมีวิธีสอนและการจัดกิจกรรม

ที่ไม่ดึงดูดความสนใจจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และด้านที่ 3 ด้านสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในห้องเรียนไม่เอื้อต่อการทำกิจกรรมหรือเมื่อต้องใช้สื่อเทคโนโลยีในการช่วยสอน จากเหตุผล ความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว การที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ครูจึงจะต้องจัดการเรียนรู้แสวงหากิจกรรมและสื่อประกอบต่าง ๆ ให้เหมาะสม พร้อมทั้งฝึกการอ่านวิเคราะห์อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่มากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าตำราต่าง ๆ พบว่า มีผู้นำวิธีสอนมาแก้ปัญหาการอ่านไว้หลากหลาย เช่น การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบหมวก 6 ใบ เทคนิค SQ4R เทคนิค KWL Plus และโมเดลซิปปา (CIPPA Model) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้นล้วนแต่เป็นวิธีที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ แต่วิธีที่น่าสนใจและสามารถนำมาปรับใช้กับการอ่านวิเคราะห์ได้และมีความเหมาะสมกับผู้เรียน คือ การสอนโดยการใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสนใจและความกระตือรือร้นของผู้เรียนในการเรียนมากขึ้น อีกทั้งเมื่อได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ จะทำให้เกิดความมั่นใจในการตอบคำถามเพราะได้ผ่านกระบวนการคิดใคร่ครวญก่อนตอบ (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553: 333) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหา โดยที่ปัญหาจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้และเสาะแสวงหาความรู้เพื่อที่จะได้พบคำตอบหรือความเข้าใจในปัญหานั้นด้วยตนเองพร้อมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ได้ เพราะผู้เรียนเกิดภาวะสงสัยและต้องการที่จะแสวงหาความรู้เพื่อขจัดข้อสงสัยที่เกิดจากการอ่าน ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาจริงหรือสถานการณ์ต่าง ๆ และร่วมกันคิดหาทางแก้ปัญหานั้น ๆ (สุวิทย์ มูลคำ, 2547: 15-28) อีกทั้งเป็นการเผชิญสถานการณ์เมื่อบุคคลเผชิญกับข้อมูลสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีความขัดแย้งหรือก่อให้เกิดปัญหาผู้ที่มีความสามารถในการคิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีทักษะในการคิดแก้ปัญหาจะเริ่มต้นกำหนดหรือระบุปัญหาว่าปัญหา ที่แท้จริงคืออะไร มีการตั้งสมมติฐานคาดเดาคำตอบหรือแก้ปัญหานั้น ๆ เพื่อกำหนดขอบเขตปัญหาให้แคบลงแล้วจึงรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ อาจจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบ ประเมินก่อนสรุปเป็นคำตอบซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบมีความถูกต้องได้มากกว่าและจะนำมาซึ่งความสุขในที่สุด

จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมาทั้งหมด กล่าวได้ว่า การอ่านวิเคราะห์เป็นเรื่องสำคัญและผู้วิจัยเห็นว่า จะต้องปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ ๆ ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2) ฉะนั้น การจัดการเรียนการสอน

ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านวิเคราะห์พร้อมกับเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนรู้ จึงสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มุ่งเน้นกระบวนการทำงานให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้และเสาะแสวงหาความรู้เพื่อที่จะได้พบคำตอบหรือความเข้าใจในปัญหา ซึ่งมีผู้นำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้แก้ปัญหากับการอ่าน เช่น ณิชาพัฒณ์ ไชยเสนบดินทร์ (2557: 85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้วยการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นพบปัญหาด้วยตนเอง ทำความเข้าใจปัญหาโดยร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ฉะนั้น จึงนับได้ว่าการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ร่วมมือกันแสวงหาคำตอบและแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของวัชรา เล่าเรียนดี (2555: 112) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ปัญหาจริงเป็นสื่อในการเรียนรู้และวิธีแสวงหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือที่เรียกว่า วิธีสอนแก้ปัญหา (Problem Solving Method) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนอกจากจะฝึกทักษะการแก้ปัญหาเป็นกระบวนการแล้วยังฝึกทักษะการคิดประเภทต่าง ๆ ด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้ในการสอนภาษาไทยด้านการอ่านวิเคราะห์ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้จัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย เพราะเนื้อหาของรายวิชาเป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกับการอ่านเนื้อความประเภทบทความ สารคดี และเรื่องสั้น ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้ เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย เกิดทักษะการอ่านวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่พบอย่างมีระบบ พร้อมทั้งได้เรียนรู้การทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่มและนำไปสู่การสร้างชิ้นงานที่เกิดจากการคิดวิเคราะห์

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

การอ่านวิเคราะห์ เป็นทักษะการอ่านในระดับที่สูงขึ้นกว่าการอ่านทั่ว ๆ ไป กล่าวคือมิใช่เป็นเพียงการอ่านเพื่อความรู้และความเพลิดเพลินเท่านั้น แต่ยังต้องมีการวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนได้

เขียนในด้านต่าง ๆ ด้วยการอ่านวิเคราะห์ มีความสำคัญต่อการอ่านของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะการอ่านวิเคราะห์เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้เหตุผลในการแยกแยะสิ่งสำคัญจากเรื่องที่ได้อ่าน (กรรณิการ์ พัฒนนิติศักดิ์, 2550: 44) สอดคล้องกับ จุฑามาศ เจริญธรรม (2546: 10-16) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ต้องอาศัยความคิดควบคู่ไปกับการอ่าน เพราะการอ่านวิเคราะห์เป็นการฝึกให้ผู้อ่านใช้ความคิด สติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านคิดเป็น มีความรู้กว้างขวาง และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดของตนเอง สอดคล้องกับ ฟองจันทร์ สุขยิ่ง (2547: 87) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์ เป็นการอ่านอย่างละเอียดด้วยความรอบคอบ มีความเข้าใจเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี สามารถแยกแยะได้ว่าเรื่องที่อ่านมีที่มาของเรื่องเป็นอย่างไร มโนทัศน์ของผู้เขียนและเรื่องที่อ่านคืออะไร สามารถพิจารณาหาเหตุผลประกอบและรู้จักเปรียบเทียบ จะช่วยให้ผู้อ่านสรุปเรื่องและแนวคิดของผู้เขียนได้ สอดคล้องกับ จิรวัฒน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556: 207) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ว่าเป็นความสามารถในการระบุ รูปแบบ เนื้อหา และแนวคิดของเรื่องโดยสามารถตีความคำศัพท์ และสำนวนภาษา สามารถแยกแยะเนื้อความว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริงและเป็นข้อคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้เขียน บอกสาระสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอ ฉะนั้น การอ่านวิเคราะห์จึงเป็นทักษะการอ่านที่ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความคิดที่สูงขึ้น ได้ฝึกตนเองให้เป็นผู้ที่สามารถอ่านได้อย่างละเอียด

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning หรือ PBL) เป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย และฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่ม จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจน เกิดทักษะกระบวนการคิดและการแก้ไขปัญหา (ทิศนา แขมมณี, 2557: 137) สอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดี (2555: 107) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบหนึ่ง อีกทั้งยังส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหา การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นกระบวนการเรียนการสอนอีกรูปแบบ หนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21ของวิจารณ์ พานิช (2555: 281) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยนักเรียนฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งการทำงานเป็นทีม การสื่อสาร การเจรจาต่อรอง การรับฟังผู้อื่น การออกความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ส่วนครูนั้นมีบทบาทจากผู้สอนสาระเนื้อหามาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะขั้นตอนการค้นคว้าและจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และพบว่าการทำงานแบบกลุ่มจะช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนและผลการเรียนเป็นกลุ่มดีกว่าแบบเดี่ยว

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 341) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ดังนี้

1. ขั้นกำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและมองเห็นปัญหาต่าง ๆ สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่อยากรู้อยากเรียน และเกิดความสนใจอยากหาคำตอบ

2. ขั้นทำความเข้าใจปัญหาที่กำหนด ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจในปัญหาที่ต้องการเรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ เช่น ให้คำนิยามหรือความหมายของปัญหา อธิบายสถานการณ์ที่เป็นปัญหา กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้และต้องการแสวงหาความรู้

3. ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง อภิปรายเพื่อแสวงหาแนวทางในการศึกษาค้นคว้า อธิบายวิธีการในการแสวงหาข้อมูล กำหนดวิธีการในการค้นคว้า จัดเรียงลำดับการปฏิบัติงาน สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่ แบ่งงานกันไปปฏิบัติอย่างอิสระและบันทึกข้อมูล ผู้สอนเป็นผู้สังเกตและอำนวยความสะดวก

4. ขั้นสังเคราะห์ความรู้ สมาชิกค้นหาความรู้ที่ได้นำมาแลกเปลี่ยน ร่วมกันอภิปรายและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถูกต้องและเพียงพอที่จะนำมาใช้เป็นคำตอบหรือไม่ หากยังไม่เหมาะสมสมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยกันวิเคราะห์ว่าต้องการข้อมูลอะไรเพิ่มเติมและแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกไปค้นหาข้อมูลเพิ่ม

5. ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของตนและประเมินงานของตนว่าข้อมูลที่ค้นคว้ามามีความเหมาะสมหรือไม่ ความรู้ที่ได้มามีความลุ่มลึกและตอบคำถามหรือปัญหาที่กำหนดไว้ตอนต้นได้เพียงพอหรือไม่ ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย

6. ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนจะนำข้อมูลความรู้ที่ได้มานำเสนอเป็นผลงานโดยอาจนำเสนอแผนการดำเนินการกลุ่ม ตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ขั้นนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสในการแสดงผลงานของกลุ่มตน และได้มีโอกาสประเมินผลงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อนทั้งการประเมินกระบวนการทำงาน ประเมินจากข้อมูลความรู้ที่หามาได้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมของ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ มาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้วิจัยได้กำหนด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

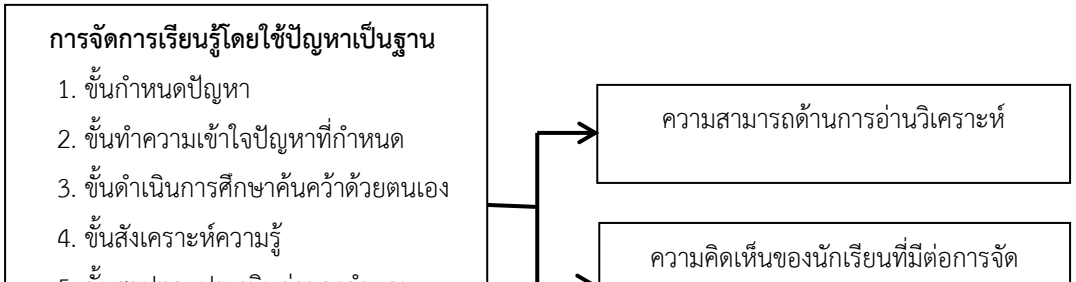

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามของการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้หรือไม่

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 6 ห้องเรียน รวม 172 คน โดยจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถของนักเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 35 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ

2.2.1 ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง คือ เนื้อหาตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในรายวิชาเพิ่มเติม ชื่อรายวิชา วรรณกรรมปัจจุบันและใช้หน่วยการเรียนรู้ในการทดลอง ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บทความ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สารคดี และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรื่องสั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง มาเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสงสัยและสนใจที่จะค้นคว้าหาคำตอบหรือแก้ปัญหา โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย คละความสามารถ และให้ผู้เรียนได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่พบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นกำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและมองเห็นปัญหาต่าง ๆ สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่อยากรู้อยากเรียน และเกิดความสนใจอยากหาคำตอบ

1.2 ขั้นทำความเข้าใจปัญหาที่กำหนด ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจในปัญหาที่ต้องการเรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ เช่น ให้คำนิยามหรือ

ความหมายของปัญหา อธิบายสถานการณ์ที่เป็นปัญหา กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้และต้องการแสวงหาความรู้

1.3 ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง อภิปรายเพื่อแสวงหาแนวทางในการศึกษาค้นคว้า อธิบายวิธีการในการแสวงหาข้อมูล กำหนดวิธีการในการค้นคว้า จัดเรียงลำดับการปฏิบัติงาน สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่ แบ่งงานกันไปปฏิบัติอย่างอิสระและบันทึกข้อมูล ผู้สอนเป็นผู้สังเกตและอำนวยความสะดวก

1.4 ขั้นสังเคราะห์ความรู้ สมาชิกค้นหาความรู้ที่ได้นำมาแลกเปลี่ยน ร่วมกันอภิปรายและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถูกต้องและเพียงพอที่จะนำมาใช้เป็นคำตอบหรือไม่ หากยังไม่เหมาะสมสมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยกันวิเคราะห์ว่าต้องการข้อมูลอะไรเพิ่มเติมและแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกไปค้นหาข้อมูลเพิ่ม

1.5 ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของของตนและประเมินงานของตนว่าข้อมูลที่ค้นคว้ามามีความเหมาะสมหรือไม่ ความรู้ที่ได้มามีความลุ่มลึกและตอบคำถามหรือปัญหาที่กำหนดไว้ตอนต้นได้เพียงพอหรือไม่ ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย

1.6 ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนจะนำข้อมูลความรู้ที่ได้มานำเสนอเป็นผลงาน โดยอาจนำเสนอแผนการดำเนินการกลุ่ม ตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ขั้นนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสในการแสดงผลงานของกลุ่มตน และได้มีโอกาสประเมินผลงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อน ทั้งการประเมินกระบวนการทำงาน ประเมินจากข้อมูลความรู้ที่หามาได้

2. ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ หมายถึง พฤติกรรมการอ่านที่ผู้เรียนจะต้องอ่านเพื่อบอกรายละเอียดของเรื่อง ตีความ จำแนกแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การลำดับเนื้อเรื่อง บอกใจความสำคัญของเรื่อง วิเคราะห์เรื่อง จุดประสงค์ แนวคิด คุณค่าของเรื่อง ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งเป็นแบบมาตรประมาณค่าตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนสามารถอ่านวิเคราะห์เรื่องต่าง ๆ ได้ในระดับที่สูงขึ้น

2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทอ่านได้อย่างมีระบบและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. ครูได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์
4. ครูสามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้กับรายวิชาพื้นฐานและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นได้

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย พุทธศักราช 2551กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย พุทธศักราช 2551

1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาเพิ่มเติม

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์

2.1 ความหมายของการอ่าน

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

2.4 ความหมายของการอ่านวิเคราะห์

2.5 ประเภทของการอ่านวิเคราะห์

2.6 กระบวนการอ่านวิเคราะห์

2.7 ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์

2.8 การจัดการเรียนการสอนอ่านวิเคราะห์

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL)

3.1 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.2 ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.4 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.5 แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 1)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระการเรียนรู้ จะประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องมี ซึ่งสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมุ่งที่จะทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ เกิดทักษะและวัฒนธรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ชื่นชมและเห็นคุณค่า ภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในภาษาประจำชาติ สาระการเรียนรู้ภาษาไทยจึงประกอบไปด้วยสาระการเรียนรู้ 5 สาระ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 1)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 1.2 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 1.3 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 1.4 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย และการเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 1.5 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 -6 ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 21-22)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านออกเสียงประกอบด้วย - บทร้อยแก้วประเภทต่างๆ เช่น บทความ นวนิยาย และความเรียง - บทร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และลิลิต
	2. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน 3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุกๆด้านอย่างมีเหตุผล 4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิต 5. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล	อ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น - ข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชุมชน - บทความ - นิทาน - เรื่องสั้น - นวนิยาย - วรรณกรรมพื้นบ้าน - สารคดี - วรรณคดีในบทเรียน - บทโฆษณา

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	6. ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภทต่างๆภายในเวลาที่กำหนด 7. อ่านเรื่องต่างๆและเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน 8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆมาพัฒนาตนพัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ	- บันเทิงคดี - ปาฐกถา - พระบรมราโชวาท - เทศนา - คำบรรยาย - คำสอน - บทร้อยกรองร่วมสมัย - บทเพลง - บทอาเศียรวาท - คำขวัญ
	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย ได้จัดทำขึ้นโดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด ซึ่งมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพเมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ แก้ปัญหาเป็น และเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย (โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย, 2553: 1-20) มีรายละเอียดดังนี้

1. วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัยมุ่งเน้นบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะการใช้เทคโนโลยี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก

2. พันธกิจ

2.1 ส่งเสริมระบบบริหารจัดการที่ดีมีบรรยากาศและวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร ร่วมสร้างสรรค์ ร่วมรับผิดชอบ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนา

2.2 จัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมศักยภาพ ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายดูแลช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียนตามศักยภาพอย่างถั่วถึง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ มีทักษะการดำรงชีวิต มั่นใจในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความหลากหลายจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เน้นการบูรณาการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา เสริมสร้างสมรรถภาพทั้งร่างกายและจิตใจ

2.4 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เป็นแบบอย่างที่ดี มีวิทยฐานะ เป็นครูมืออาชีพ

2.5 สร้างบรรยากาศการทำงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้มีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม มีระบบเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศก์ ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีสาวนร่วมในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

2.6 เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.7 จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนให้เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้

2.8 ระดมทรัพยากร และบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.9 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง

3. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย

รายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
รายวิชาเพิ่มเติม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ท30201	การอ่านพิจารณาวรรณกรรม	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต
ท30203	วรรณกรรมปัจจุบัน	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต
ท30210	ภาษากับวัฒนธรรม	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ท30205	ประวัติวรรณคดี 1	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต
ท30206	ประวัติวรรณคดี 2	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต
ท30208	การพิจารณาวรรณกรรมเฉพาะเรื่อง	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ท30204	การพูด	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต
ท30211	การอ่านวิเคราะห์	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต
ท30212	วรรณคดีมรดก	จำนวน 40	ชั่วโมง	1.0 หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายวิชาเพิ่มเติม ภาษาไทย

รหัส ท30203		**ชื่อวิชา**	**วรรณกรรมปัจจุบัน**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**เวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์**	**จำนวน**	**1.0 หน่วยกิต**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	**ภาคเรียนที่ 2**	**จำนวน**	**40 ชั่วโมง**

คำอธิบายรายวิชา

อ่านงานประพันธ์ประเภทเรื่องสั้น นวนิยาย ชีวประวัติ และบทความ โดยการพิจารณา การใช้คำ ข้อความ สำนวนโวหาร ประเด็นที่สำคัญของเรื่อง แยกเนื้อหาสาระที่แสดงอารมณ์ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ตลอดจนอธิบายวิวัฒนาการของวรรณกรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้สามารถอ่านวรรณกรรมได้อย่างมีวิจารณญาณ เข้าใจสารของผู้แต่ง ความไพเราะและความงดงามของวรรณกรรม เห็นคุณค่าความสำคัญและรักการอ่านหนังสือ

โดยใช้กระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ กระบวนการทางภาษา กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความ เป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

โดยผ่านเกณฑ์การประเมินด้วยวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยการทดสอบและมิติคุณภาพ (Rubric) จากแบบสังเกตของผลการปฏิบัติงาน อิงมาตรฐานการเรียนรู้และครอบคลุมทุกผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

1) อธิบายความหมายของคำว่าวรรณกรรมและวรรณกรรมร่วมสมัยได้
2) อธิบายวิวัฒนาการของวรรณกรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้
3) เข้าใจความเป็นมา ลักษณะและองค์ประกอบของเรื่องสั้น
4) เข้าใจความเป็นมา และรู้จักส่วนประกอบของนวนิยาย
5) เข้าใจพฤติกรรมของตัวละคร และนำมาเปรียบเทียบกับชีวิตประจำวัน
6) อธิบายส่วนประกอบของบทความได้
7) วิเคราะห์บทความและอ่านบทความที่มีคุณค่าได้อย่างมีเหตุผล
8) เข้าใจความแตกต่างระหว่างสารคดีประเภทชีวประวัติและอัตชีวประวัติ
9) เห็นคุณค่าความสำคัญและรักการอ่านหนังสือ

รวม 9 ผลการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย ได้กำหนดเวลาเรียนในรายวิชาเพิ่มเติม ทั้งหมด 20 สัปดาห์ต่อปี จำนวน 40 ชั่วโมง สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค 70 : 30

ตารางที่ 3 แสดงหน่วยการเรียนรู้

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	เวลา (ชม.)	คะแนน	เกณฑ์การผ่าน	ภาระงาน/ชิ้นงาน
1	วิวัฒน์วรรณกรรม	ข้อที่ 1-2	7	10	5	- การพูดอธิบาย
2	บทความ	ข้อที่ 6-7	6	10	5	- การเขียนวิจารณ์
3	สารคดี	ข้อที่ 8-9	8	10	5	- รายงาน
4	เรื่องสั้น	ข้อที่ 3	8	10	5	- รายงาน
5	นวนิยาย	ข้อที่ 4-5	9	10	5	- แผนผังความคิด
รวมคะแนนหน่วยการเรียนรู้			38	50		
คะแนนประเมินผลกลางภาค			1	20		
คะแนนประเมินผลปลายภาค			1	30		
รวมคะแนนประเมินผล			40	100		

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 , 3 และ 4

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ทางด้านความคิดไปพร้อม ๆ กับการอ่าน ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

ดนยา วงศ์ธนะชัย (2542: 4) ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 1) สนิท ตั้งทวี (2545: 11) พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (2548: 37) กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ในทางเดียวกันสามารถสรุปได้ว่า การอ่าน คือ ความเข้าใจสัญลักษณ์และแปลความหมายของตัวอักษรออกมาสร้างความเข้าใจเรื่องที่อ่านร่วมกัน อีกทั้งสามารถนำความรู้ ความคิด จากสาระที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 1364)ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึง การอ่านตามตัวหนังสือ ถ้าอ่านออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ต้องอ่านออกเสียง เรียกว่า อ่านในใจ สังเกตหรือพินิจดูเพื่อให้เข้าใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 62) การอ่านเป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนาการตีความระหว่างการอ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง จุดประสงค์ มีความรู้เกี่ยวกับภาษาที่อ่านและใช้ประสบการณ์เดิมมาทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

เดล (Dele, 1975: 4) กล่าวว่า การอ่านเป็นการให้ความหมายแก่สัญลักษณ์ต่าง ๆ เมื่อผู้อ่านได้อ่านข้อความต่าง ๆ จะรับเอาความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนร่วมไปด้วย ดังนั้น ผู้อ่านจะต้องตีความจากสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนขึ้น

จากความหมายที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สามารถสรุปได้ว่า การอ่าน คือ การอ่านตามตัวหนังสือ และความเข้าใจในการให้ความหมายแก่สัญลักษณ์ต่าง ๆ แปลความหมายของตัวอักษรออกมา สร้างความเข้าใจเรื่องที่อ่านร่วมกัน เป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนาการตีความระหว่างการอ่านเมื่อผู้อ่านได้อ่านข้อความต่าง ๆ จะรับเอาความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนร่วมไปด้วย สามารถนำความรู้ ความคิด จากสาระที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากในชีวิตประจำวัน เพราะเราไม่อ่านก็จะไม่สามารถรับรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ทั้งความเปลี่ยนแปลง การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ทำให้กลายเป็นคนล้าสมัยและไม่เข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว ดังนั้น การอ่านจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2536: 3) และฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 2) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะว่าการอ่านมีส่วนช่วย

สร้างความสำเร็จ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งเป็นกระบวนการแสดงความรู้ของมนุษย์ ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษมักจะมีโอกาสได้รับความเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือน้อย หรืออ่านได้ช้า เพราะในขณะที่อ่านสามารถวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปฏิบัติ และการอ่านยังเป็นเครื่องมือของนักเรียนนักศึกษา และนิสิต เพื่อใช้สำหรับการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

จินตนา ใบกาซูยี (2543: 58 อ้างถึงใน สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2550: 31) ได้สรุปการบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือ ว่า

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้สาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง

2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้

3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยจำกัด

4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะอ่าน

5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมองดี มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ

6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้

7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ (2546: 89) กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า

จากที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะหากไม่อ่านก็จะไม่สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เป็นการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกับผู้อื่น และการอ่านช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านแต่ละครั้งย่อมมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างออกไป เพื่อสนองความต้องการของผู้อ่าน ดังที่มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ดนยา วงศ์ธนะชัย (2545: 9-10) และกระทรวงศึกษาธิการ (2546: 90-91) กล่าวว่า จุดประสงค์ของการอ่าน มี 5 ประการ ดังนี้

1. อ่านเพื่อให้รู้ เป็นการอ่านที่ต้องการให้รู้ในสิ่งที่เป็นปัญหาไม่เข้าใจหรือเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนเพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด เป็นการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดลึกซึ้งมีเหตุผล

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการอ่านเพื่อให้เกิดความบันเทิงใจ ผ่อนคลายความเครียด จากปัญหาในชีวิตประจำวัน

4. อ่านเพื่อความจรรโลงใจ เป็นการอ่านที่จะช่วยคลายความทุกข์หรือบำบัดความทุกข์ใจ

5. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ เป็นการอ่านที่ช่วยชดเชยความต้องการต่างๆ ที่ยังขาดอยู่

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 92-94) กล่าวว่า การอ่านในแง่มุมต่าง ๆ มีส่วนทำให้ผู้อ่านสามารถจำแนกการอ่านได้ตามวัตถุประสงค์ของการอ่านซึ่งประกอบด้วย

1. อ่านเอาเรื่อง คือ อ่านเพื่อให้ได้ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหา จำแนกได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1.1 อ่านเอาเรื่องโดยละเอียด หมายถึง อ่านเก็บความที่เป็นสาระประเด็นต่าง ๆ อย่างละเอียดตลอดเรื่อง

1.2 อ่านเอาเรื่องโดยสรุป หมายถึง อ่านเก็บความเฉพาะที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่อง

2. อ่านเอารส คือ อ่านแล้วได้รับความรู้สึกกระทบอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นแก่จิตใจ จำแนกได้ ดังนี้

2.1 รสบันเทิงใจ ได้แก่ ความรู้สึกสนุก ตื่นเต้น รัก เศร้าต่าง ๆ

2.2 รสจรรโลงใจ ได้แก่ ความรู้สึกที่ดีงามหลังการอ่าน เช่น ความเข้าใจดี ความสบายใจ ความเบิกบานใจ เป็นต้น

2.3 รสปลุกมโนคติ ได้แก่ พลังความรู้สึกนึกคิดที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางสร้างสรรค์ซึ่งเกิดขึ้นในขณะอ่านหรือหลังการอ่าน

3. อ่านแปลความหรือการแปล คือ อ่านเรื่องราวจากรูปภาษาใดภาษาหนึ่งแล้วแปลความเป็นภาษาที่ใช้กันโดยทั่วไปหรือภาษาที่ใช้สื่อความเข้าใจกันในชีวิตประจำวัน มีวิธีการแปลความจำแนกได้ ดังนี้

3.1 แปลโดยอรรถ ได้แก่ การแปลเอาความเอาเนื้อหาสาระของเรื่องตลอดเรื่องโดยถ่ายทอดเนื้อหาด้วยสำนวนภาษาของผู้แปลเอง

3.2 แปลโดยศัพท์ ได้แก่ การแปลความแบบคำต่อคำหรือประโยคต่อประโยค

3.3 แปลโดยบริบท ได้แก่ การแปลความแบบจับประเด็นเนื้อหาตลอดเรื่อไปพร้อม ๆ กับการศึกษาทำความเข้าใจความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น อาทิ เรื่องวัฒนธรรมภาษาขนบธรรมเนียมประเพณีและสภาวการณ์ทางสังคม เป็นต้น

4. อ่านถอดความ คือ การอ่านเรื่องที่เป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองหรือกวีนิพนธ์ซึ่งมีลักษณะซ่อนความและแฝงความในแง่มุมต่าง ๆ ไว้ด้วยการทำความเข้าใจแล้วถ่ายทอดอธิบายเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาร้อยแก้ว

5. อ่านตีความ คือ การอ่านที่ต้องใช้ความขบคิดวินิจฉัยหรือค้นหาความหมายที่แท้จริงที่ผู้เขียนต้องการส่งถึงผู้อ่านหรือผู้รับสาร ซึ่งอาจซ่อนอยู่ในรูปของสำนวนโวหารและกลวิธีการแต่งที่แยบยล

6. อ่านขยายความ คือ การอ่านทำความเข้าใจความโดยกระจ่าง แล้วสามารถศึกษาทำความเข้าใจถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สามารถอธิบายขยายความที่เกี่ยวข้องกันนั้นได้ทุกแง่มุม

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550: 30) กล่าวว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อรับการถ่ายทอดเป็นสื่อความคิด เจตนา หรือทำความเข้าใจให้มีความรู้ ความบันเทิง เกิดการพักผ่อน พัฒนาปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สรุปได้ว่าจุดประสงค์ของการอ่าน เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆของมนุษย์ให้สมบูรณ์และส่งเสริมให้มนุษย์ได้พบเจอกับแง่มุมของชีวิตที่หลากหลาย ทั้งความบันเทิงใจ สาระความรู้และทางออกของชีวิต

ความหมายของการอ่านวิเคราะห์

การอ่านวิเคราะห์ เป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ต้องอาศัยกระบวนการทางความคิดซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านวิเคราะห์ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 1071) ได้ให้ความหมายของการอ่านและความหมายของการวิเคราะห์ว่า การอ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ ตีความ คิด นับ การวิเคราะห์ หมายถึง การใคร่ครวญ แยกออกเป็นส่วนๆเพื่อศึกษาให้

ถ่องแท้ ฉะนั้น การอ่านวิเคราะห์ จึงหมายถึง การสังเกตพิจารณาดูเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจด้วยการใคร่ครวญและแยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้ในเรื่องนั้น ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2549: 5) กล่าวถึงความหมายของการอ่านวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการอ่านที่สามารถระบุเรื่องหรือปัญหา จำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูล ระบุเหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจแก้ปัญหา

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550: 76) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์ คือ การรับข้อมูลหรือสารที่เป็นความรู้ความคิดแล้วเกิดกระบวนการคิดเพื่อพิจารณาไตร่ตรอง ใคร่ครวญ จำแนกแยกแยะ จัดหมวดหมู่ในเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่เป็นความรู้ความคิดหรือสารนั้น อย่างมีเหตุผลเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่เป็นไปได้ในการแก้ปัญหาด้วยการสื่อสารแสดงออกทางภาษาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาศัยความสามารถในการคิด

ทัศนีย์ หนูนาค (2550: 46) ได้สรุปความหมายของการอ่านวิเคราะห์ ว่าเป็นการอ่านระดับสูงที่ต้องใช้ความพินิจพิจารณาแยกแยะอย่างละเอียด โดยแยกแยะหาเหตุผล ส่วนดี ส่วนบกพร่อง จุดมุ่งหมายของผู้เขียน วิธีการนำเสนอ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และสามารถประเมินหรือตัดสินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

จากความหมายที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การอ่านวิเคราะห์เป็นการอ่านที่พัฒนามาจากการอ่านโดยทั่วไป เนื่องจากจะต้องมีกระบวนการทางการคิดเพื่อพิจารณาส่วนประกอบต่างๆของบทอ่านอย่างละเอียด เพื่อจับประเด็นสำคัญ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จุดมุ่งหมายของผู้เขียน คุณค่าของเรื่อง และนำความรู้นั้นมาพิจารณาอย่างรอบคอบโดยจำแนกแยกแยะอย่างมีเหตุผล

ประเภทของการอ่านวิเคราะห์

นักการศึกษาได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านวิเคราะห์ไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2542: online) กล่าวถึงประเภทของการอ่านวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. การอ่านวิเคราะห์เจตนาของผู้แต่งอาจบอกไว้ชัดเจนในตอนต้นหรือตอนจบของหนังสือว่าแต่งเพื่ออะไร บางครั้งอาจไม่ได้บอกเจตนาไว้ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์และค้นหาเองอาจได้จากเนื้อเรื่อง ตัวละคร บทสนทนาหรือแฝงไว้ในโลกทัศน์ของกวีหรือผู้แต่ง

2. ผู้อ่านวิเคราะห์แก่นเรื่อง เข้าใจเนื้อเรื่องโดยสังเขปหรือเรื่องย่อ เพื่อให้ทราบบริบทของเรื่องว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับใครในสถานการณ์ใดมีแนวคิดหรือแก่นของเรื่องอย่างไร

3. อ่านวิเคราะห์รูปแบบที่กวีหรือผู้แต่งใช้ในการเขียน เช่น เขียนเป็นนิยาย เรื่องสั้น นิทาน อิงพงศาดาร สารคดี ลิลิตฯ

4. อ่านวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่อง เพื่อวิเคราะห์องค์รวมของเรื่อง เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากของเรื่อง บรรยากาศ เป็นต้น

5. อ่านวิเคราะห์ศิลปะการแต่งของกวีหรือผู้ประพันธ์เกี่ยวกับกลวิธีการแต่งว่าเหมาะสมกับเรื่องหรือไม่ ลักษณะเฉพาะของผู้แต่ง เช่น ด้านศิลปะของการสร้างเรื่อง การสร้างภาพในจินตนาการและอื่นๆ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 16-17) กล่าวถึงประเภทของการอ่านวิเคราะห์ไว้ดังนี้ การอ่านวิเคราะห์เริ่มมาจากระดับการอ่านเป็น เนื่องจากการอ่านเป็น คือ การอ่านในระดับสูงขึ้นไป เป็นการอ่านที่สามารถเข้าใจข้อความหรือเนื้อเรื่องแล้วสรุปได้ ตอบคำถามได้ วิเคราะห์วิจารณ์ได้ จับใจความสำคัญได้ ตีความได้ และนำไปใช้ประโยชน์ได้

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2548: 103) กล่าวถึงการอ่านวิเคราะห์ว่าสามารถแบ่งการอ่านวิเคราะห์ได้หลายประการ ดังนี้

1. การอ่านวิเคราะห์คำ เป็นการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยค หรือข้อความต่าง ๆ โดยสามารถบอกได้ว่าคำใดใช้อย่างไร ใช้ผิดความหมาย ผิดหน้าที่ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจนอย่างไร ควรจะต้องหาทางแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

2. การอ่านวิเคราะห์ประโยค เป็นการอ่านเพื่อแยกแยะประโยคต่าง ๆ ว่าเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ใช้ประโยคผิดไปจากแบบแผนของภาษาอย่างไร เป็นประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์เพียงใด มีหน่วยความคิดขาดเกินหรือไม่ เรียงลำดับความในประโยคถูกต้องหรือไม่ เมื่อพบข้อบกพร่องต่างๆแล้วก็สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้

3. การอ่านวิเคราะห์ทัศนะของผู้แต่ง ผู้อ่านต้องพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบว่าผู้เขียนเสนอทัศนะมีเหตุผลประกอบข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือเพียงใด เป็นคนมองโลกในแง่ไหน

4. การวิเคราะห์รส เป็นการอ่านอย่างพิจารณาถึงความประทับใจที่ได้จาก การอ่าน คือ การวิเคราะห์รสของเสียงและรสของภาพ

4.1 ด้านรสของเสียง ผู้อ่านจะรู้สึกได้ชัดจากการอ่านออกเสียงดัง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านปกติหรือใส่ทำนองเสนาะก็ตาม จะช่วยให้รู้สึกถึงความไพเราะของจังหวะและความเคลื่อนไหวที่แฝงอยู่

4.2 ด้านรสของภาพ เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความเข้าใจเรื่อง ในขณะเดียวกันทำให้เห็นภาพด้วย จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย เกิดภาพขึ้นในใจ

จากประเภทของการอ่านวิเคราะห์ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ประเภทของการอ่านวิเคราะห์ เป็นการอ่านในระดับที่เรียกว่า อ่านเป็น เมื่ออ่านแล้วสามารถเข้าใจข้อความหรือเนื้อเรื่องแล้วสรุปได้ ตอบคำถามได้ วิเคราะห์วิจารณ์ได้ จับใจความสำคัญได้ ตีความได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้ รวมไปถึงต้องทราบเจตนาของผู้แต่ง บอกแก่นเรื่อง รูปแบบที่กวีหรือผู้แต่งใช้ในการเขียน บอกองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่อง ศิลปะการแต่งของกวีหรือผู้ประพันธ์เกี่ยวกับกลวิธีการแต่ง และวิเคราะห์คำ ประโยค ทัศนะของผู้แต่ง รวมถึงรสของเสียงหรือรสของภาพได้

กระบวนการอ่านวิเคราะห์

การอ่านวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่จะต้องสามารถแยกแยะข้อมูลต่างๆให้ละเอียดและมีกระบวนการ ขั้นตอนในการอ่าน ซึ่งมีนักการศึกษาได้ กล่าวถึงกระบวนการของการอ่านวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 572-573) กล่าวถึงกระบวนการอ่านวิเคราะห์ไว้ 3 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นที่ 1 วิเคราะห์วรรณกรรม เริ่มจากการพิจารณารูปแบบ แนวคิด และเนื้อหาว่ามีความเป็นเอกภาพหรือไม่ จากนั้นจึงพิจารณากลวิธีในการนำเสนอ การดำเนินเรื่อง สำนวนภาษา ว่ามีความเหมาะสมกับเรื่อง ยุคสมัยที่เกิดเหตุการณ์หรือไม่

2. ขั้นที่ 2 วินิจสารในวรรณกรรม เป็นการสำรวจว่าเนื้อความของเรื่องปรากฏข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นอยู่ส่วนใดบ้าง หรือความรู้สึกของผู้เขียนที่แทรกอยู่ในเนื้อความ

3. ขั้นที่ 3 เสนอความคิดเห็น ซึ่งผู้อ่านจะเกิดความคิดแทรกขึ้นมาขณะอ่านและเป็นการพิจารณาแสดงความเห็นว่าการสื่อสารของผู้แต่งควรเสริมเพิ่มสิ่งใด หรือกล่าวยกย่องด้านใด

ศรีสุดา จริยากุล (2534: 44-46) กล่าวถึง กระบวนการอ่านอย่างวิเคราะห์ ดังนี้

1) รู้จักผู้แต่ง เราจะต้องรู้จักผู้แต่งเพราะผู้แต่งเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้อ่านมาก เพราะเป็นผู้ถ่ายทอดความคิดของตนไปสู่ผู้อ่าน

2) รู้เหตุจูงใจให้แต่ง เหตุจูงใจหรือความบันดาลใจที่ทำให้ผู้เขียนอยากถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกความรู้ให้แก่ผู้อ่าน วัตถุประสงค์ที่ผู้แต่งแต่งขึ้น

3) รู้จักประเภทของหนังสือซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1. ประเภทสารคดี 2. ประเภทบันเทิงคดี

4) รู้จักรูปแบบและโครงสร้างของหนังสือ คือ รู้ว่าหนังสือที่จะอ่านนั้นเป็นหนังสือประเภทไหนการรู้จักโครงสร้างของหนังสือคือผู้อ่านสามารถบอกได้ว่าโครงสร้างของหนังสือมีเอกภาพหรือไม่

5) รู้จักความหมายในถ้อยคำภาษา เพราะถ้อยคำภาษาทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านและผู้เขียนกับผู้อ่านจึงควรรู้จักความหมายในถ้อยคำภาษาตรงกัน

6) รู้จักวิจารณ์ตีความและประเมินค่า เมื่อได้หนังสือมาเล่มหนึ่งนักอ่านควรอ่านอย่างวิจารณ์ตีความและประเมินค่าหนังสือเล่มนั้นว่าเป็นหนังสือประเภทไหน หนังสือนั้นมีเอกภาพหรือไม่ โครงสร้างของหนังสือเป็นอย่างไร และความมุ่งหมายของผู้เขียนต้องการให้เราทราบอะไรบ้าง

7) รู้จักการใช้หนังสืออ่านประกอบการค้นคว้า เช่น พจนานุกรม สารานุกรม

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545: 20-21) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิเคราะห์ ดังนี้

1) อ่านคร่าวๆโดยตรวจดู ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สารบัญ บรรณานุกรม และเนื้อเรื่องบางตอนหรือบางบทว่าเป็นเรื่องที่ต้องการอ่านหรือไม่ เนื้อเรื่องมีขอบเขตกว้างขวางหรือแคบเพียงใด อ่านบทสรุปดูว่าสมควรอ่านเนื้อเรื่องละเอียดอีกหรือไม่หลังจากอ่านบทสรุปแล้วอาจจะเข้าใจไม่ต้องอ่านเนื้อเรื่อง

2) อ่านดูแนวความคิดของผู้เขียน

3) อ่านเฉพาะตอนที่สำคัญที่ต้องการตรวจสอบหรือค้นคว้าเพื่อตรวจดูความถูกต้องความละเอียดชัดเจนของข้อมูลและส่วนประกอบ เช่น ภาพ ตาราง

4) อ่านให้ละเอียดทั้งเล่มเมื่อสนใจจะอ่านหรือค้นคว้าโดยจับใจความสำคัญจากการตั้งคำถาม ใคร(who) ทำอะไร(what) ที่ไหน(where) เมื่อไหร่(when) ทำไม(why) และอย่างไร (how)

5) อ่านโดยใช้วิจารณญาณ

6) บันทึกใส่กระดาษสมุดบันทึกบัตรบันทึกสำหรับไว้ใช้ในการค้นคว้า

7) อ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาและอ่านหนังสือหลายเล่มในเรื่องเดียวกันเพื่อเปรียบเทียบและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือหลายเล่มเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

8) อ่านเชิงสังเคราะห์นำความรู้เดิมมารวมกับความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่านสามารถสร้างงานใหม่ขึ้นมาได้

9) อ่านแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายบทหรือท้ายเล่ม

จากกระบวนการอ่านวิเคราะห์ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า กระบวนการอ่านวิเคราะห์ คือ การอ่านพิจารณารูปแบบ แนวคิดของผู้เขียน วิเคราะห์เนื้อหา ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น กลวิธีในการนำเสนอ การดำเนินเรื่อง สำนวนภาษา การเสนอความคิดเห็น ตีความประเมินค่า สังเคราะห์ความรู้

ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์

ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์เป็นการอ่านในระดับที่สูงขึ้นจากการอ่านแบบธรรมดา เพื่อต้องการให้ได้มาซึ่งคำตอบ แนวทางการปฏิบัติ หรือทางแก้ปัญหา ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

ลัดดา ภู่เกียรติ (2542: 92) ได้กล่าวถึงความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการแยกแยะส่วนที่เป็นส่วนสำคัญออกจากส่วนที่ไม่สำคัญ ความสามารถในการโยงสิ่งที่สำคัญกับหลักการ และความสามารถในการสรุปสาระสำคัญ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 530) กล่าวถึง ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า ผู้อ่านต้องมีความสามารถ ดังนี้ 1) สามารถวิเคราะห์งานเขียน คือ บอกแนวคิด เนื้อเรื่อง กลวิธีการดำเนินเรื่อง และสำนวนภาษา 2) ความสามารถในการวินิจหรือตีความ คือ การระบุเนื้อความใดเป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ที่ผู้เขียนสอดแทรก พิจารณาเจตนาของผู้เขียน ให้แง่คิดและสาระสำคัญอะไร 3) สามารถเสนอความคิดแทรกและความคิดเสริมอย่างสมเหตุสมผล

จิรวัฒน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556: 207) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สรุปได้ว่า เป็นความสามารถในการระบุ รูปแบบ เนื้อหา และแนวคิดของเรื่องโดยสามารถตีความคำศัพท์ และสำนวนภาษา สามารถแยกแยะเนื้อความว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริงและเป็นข้อคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้เขียน บอกสาระสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอได้

เชฟเวอร์ (Shaver, 1997 อ้างถึงใน นิลวรรณ เจตวรัญญู, 2549: 15) กล่าวถึงความสามารถทางการอ่านวิเคราะห์ว่าแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

1. ความสามารถพื้นฐาน ได้แก่ ความสามารถในการทำความเข้าใจเรื่องราวซึ่งครอบคลุม การย่อความ สรุปเรื่อง การแปลความหมาย ซึ่งเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานของนักเรียนในการ ทำความเข้าใจเรื่องราว

2. ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การจำแนก การวางหลักการ การตั้งข้อสันนิษฐาน การเปรียบเทียบ

3. ความสามารถในการตัดสินใจและการสรุปความเห็น ได้แก่ การวิจารณ์ การประเมินผลการตัดสินใจ

จากความหมายที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความสามารถด้านการ อ่านวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการบอกรายละเอียดของเรื่อง ตีความ จำแนกแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การแยกแยะส่วนสำคัญออกจาก ส่วนที่ไม่สำคัญ การลำดับเนื้อเรื่อง กลวิธีการดำเนินเรื่อง บอกใจความสำคัญของเรื่อง มีการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง แนวคิดของเรื่อง เจตนาของผู้เขียน วิเคราะห์เรื่อง จุดประสงค์ และคุณค่าของเรื่อง

การจัดการเรียนการสอนอ่านวิเคราะห์

การอ่านวิเคราะห์เป็นการอ่านที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งจะต้องใช้ความคิดควบคู่ไปพร้อม ๆ กับการอ่าน จึงมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงวิธีสอนอ่านวิเคราะห์ไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน (2545: 6-7) กล่าวถึง วิธีการอ่านวิเคราะห์ไว้ดังนี้

วิธีที่ 1 วิธีการสอนอ่านวิเคราะห์ แบบ SQ4R วิธีนี้ก่อนการอ่านควรอ่านอย่างคร่าว ๆ (overview) ในบทนั้น ๆ ที่ว่าด้วยคำนำและบทสรุป เพื่อพิจารณาว่าอะไรคือหัวใจสำคัญของเนื้อหาที่จะอ่าน เก็บความคิดในระหว่างการอ่านควรพิจารณาว่าความคิดที่สำคัญ (key ideas) หรือเนื้อหาที่เป็นหัวใจของเรื่อง เนื้อหาที่สำคัญรองลงมา พยายามตั้งคำถามจากหัวข้อว่าหัวใจของเรื่องคืออะไร และเนื้อหาสำคัญประกอบคืออะไร การอ่าน (reading) พยายามอ่านเพื่อตอบคำถามให้ได้พิจารณาตัวอย่างว่าช่วยทำให้เกิดความเข้าใจกระจ่างขึ้นหรือไม่ ตัวอย่างคำถามมักจะขึ้นด้วยใคร อะไร อย่างไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และทำไม การระลึก (recall) ว่าที่อ่านผ่านไปแล้วจำได้หรือเข้าใจมากน้อยเพียงใดพยายามตอบคำถามโดยใช้ภาษาของท่านเอง การนึกคิดดู (reflect) ว่าเท่าที่อ่านไปแล้วจะขยายความคิดออกไปยังความรู้เดิมได้อย่างไรซึ่งจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การทบทวน (review) เป็นการช่วยให้ความรู้อยู่ในสมองจึงควรทบทวนเป็นครั้งคราวผู้อ่านจะเห็นว่าหลัก SQ4R นี้เป็นการช่วยเตือนผู้อ่านให้เกิดความรับผิดชอบในเวลาที่ต้องการอาจทำให้การอ่านมีความหมายและได้ประโยชน์

วิธีที่ 2 วิธีการอ่านแบบ SQ3R วิธีอ่านนี้มีผู้วิจัยว่าถ้านำมาปฏิบัติอย่างครบถ้วนแล้วก็เป็นวิธีการที่ได้ผลอีกวิธีหนึ่งซึ่ง เบอร์มิสเตอร์ (Burmeister) เรียกวิธีอ่านวิธีนี้ว่า SQ3R วิธีนี้เป็นวิธีที่เหมาะสำหรับการศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล วิธีอ่านนี้ประกอบด้วย การสำรวจ (survey) หมายถึง สำรวจชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง จะดูสารบัญและความคิดที่ผู้เขียนตั้งจุดมุ่งหมายในการเขียนนั้นหรือศึกษาจากคำนำ (introduction or preface) ก็ได้ การตั้งคำถาม (question) ตั้งคำถามตนเองว่าสิ่งที่เราต้องการจะรู้ต้องการจะทราบนั้นคืออะไร การอ่าน (read) อ่านเพื่อที่จะตอบคำถามที่ตนอยากรู้คำถามที่ตนตั้งเอาไว้ในใจพยายามหารายละเอียดและจุดสำคัญจากการอ่านนั้นนำมาตอบคำถามให้ได้ การจดจำ (recite) ถ้าเราได้คำตอบจากหนังสือและเข้าใจอย่างกระจ่างจากการอ่านแล้วเราควรจดจำข้อความที่สำคัญไว้ จดโน้ตไว้เพื่อเตือนความจำตนเองและพยายามถามตนเองว่าจากการอ่านนั้นๆได้ความคิดใหม่อะไรขึ้นมาบ้าง การทบทวน (review or reconstruct) ทบทวนดูว่าถูกต้องหรือไม่ พยายามนำความรู้ที่ได้นั้นออกมาใช้ทบทวนจุดสำคัญใหญ่ ๆ และจุดสำคัญรองลงมาของเนื้อเรื่องที่เราต้องการทราบนั้น

วิธีที่ 3 ฟรานซิส พี โรบินสัน(Francis P. Robinson) ได้แนะนำวิธีอ่านไว้โดยใช้หลัก 3SR

1. บอกตนเอง (self-recitation) คือ การอ่านแบบใช้วิธีตั้งคำถามตนเองจากข้อความหรือแนวความคิดที่อ่านนั้นและเมื่อตั้งคำถามนั้น ๆ ที่ตนอยากรู้แล้วก็พยายามหาคำตอบจากแนวความคิดในหนังสือนั้นให้ได้ด้วยตนเอง

2. ทบทวน (spaced review) ทบทวนจากแนวความคิดนั้นเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้นและป้องกันการลืมและการเข้าใจที่ไขว้เขวควรจะได้มีการทบทวนทุกครั้งจากการอ่านเพื่อที่จะได้เป็นพื้นฐานความรู้เดิมในการอ่านครั้งต่อไป

3. ใช้วิธี SQ3R (the SQ3R method) คือ วิธีที่กล่าวแล้วข้างต้น หรือจะใช้ SQ4R ก็ได้

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550:36) กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านวิเคราะห์ว่า เป็นการอ่านและการคิดระดับสูงซึ่งมีกลวิธีดังนี้

1. กลวิธีนำการอ่าน (Directed Reading Activity) เป็นกลวิธีสอนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ครูเป็นผู้ชี้นำ การอ่านโดยตั้งคำถามจากเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่านแล้วให้นักเรียนอ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามดังกล่าว

2. กลวิธีฝึกอ่าน SQ3R (Survey,Question,Read,Recite,Review) เป็นกลวิธีฝึกอ่านที่เริ่มจากการให้ผู้อ่านสำรวจเรื่องที่จะอ่านแล้วตั้งคำถามต่าง ๆ จากนั้นให้อ่านเรื่องเพื่อหาคำตอบเมื่ออ่านจบให้สรุปหรือทบทวนเรื่องที่อ่านอีกครั้งเพื่อให้เข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

3. กลวิธีนำการอ่านและการคิด (Reading Thinking Guide) เป็นกลวิธีที่พัฒนาการอ่านของนักเรียน โดยการใช้คำถามชี้นำให้นักเรียนใช้บริบทหรือข้อความเพื่อทำนายเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่าน จากนั้นให้นักเรียนอ่านแล้วตรวจสอบว่าคำทำนายถูกต้องหรือไม่พร้อมทั้งให้เชื่อมโยงเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์ส่วนตัวและเรื่องที่เกี่ยวข้องกลวิธีการวัดและประเมินผลการอ่านวิเคราะห์

นิศา สายแวว (2557: Online) กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านวิเคราะห์ว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อจะใช้วิเคราะห์

2. กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ

3. กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบที่กำหนดให้

4. พิจารณาแยกแยะ เป็นการพินิจพิเคราะห์ทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม ที่ประกอบด้วย What Where Why Who How

5. สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

จากวิธีการสอนอ่านวิเคราะห์ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านวิเคราะห์เริ่มจากสำรวจข้อมูลเบื้อต้นของเรื่องก่อนเป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ จากนั้นเมื่ออ่านแล้วให้ลองตั้งคำถามเพื่อเป็นการทบทวนสิ่งที่อ่าน เพื่อได้วิเคราะห์ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอย่างไร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) เป็นยุทธวิธี ในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา และวิธีการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ปัญหาที่เป็นฐานสำหรับกิจกรรมการ เรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้นั้นจะต้องเป็นปัญหาที่มาจากตัวนักเรียนซึ่งเป็นปัญหาที่นักเรียน สนใจต้องการแสวงหา ค้นคว้าคำตอบและหาเหตุผลมาแก้ปัญหาหรือทำให้ปัญหานั้นชัดเจน มองเห็นแนวทางแก้ไข ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ (วัชรา เล่าเรียนดี, 2555: 107)

ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) มีการพัฒนาขึ้นครั้งแรกโดยคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศแคนาดา ซึ่งนำมาใช้ในกระบวนการติวให้กับนักศึกษาแพทย์ฝึกหัด เมื่อประสบผลสำเร็จในการนำมาใช้จึงทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) กลายมาเป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาเรื่อยมาจนนำมาใช้ในระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา และบัณฑิตวิทยาลัย ในสหรัฐอเมริกา และกระบวนการจัดการเรียนรู้นี้ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับสาขาวิชาที่หลากหลาย เช่น วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ เป็นต้น

มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2545: 11) กล่าวถึงความเป็นมาของการจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) นั้นสามารถย้อนอดีตไปถึงแนวคิดของนักการศึกษาในช่วงแรกของศตวรรษที่ 20 คือ จอห์น ดิวอี้ นักการศึกษาชาวอเมริกาซึ่งเป็นผู้ต้นคิดวิธีสอนแบบแก้ปัญหาและเป็นผู้เสนอแนวคิดว่าการเรียนรู้เกิดจากการลงมือทำด้วยตนเอง learning by doing แนวคิดของดิวอี้ได้นำไปสู่แนวคิดในการสอนรูปแบบต่างๆที่ใช้กันในปัจจุบัน ในประเทศไทยการจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) ใช้ในการสอนทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา อีกทั้งยังเป็นที่นิยม

มากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะเมื่อนำการจัดการเรียนรู้ไปสอนผู้เรียนจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางการคิดที่หลากหลาย ส่งผลให้มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นด้วย (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553: 333)

จึงกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) นั้นเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างแท้จริง เพราะผู้เรียนจะต้องเผชิญกับปัญหาและร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ อีกทั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางการคิดและมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะในการแก้ไขปัญหา ทำงานร่วมกับผู้อื่น ก่อให้เกิดความรู้ ความคิด และมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ดังนี้

วัชรา เล่าเรียนดี (2547: 72) กล่าวถึงความหมายว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดแบบหนึ่งที่จัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นหรือเป็นฐานสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ โดยที่ปัญหานั้นจะต้องทำให้นักเรียนสนใจ ต้องการแสวงหาค้นคว้าหาเหตุผลมาช่วยแก้ไขหรือทำให้ปัญหานั้นชัดเจน มองเห็นแนวทางแก้ไขซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นของนักเรียนได้

วัลลี สัตยาศัย (2547: 16) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหรือ PBL คือการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วยการใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งวิทยาการหลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาโดยมีการศึกษาหรือเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวมาก่อน

วัฒนา รัตนาพรหม (2548: 33) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานว่า หมายถึง เป็นการเรียนรู้ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการทำความเข้าใจและแก้ปัญหา ซึ่งใช้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เป็นอยู่ตามสภาพจริงมาเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เลือกเนื้อหาที่ต้องการจะเรียนรู้และแสวงหาความรู้นั้นเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ผู้เรียนจะได้ฝึกการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบตลอดจนการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 333) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานว่าหมายถึง กระบวนการในการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้น โดยที่ปัญหานั้นจะ

เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้และเสาะแสวงหาความรู้เพื่อค้นพบคำตอบหรือเพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียดของปัญหานั้นด้วยตนเองและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากความหมายของนักการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดแบบหนึ่งที่จัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้น ซึ่งปัญหานั้นจะต้องทำให้นักเรียนสนใจ ต้องการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งวิทยาการหลากหลาย ค้นคว้าหาเหตุผลเพื่อค้นพบคำตอบหรือเพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียดของปัญหานั้นด้วยตนเองหรือทำให้ปัญหานั้นชัดเจน มองเห็นแนวทางแก้ไข ได้ฝึกการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบตลอดจนการทำงานเป็นกลุ่ม และผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาคำตอบด้วยตนเองโดยมีผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษา ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ไว้ดังนี้

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 341-342) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นกำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ครูจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและมองเห็นปัญหาต่าง ๆ สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่อยากรู้อยากเรียน และเกิดความสนใจอยากหาคำตอบ

2. ขั้นทำความเข้าใจปัญหาที่กำหนด ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจในปัญหาที่ต้องการเรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ เช่น ให้คำนิยามหรือความหมายของปัญหา อธิบายสถานการณ์ที่เป็นปัญหา กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้และต้องการแสวงหาความรู้

3. ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง อภิปรายเพื่อแสวงหาแนวทางในการศึกษาค้นคว้า อธิบายวิธีการในการแสวงหาข้อมูล กำหนดวิธีการในการค้นคว้า จัดเรียงลำดับการปฏิบัติงาน สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่ แบ่งงานกันไปปฏิบัติอย่างอิสระและบันทึกข้อมูล ครูเป็นผู้สังเกตและอำนวยความสะดวก

4. ขั้นสังเคราะห์ความรู้ สมาชิกค้นหาความรู้ที่ได้นำมาแลกเปลี่ยน ร่วมกันอภิปรายและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถูกต้องและเพียงพอที่จะนำมาใช้เป็นคำตอบหรือไม่ หากยังไม่เหมาะสมสมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยกันวิเคราะห์ว่าต้องการข้อมูลอะไรเพิ่มเติมและแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกไปค้นหาข้อมูลเพิ่ม

5. ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของของตนและประเมินงานของตนว่าข้อมูลที่ค้นคว้ามามีความเหมาะสมหรือไม่ ความรู้ที่ได้มามีความลุ่มลึกและตอบคำถามหรือปัญหาที่กำหนดไว้ตอนต้นได้เพียงพอหรือไม่ ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย

6. ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนจะนำข้อมูลความรู้ที่ได้มานำเสนอเป็นผลงานโดยอาจนำเสนอแผนการดำเนินการกลุ่ม ตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ขั้นนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสในการแสดงผลงานของกลุ่มตน และได้มีโอกาสประเมินผลงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อน ทั้งการประเมินกระบวนการทำงาน ประเมินจากข้อมูลความรู้ที่หามาได้

วัชรา เล่าเรียนดี (2555: 111) ได้สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเพิ่มเติมความเข้าใจไว้ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เผชิญกับปัญหา ได้แสวงหาค้นพบปัญหาด้วยตนเอง

2. จัดกลุ่มนักเรียนร่วมมือกันเรียนรู้ (3-5 คน) ให้เด็กร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาให้ชัดเจน

3. ให้นักเรียนถามคำถามในเรื่องที่เขาสงสัย ไม่รู้ หรือไม่เข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

4. นักเรียนร่วมกันคิดหาวิธีแก้ปัญหา วางแผนแก้ปัญหา และระบุสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้

5. นักเรียนร่วมกันแสวงหาความรู้และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา

6. นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหา หาคำตอบของปัญหาที่เลือก และนำเสนอผลการเรียนรู้หรือผลการแก้ปัญหา อาจนำเสนอในรูปโครงงาน การแสดงนิทรรศการ แสดงผลงาน และผลการหาคำตอบของปัญหา

7. ร่วมกันประเมินผลการทำงานกลุ่มและผลงานกลุ่ม นำเสนอข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป

สเพนซ์ (Spence, 2006: Online) ระบุขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐานหรือ Problem - Based Learning รวม 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจประเด็นที่เป็นปัญหา (Explore the Issues) ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะตรวจสอบพิจารณาว่าตนเองรู้อะไรแล้วบ้างในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ๆ และจะแบ่งปันความรับผิดชอบและร่วมมือกันในกลุ่มได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 นิยามปัญหา (Define the Problem) ผู้เรียนจะตรวจสอบพิจารณาค้นหาให้ชัดเจนว่าอะไรคือปัญหาที่ต้องร่วมกันแก้ไขและสร้างข้อตกลงเป็นข้อสรุปของแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 สืบเสาะหาทางแก้ปัญหา (Investigate Solutions) ขั้นนี้เป็นการให้ผู้เรียนพิจารณาว่ามีอะไรบ้างที่ตนเองต้องรู้และต้องทำเพื่อแก้ปัญหาและเป็นขั้นตอนที่ต้องการอภิปราย

อย่างกว้างขวางเช่นเดียวกัน โดยมีกิจกรรมสำคัญคือการตรวจสอบพิจารณาปัญหาโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์อย่างรอบคอบรอบด้าน ทั้งโดยการสืบค้นจากแหล่งต่าง ๆ สร้างสมมุติฐานที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางสืบค้น หาทางแก้ปัญหาตรวจสอบและระบุให้ชัดเจนว่าสมาชิกในกลุ่มรู้อะไรบ้างและจำเป็นต้องรู้อะไรเพิ่มเติมอีกแล้วจึงลงสรุปแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาวิจัยหาทางแก้ปัญหา (Research the Knowledge) ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อหาองค์ความรู้และข้อมูลมาสนับสนุนแนวทางแก้ปัญหาที่ผู้เรียนร่วมกันกำหนดเป็นรายกลุ่ม ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานออกแบบกิจกรรมและกำหนดการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 5 เขียนแนวทางแก้ปัญหาหรือลายลักษณ์อักษร (Write your Solution) ขั้นนี้ผู้เรียนต้องใช้ทักษะสื่อสารเพื่อแสดงให้เห็นแนวทางแก้ปัญหาของตนเองที่ชัดเจนและตอบสนองต่อปัญหาสาเหตุข้อขัดแย้งและหลักฐาน ใช้เวลาในการทบทวนสภาพงานของหน่วยงานตนอย่างพอเพียงแล้วเขียนแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ พร้อมตรวจสอบแก้ไขให้อ่านเข้าใจได้ง่ายและ ชัดเจนแล้วนำเสนอด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 6 ทบทวนการปฏิบัติงาน (Review your Performance) ขั้นนี้เป็นลำดับสุดท้าย ในขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหาซึ่งง่ายต่อการที่จะถูกมองข้ามไม่ให้ความสำคัญแต่เป็นขั้นตอนที่ จำเป็นต่อการปรับปรุงทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน ซึ่งจะมีการประเมินผลการแก้ปัญหาตามแนว ทางการแก้ปัญหาของผู้เรียนแต่ละคนและของแต่ละกลุ่มเพื่อให้เห็นว่าทำอะไรได้ดีมีข้อผิดพลาด อย่างไรซึ่งจะเป็นโอกาสที่ช่วยสร้างบทเรียนสำหรับผู้ปฏิบัติด้วยโดยให้กลุ่มของผู้เรียนร่วมการอภิปรายหาแนวทางพัฒนาในการแก้ปัญหาคราวต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 341) มาเป็นแนวทางในการวิจัย เนื่องจากมีขั้นตอนที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติกับนักเรียนได้อย่างเห็นผล ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นกำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและมองเห็นปัญหาต่าง ๆ สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่อยากรู้อยากเรียน และเกิดความสนใจอยากหาคำตอบ

2. ขั้นทำความเข้าใจปัญหาที่กำหนด ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจในปัญหาที่ต้องการเรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ เช่น ให้คำนิยามหรือความหมายของปัญหา อธิบายสถานการณ์ที่เป็นปัญหา กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้และต้องการแสวงหาความรู้

3. ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง อภิปรายเพื่อแสวงหาแนวทางในการศึกษาค้นคว้า อธิบายวิธีการในการแสวงหาข้อมูล กำหนดวิธีการในการค้นคว้า จัดเรียงลำดับการ

ปฏิบัติงาน สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่ แบ่งงานกันไปปฏิบัติอย่างอิสระและบันทึกข้อมูล ผู้สอนเป็นผู้สังเกตและอำนวยความสะดวก

4. ขั้นสังเคราะห์ความรู้ สมาชิกค้นหาความรู้ที่ได้นำมาแลกเปลี่ยน ร่วมกันอภิปรายและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถูกต้องและเพียงพอที่จะนำมาใช้เป็นคำตอบหรือไม่ หากยังไม่เหมาะสมสมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยกันวิเคราะห์ว่าต้องการข้อมูลอะไรเพิ่มเติมและแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกไปค้นหาข้อมูลเพิ่ม

5. ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของของตนและประเมินงานของตนว่าข้อมูลที่ค้นคว้ามามีความเหมาะสมหรือไม่ ความรู้ที่ได้มามีความลุ่มลึกและตอบคำถามหรือปัญหาที่กำหนดไว้ตอนต้นได้เพียงพอหรือไม่ ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย

6. ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนจะนำข้อมูลความรู้ที่ได้มานำเสนอเป็นผลงานโดยอาจนำเสนอแผนการดำเนินการกลุ่ม ตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ขั้นนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสในการแสดงผลงานของกลุ่มตน และได้มีโอกาสประเมินผลงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อนทั้งการประเมินกระบวนการทำงาน ประเมินจากข้อมูลความรู้ที่หามาได้

บทบาทผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ในการจัดการเรียนสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้สอนจะต้องเข้าใจในบทบาทของตนอย่างชัดเจน ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทของครูไว้ ดังนี้

มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2545: 11-17) ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนจะไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนอย่างเดียวอีกต่อไปแต่ครูผู้สอนจะต้องมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน สร้างบทเรียนที่เป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่เป็นแนวคิดสำคัญของปัญหานั้นตลอดจนการประเมินผลการเรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับแนวคิดของการเรียนแบบที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน บทบาทในการอำนวยความสะดวกในการเรียนให้ผู้เรียนเท่านั้น บทบาทของผู้อำนวยความสะดวก

1. ใช้คำถามนำและคำถามปลายเปิด
2. ช่วยกระตุ้นประสบการณ์ที่ผู้เรียนมีอยู่
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างอิสระ
4. เป็นพี่เลี้ยงดูแลให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนและในการอภิปรายอยู่ในกรอบที่กำลังศึกษา
5. ตั้งประเด็นที่จำเป็นในการพิจารณาและอภิปรายร่วมกัน
6. ให้แนวทางในการค้นคว้าหาความรู้ตลอดจนกระบวนการเรียน
7. กระตุ้นและให้การสนับสนุนผู้เรียน

8. จัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความพอใจและไม่กลัวต่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550: 9-13) กล่าวว่า ผู้สอนที่มีลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการเรียนสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ผู้สอนต้องมุ่งมั่นตั้งใจและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2. ผู้สอนต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เข้าใจศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนเพื่อสามารถที่จะให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนได้

3. ผู้สอนต้องเข้าใจขั้นตอนและแนวทางในการจัดการเรียนสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานอย่างถ่องแท้ทุกขั้นตอน เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาแนะนำได้ถูกต้อง

4. ผู้สอนต้องมีศักยภาพสูงในการจัดการเรียนรู้การติดตามผลประเมินผลผู้เรียน

5. ผู้สอนต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดหา สนับสนุนสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมเพียงพอ

6. ผู้สอนต้องมีจิตวิทยาสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน

7. ผู้สอนต้องชี้แจงและปรับความคิดของผู้เรียนให้เข้าใจและเห็นคุณค่าของการจัดการเรียนสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

8. ผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงให้ครบทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้

วิจารณ์ พานิช (2555: 19-20) กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ในยุคแห่งศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ จะต้องมีการพัฒนาและเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต คือ 3R × 7C

3R ได้แก่ Reading (อ่านออก) (W)Riting (เขียนได้) (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น)

7C ได้แก่

1) Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)

2) Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

3) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์)

4) Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ)

5) Communication, information & media literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ)

6) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

7) Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

สรุปได้ว่า ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่เตรียมความพร้อมทางด้านความรู้ แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพราะผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูงในการจัดการเรียนรู้การติดตามผลประเมินผลผู้เรียนพร้อมทั้งต้องเข้าใจศักยภาพและความสามารถของผู้เรียน คอยเป็นผู้ดูแลและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน ชี้ให้ผู้เรียนมองเห็นปัญหา และสามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริงได้ครบทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้

บทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้ให้ได้ผลดีที่สุดต่อนักเรียน จะต้องได้รับความร่วมมือจากนักเรียนด้วย ฉะนั้นนักเรียนจะต้องทราบถึงบทบาทของตนด้วย ดังที่มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนไว้ดังนี้

มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2545: 11-17) กล่าวว่า บทบาทของผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนและลงมือปฏิบัติ มีอำนาจในการจัดการควบคุมตนเองในการแสวงหาความรู้ใหม่ จะได้รับมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเอง

สุปรียา วงษ์ตระหง่าน (2546: 3) กล่าวว่า นักเรียนจะมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้จะมีโอกาสได้ฝึกการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนจะต้องกำหนดทุกอย่างตั้งแต่วัตถุประสงค์ วิธีการเรียนรู้เป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิตนักเรียนจะมีบทบาทในการเรียนรู้ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การรับรู้และสื่อความหมายของข้อมูลที่ได้รับ
2. ตั้งสมมติฐานจากข้อมูลที่มี
3. ใช้วิธีการที่หลากหลายในการค้นหาข้อมูล
4. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
5. นำความรู้ที่ได้รับมาสร้างข้อสรุป

สำนักงานเลขาธิการการศึกษา (2550: 9-13) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้เรียนไว้ว่า

1. ผู้เรียนต้องปรับความคิดในบทบาทหน้าที่และการเรียนรู้ของตน
2. ผู้เรียนต้องมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ และรู้จักการทำงานอย่างเป็นระบบ
3. ผู้เรียนต้องได้รับการปรับพื้นฐานและฝึกทักษะด้านกระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล การทำงานเป็นกลุ่ม การอภิปราย สรุป เสนอแนะผลงาน และการประเมินผล
4. ผู้เรียนต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี

สรุปได้ว่า ผู้เรียนมีบทบาทในการร่วมกันเรียนและร่วมลงมือปฏิบัติ ฝึกการแก้ปัญหาต่างๆเมื่อเผชิญกับปัญหาแล้วผู้เรียนจะต้องคิดสืบค้นข้อมูล รับผิดชอบทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมกันอภิปราย สรุป เสนอแนะผลงาน และการประเมินผล เพื่อให้ได้คำตอบที่สมเหตุสมผล

แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้ง ดังที่มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

วัลลี สัตยาศัย (2547: 69-85) กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้โดยการใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) ไว้ดังนี้

ขั้นตอนการประเมินผลการเรียนรู้โดยการใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ จะต้องวัดและประเมินให้ครบทุกด้านทั้งในส่วนกระบวนการและผลงานทั้งด้านความรู้ ทักษะการทำงานทุกด้าน ตลอดจนเจตคติ โดยการประเมินจะต้องมีทั้ง การประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียน (Formative assessment) และการประเมินตัดสินผลหลังจากเรียนเสร็จสิ้น (Summative assessment) ซึ่งครูผู้สอนอาจแบ่งขั้นตอนการประเมินเพื่อการวางแผนที่ดีได้ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมิน

2. พิจารณาขอบเขต เกณฑ์ วิธีการ และสิ่งที่จะประเมิน เช่น ประเมินพัฒนาการด้านการนำเสนอความรู้ ต้องไม่ลืมกำหนดวัตถุประสงค์ให้ครบจุดมุ่งหมายทางการศึกษา 3 ด้าน คือ ความรู้ เจตคติและทักษะกลไก

3. กำหนดผู้ประเมินว่ามีใครบ้างที่จะเป็นผู้ประเมิน โดยผู้ประเมินควรครอบคลุมทุกด้านของกิจกรรม เช่น นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมิน ครูประเมิน ผู้ปกครองประเมิน

4. เลือกใช้เทคนิคและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย โดยต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์รายวิชา รวมไปถึงสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน เช่น ใช้การทดสอบ ใช้การสัมภาษณ์ ใช้การสังเกตพฤติกรรม ใช้แบบสอบถาม ใช้การบันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้แบบประเมินตนเอง ใช้แฟ้มสะสมผลงาน

5. กำหนดเวลาและสถานที่ที่จะประเมิน เช่น ทำการประเมินระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่ม การประเมินระหว่างทำโครงการ

6. วิเคราะห์ผลและจัดการข้อมูลการประเมิน โดยนำเสนอรายการ กระบวนการ แฟ้มสะสมผลงาน การบันทึกข้อมูล ผลการสอบ

7. สรุปผลการประเมินเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องของการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน และในกรณีที่เป็นการประเมินผลสรุปรวมเพื่อตัดสิน

ผลการเรียน ควรพิจารณาใช้เกณฑ์ที่กำหนด และนำเสนอผลการประเมินระหว่างเรียนมาประกอบการพิจารณาด้วยเสมอ

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 336-337) กล่าวถึงการประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ ดังนี้ การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจะแตกต่างจากการประเมินผลแบบเดิมที่เป็นการประเมินผลจากการทดสอบหรือจากผลงานเพื่อวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนแต่การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานผู้เรียนจะเป็นผู้ประเมินตนเองและประเมินเพื่อนสมาชิกในกลุ่มการประเมินประกอบด้วย

1. การประเมินความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียน (Formative Assessment) และตรวจสอบดูว่าตนเองเรียนรู้อะไรและบกพร่องในจุดใดการประเมินจะเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของตนเองจึงต้องเริ่มทำการประเมินตั้งแต่วันแรกของการเรียนรู้จนกระทั่งถึงวันสุดท้ายที่เสนอผลงานออกมา

2. การประเมินผลรวม (Summative Assessment) เป็นการประเมินผลรวมหรือผลงานของนักเรียนเพื่อตรวจสอบดูว่าผลงานของตนเอง สามารถนำไปใช้ในการตอบปัญหาได้ดีเพียงใดสามารถนำไปใช้ในสภาพจริงได้มากน้อยเพียงใด เครื่องมือประเมินประกอบด้วย

2.1 ประเมินจากแฟ้มการเรียนรู้ของผู้เรียน (The learning Portfolio) ซึ่งแฟ้มผลงานจะเป็นสิ่งที่สะสมรวบรวมผลงานของผู้เรียนที่สะท้อนให้เห็นคุณค่าและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 ประเมินจากการบันทึกการเรียนรู้ (learning Log) เป็นการประเมินจากการบันทึกจากกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติโดยเป็นการบันทึกที่มีการระบุ วัน เวลา สถานที่ประสบการณ์จากกิจกรรมที่ทำอย่างชัดเจนซึ่งจะต้องสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและมีประสบการณ์การเรียนรู้และวิเคราะห์อธิบายสิ่งที่ตนเองได้ปฏิบัติตลอดจนแสดงแนวคิดในการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเอง

วัชรา เล่าเรียนดี (2555: 112) ได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาไว้ ดังนี้

1. ให้เสนอรายงานการดำเนินการแก้ปัญหาทั้งที่เป็นงานเดี่ยวและงานกลุ่ม

2. ตรวจการเขียนบันทึกผลการเรียนรู้ของตนเองของนักเรียนแต่ละคน

3. ใช้แบบประเมินโดยให้เพื่อนประเมินกันและกัน ซึ่งต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน

4. ใช้แบบสังเกตประเมินผลระหว่างการเรียนรู้

5. ทดสอบด้วยการให้วิเคราะห์ปัญหา คิดหาแนวทางการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหา เป็นรายบุคคลโดยกำหนดปัญหาให้ปฏิบัติตามขั้นตอน

6. สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

7. ใช้ข้อสอบแบบกำหนดสถานการณ์หรือประเด็นปัญหา

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นจะเน้นการใช้ปัญหาจริงเป็นสื่อในการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฝึกทักษะการแก้ปัญหาและทักษะกระบวนการคิดประเภทต่าง ๆ เหมาะกับการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม ส่งเสริมการฝึกการทำงานร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้มีบทบาทในการร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ฝึกคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ฉะนั้นจึงเหมาะกับการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านวิเคราะห์

การอ่านวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่ต้องได้รับการพัฒนาเพราะปัจจุบันการอ่านวิเคราะห์มีบทบาทในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในการดำเนินชีวิต ดังนั้น จึงพบว่ามีผู้ที่นำเอารูปแบบของการจัดการเรียนรู้มาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์อย่างหลากหลาย ดังนี้

ชลธิชา จันทร์แก้ว (2549: 123) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus วัตถุประสงค์การวิจัย 1)เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus ตามเกณฑ์ 80/80 2)เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus 3)เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลบางสะพาน ตำบลกำเนิดนพคุณ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2549 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus ผลการวิจัยพบว่า 1)แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค KWLH Plus มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2)ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยของความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังได้รับการ

จัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ 3)นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ KWLH Plus โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ทัศนีย์ หนูนาค (2550: 90-93) ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถคิดวิเคราะห์และการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัตถุประสงค์ 1)เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการอ่านวิเคราะห์ตามเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบของเดอโบโนและ 2)เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบของเดอโบโนกับนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการอ่านวิเคราะห์ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบของเดอโบโนและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ของเดอโบโน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีในสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบของเดอโบโนมีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่ใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบของเดอโบโนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่ใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบของเดอโบโนมีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มนภรณ์ ใจรู้รอบ (2551: 92) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1)เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus และ 2)เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนดอนเจดีย์พิทยาคม จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สามแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus อยู่ในระดับมาก

ฤชุอร ฟองตา (2552: 101) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ วัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการ จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านขี้นาก (ศรีธรรมวัฒน์ราษฎร์อนุกูล) ปีการศึกษา 2551 จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้และ 2) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีผู้นำการจัดการเรียนรู้นี้มาใช้กับสาขาวิชาที่หลากหลาย ดังงานวิจัยต่อไปนี้

เบญจมาศ เทพบุตรดี (2550: 103-109) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL)และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร ทศนิยม วัตถุประสงค์ในการวิจัย 1)เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 2)หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ใช้ปัญหาเป็นฐานและการจัดการเรียนรู้แบบปกติและ 3)เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการให้เหตุผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการจัดการเรียนรู้ แบบปกติเรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร ทศนิยม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านตะดอบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 42 คน จาก 2 ห้องเรียนโดยจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 23 คน และจัดการเรียนรู้แบบปกติกับกลุ่มนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 20 คนซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติรูปแบบละ 10 แผนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร ทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 79.34/70.45 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร ทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.4433 และ 0.5102 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.4433 และ 0.5102 หรือคิดเป็นร้อยละ 44.33 และ 51.02 ตามลำดับ

สุภามาศ เทียนทอง (2553: 80) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1)เพื่อศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2)เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องการถนอมอาหารก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและ 3)ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาช้างอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 20 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แบบสอบวัดผลการเรียนรู้แบบประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานผลการวิจัยพบว่า 1)ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยการทำโครงงาน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับสูง 2)ผลการเรียนรู้เรื่องการถนอมอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้และ 3)ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

วิไล โพธิ์ชื่น (2555: 134) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2)ศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและ 3)ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม

อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรแบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1)ผลการเรียนรู้ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2)ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับดี 3)ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

หนึ่ง ภุมมาลา (2556: 252-285) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการสืบเสาะที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้ปัญหาวิชาการงานอาชีพและธุรกิจ(คอมพิวเตอร์)ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ 1)เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการสืบเสาะที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้ปัญหาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี(คอมพิวเตอร์) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2)เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างที่เรียนด้วยการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการสืบเสาะวิชาการงานอาชีพเทคโนโลยี(คอมพิวเตอร์) 3)เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการศึกษาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี(คอมพิวเตอร์) 4)เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกันการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการสืบเสาะวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี(คอมพิวเตอร์) 5)เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการสืบเสาะ 6.เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการศึกษาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี(คอมพิวเตอร์)กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนวัดหอมเกร็ด จำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2.บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 แผน 4.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5. แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา 6. แบบสังเกตพฤติกรรม 7. แบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1)ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างที่เรียนด้วยการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการศึกษาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

(คอมพิวเตอร์)ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2)ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการสืบเสาะวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี(คอมพิวเตอร์) ก่อนเรียนกับหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3)ผลการเปรียบเทียบการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการศึกษาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับดี 4)ผลการเปรียบเทียบผลทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการสืบสอบวิชาการงานชีพและเทคโนโลยี(คอมพิวเตอร์)ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในระดับดี และ 5)ผลของความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนเล็กทรอนิกส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการศึกษาวิชาการงานชีพและเทคโนโลยี(คอมพิวเตอร์) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ณิชาพัฒณ์ ไชยเสนบดินทร์ (2557: 85) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1)เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและ 2)เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนวัดแสมดำ จำนวน 40 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2.แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ 3.แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1)ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2)ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านวิเคราะห์

การอ่านวิเคราะห์เป็นการอ่านที่สำคัญในชีวิตประจำวันเนื่องจากช่วยส่งเสริมให้บุคคลเกิด ทักษะในการดำเนินชีวิต จึงมีนักการศึกษาจากต่างประเทศทำการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านวิเคราะห์ดังนี้

วิลเลี่ยม (William, 1981, อ้างถึงใน สุวิมล สพฤกษ์ศรี, 2554: 86) ได้ศึกษา เรื่องพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนเกรด 3-6 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการทางด้านความคิดการอ่าน อย่างมีวิจารณ์ สำหรับนักเรียนเกรด 3-6 และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเกี่ยวกับการคิด การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ผลวิจัยพบว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นช่วยพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

ลาเรอะโน (Laureano, 1982) ได้ศึกษาถึงพัฒนาการความสามารถทางการอ่านระดับวิเคราะห์วิจารณ์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชาวเปอร์โตริโกในเกรด 4เกรด8และเกรด 12 จำนวน 259 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมจนถึงระดับมัธยมมีพัฒนาการในการอ่านระดับวิเคราะห์วิจารณ์และความสามารถในการอ่านระดับนี้ระหว่างนักเรียนชายและ นักเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน แต่ความสามารถในการตัดสินตามเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับแตกต่างกัน

ฮาร์ริสัน (Harison, 1986 อ้างถึงในสุวิมล สพฤกษ์ศรี, 2554: 87) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจำแนกด้านความรู้ความคิดของบลูมกับความคิดเชิงวิจารณ์ของนักเรียนเกรด 7 ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมระดับนำไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ตามแนวคิดของบลูมช่วยพัฒนาและส่งเสริมความคิดเชิงวิจารณ์

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพด้านการทำงานและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมของงาน ซึ่งนักการศึกษานำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการวิจัย ดังนี้

วูด (Wood, 1996: 153) ได้ศึกษาเรื่องผลการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานในการกำหนดแนวทางในการเรียนรู้ด้วยตนเองของครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานในการกำหนดแนวทางในการเรียนรู้ด้วยตนเองใช้วิธีการศึกษารายกรณี โดยการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วม 4 คน ในสถาบัน EDCI 5620 ที่ใช้การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานในการสอนวิชาสังคมศึกษา ที่มหาวิทยาลัยนิว บรูนสวิค (New Brunswick) ปีค.ศ. 1993 พบว่า การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักเป็นการกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเองของครู

แคนเดลา (Candela, 1998: 77 อ้างถึงในสุภามาส เทียนทอง, 2553: 52) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักกับการเรียนแบบบรรยายที่มีผลต่อคะแนนสอบในข้อสอบแบบตัวเลือกของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่จากการวัดความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนทั้งสองแบบพบว่า กลุ่มที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักมีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของการเรียนสับสนมากกว่า ทั้งนี้ผลมาจากนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลไม่คุ้นเคยกับการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักมาก่อน

ชิน (Chin, 2004: Abstract อ้างถึงใน สุวิมล สพฤกษ์ศรี, 2554: 83) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ Problem Based Learning ; PBL กับการใช้คำถามของนักเรียนในการเรียนรู้ซึ่งทำการศึกษาโครงสร้างการสอนตลอด 9 ปี ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเคมี สมมติฐานการวิจัย คือ 1) แรงดลใจเพื่อการสร้างคำถามและปัญหา 2) ชนิดของคำถามที่นักเรียนตั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม 3) วิธีการแนะนำการตั้งคำถามในการสร้างความรู้ ข้อมูลได้มาจากการสังเกต การบันทึกภาคสนามจากความร่วมมือและนำเสนอ มี 2 ประเด็น คือ 1) กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนถูกขับเคลื่อนด้วยคำถาม 2) ความสามารถในการถามที่เหมาะสมและขอบเขตของคำถาม

ชิโคทาส (Chikotas, 2005: 59) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐานในการศึกษาของพยาบาลฝึกหัด รวมถึงการฝึกหัดในคลินิกจากมุมมองของผู้ฝึกหัดของนักศึกษาพยาบาล จำนวน 13 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความพึงพอใจการฝึกหัดวิชาชีพของพวกเขาในคลินิกโดยพวกเขายอมรับว่า ความชำนาญของการทำงานในคลินิกนั้นมาจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) ซึ่งมีประโยชน์มากเป็นหลักการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และพบว่าข้อมูลของบทเรียนต่างๆที่ได้จากห้องเรียนที่มีการใช้หลักสูตร PBL เข้าไปสอน สามารถนำข้อมูลนั้นไปประยุกต์ในวิชาชีพพยาบาลได้จริง รวมไปถึงการพัฒนาความสามารถในการวินิจฉัยโรคของคนไข้ในคลินิก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังสนับสนุนว่า หลักสูตร PBL นี้คือการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของผู้เรียนและเป็นการเรียนรู้ที่ต้องใช้เวลานานตลอดชีวิต จากมุมมองของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นและเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีระหว่างการใช้หลักสูตร PBL กับการฝึกหัดวิชาชีพในคลินิกของพยาบาลฝึกหัด

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศข้างต้น พบว่าการนำเทคนิคการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถนำไปใช้กับการจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายสาขาวิชา และพบว่าสามารถนำมาใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ โดยเฉพาะด้านการอ่าน เพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเหมาะกับการแก้ปัญหาและได้มาซึ่งคำตอบที่ไม่ตายตัว อีกทั้งช่วยพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ให้สูงขึ้น

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยพื้นฐาน (Pre Experimental Designs) แบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน (One-Group Pretest - Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 114) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2.ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยมีประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 6 ห้องเรียน รวม 172 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ซึ่งกำลังศึกษาใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 35 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

วิธีและขั้นตอนการวิจัย

วิธีและขั้นตอนการวิจัยมีการดำเนินการทั้งหมด 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นเตรียมการทดลอง ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ขั้นดำเนินการทดลอง และขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการทดลอง

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย พุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์

1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์และแบบสอบถามความคิดเห็น

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 172 คน โดยจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง ได้แก่

1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ส่วนประกอบของบทความ

2) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง วิเคราะห์บทความและคุณค่าที่พบ

3) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สารคดีน่ารู้

4) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สารคดีชีวประวัติและอัตชีวประวัติ

5) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ส่วนประกอบของเรื่องสั้น

6) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง วิเคราะห์เรื่องสั้นและคุณค่าจากเรื่อง

1.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) และหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) แบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ

1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2. ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย พุทธศักราช 2551

2.1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์

2.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.4 กำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลอง เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมงดังรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์

หน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)
1 เรื่องบทความ - แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ส่วนประกอบของบทความ - แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง วิเคราะห์บทความและคุณค่าที่พบ	1.ความหมายของบทความ 2.ส่วนประกอบของบทความ 3.ประเภทของบทความ 4.รูปแบบของบทความ 5.ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น 6.แนวการอ่านและพิจารณาบทความ	อธิบายส่วนประกอบของบทความได้ วิเคราะห์บทความและบอกคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล	1. อ่านบทความแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของบทความ 2. บอกใจความสำคัญ 3. บอกจุดประสงค์ 4. ลำดับเนื้อเรื่อง บอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้จากเรื่องที่อ่าน 5. วิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนบทความ	4

ตารางที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์

หน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)
2 เรื่องสารคดี - แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สารคดีน่ารู้ - แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สารคดีชีวประวัติและอัตชีวประวัติ	1. ความหมายของสารคดี 2. ประเภทของสารคดี 3. องค์ประกอบของสารคดี 4. แนวการอ่านและพิจารณาสารคดี	เข้าใจความแตกต่างระหว่างสารคดีประเภทชีวประวัติและอัตชีวประวัติ วิเคราะห์สารคดีและบอกคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล	1. อ่านสารคดีแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น 2.บอกใจความสำคัญ 3. บอกจุดประสงค์ 4. บอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ลำดับเนื้อเรื่อง 5. วิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนสารคดี	4
3 เรื่องสั้น - แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ส่วนประกอบของเรื่องสั้น - แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง วิเคราะห์เรื่องสั้นและคุณค่าจากเรื่อง	1. ความหมายของเรื่องสั้น 2. ลักษณะของเรื่องสั้น 3. ประเภทของเรื่องสั้น 4.หลักการอ่านเรื่องสั้น	เข้าใจความเป็นมา ลักษณะและองค์ประกอบของเรื่องสั้น วิเคราะห์เรื่องสั้นและบอกคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล	1. อ่านเรื่องสั้นแล้วสามารถวิเคราะห์ตามองค์ประกอบเรื่องสั้น ดังนี้ โครงเรื่อง แก่นเรื่องหรือแนวคิด ตัวละคร ฉาก และกลวิธีการดำเนินเรื่อง และวิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนเรื่อง	4
รวม				12

2.1.5 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1) ขั้นกำหนดปัญหา ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านบทความ สารคดี และเรื่องสั้น และให้ผู้เรียนได้ร่วมกันวิเคราะห์เรื่องที่อ่านและกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจมองเห็นปัญหาต่าง ๆ กำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนสนใจและอยากหาคำตอบ

2) ขั้นทำความเข้าใจปัญหาที่กำหนด ผู้เรียนทำความเข้าใจปัญหาพร้อมทั้งอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

3) ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กำหนดแนวทางในการแสวงหาข้อมูล วิธีการในการค้นคว้า เรียงลำดับการปฏิบัติงาน ผู้สอนเป็นผู้สังเกตและอำนวยความสะดวก

4) ขั้นสังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ค้นหาได้นำมาแลกเปลี่ยนกัน พร้อมทั้งอภิปรายว่าถูกต้อง เพียงพอที่จะนำมาสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาเป็นคำตอบหรือไม่

5) ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานและประเมินงานของกลุ่มตนว่าข้อมูลที่ค้นคว้ามามีความเหมาะสมหรือไม่และผู้เรียนร่วมกัน อภิปราย

6) ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลความรู้ที่ได้มานำเสนอเป็นผลงานโดยนำเสนอแผนการดำเนินการกลุ่ม ตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ผู้เรียนแสดงผลงานและประเมินผลงานของกลุ่มตนเองและกลุ่มเพื่อน

2.1.6 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 1 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177)

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

นำผลการพิจารณาไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยมีสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยค่า IOC จะต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้อง ระหว่างองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้กับเนื้อหา ผลการประเมินความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (รายละเอียดภาคผนวก: ข) แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นใช้ได้ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเกณฑ์และจุดประสงค์

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยแก้ไขการใช้ภาษาให้ถูกต้อง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

สรุปการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนดังภาพที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 2 การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันแต่สลับตัวเลือก โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาวิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง มัธยมศึกษาปีที่ 4 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย พุทธศักราช 2551

2.2.2 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

2.2.3 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ที่มีสาระเกี่ยวกับการอ่านวิเคราะห์

2.2.4 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยกำหนดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของบลูม คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 วิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัย ตามแนวคิดของบลูม

หน่วยการเรียนรู้	พฤติกรรมการเรียนรู้						
	จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
บทความ	-	2	1	6	1	-	10
สารคดี	-	2	1	6	1	-	10
เรื่องสั้น	-	2	1	6	1	-	10
รวมจำนวนทั้งหมด	-	6	3	18	3	-	30

2.2.5 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยตรวจให้คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จำนวน 45 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

2.2.6 เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของคำถาม การใช้ภาษา และปรับปรุงแก้ไข

2.2.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านการวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177)

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยค่า IOC จะต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์แบบทดสอบที่นำมา ทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน ชุดเดียวกัน ผลการประเมินความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 - 1.00 (รายละเอียดภาคผนวก: ข) แสดงว่า แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์นั้นใช้ได้ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ เกณฑ์และจุดประสงค์

2.2.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย 1 ห้อง จำนวน 32 คน ที่เคยเรียนเรื่องการอ่านวิเคราะห์มาแล้ว

2.2.9 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อโดยหาค่า ความยากง่าย (level of difficulty หรือ ค่า p) และค่าอำนาจจำแนก (discrimination หรือ ค่า r) โดยได้แบบทดสอบทั้งหมด 45 ข้อ และคัดเลือกข้อสอบไว้จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.28 - 0.75 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25 - 0.50 (รายละเอียดภาคผนวก ข)

2.2.10 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ที่คัดเลือกไว้ 30 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตร KR-20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

2.2.11 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงตามเกณฑ์แล้วไปใช้ทดสอบก่อน (pre - test) และทดสอบหลังเรียน (post - test)

สรุปการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ มีขั้นตอนการพัฒนาดังแสดงในภาพที่ 3

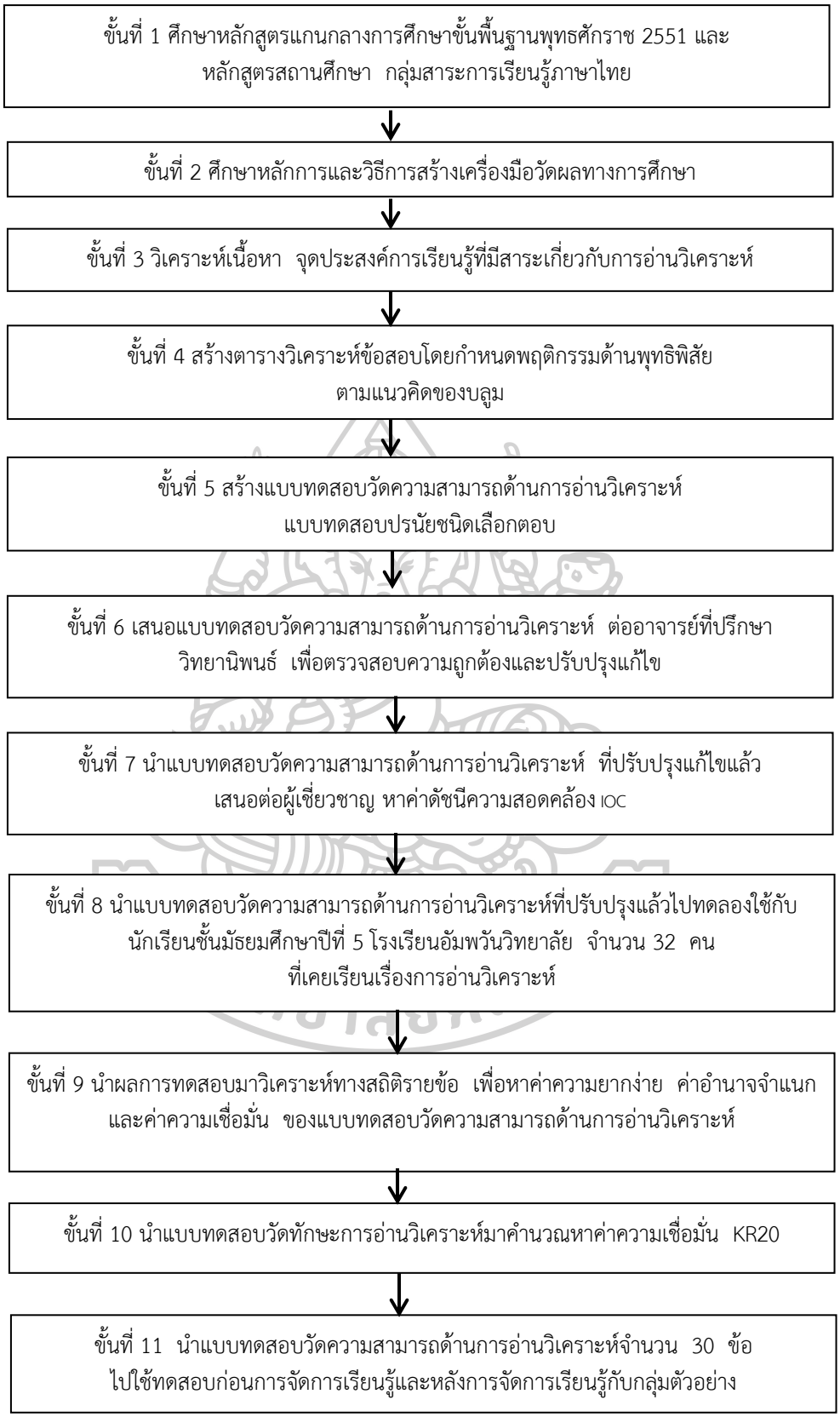

ภาพที่ 3 การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านวิเคราะห์

2.3 การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งประกอบด้วยประโยคข้อความ จำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) จากคู่มือการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยของสำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2539: 47) ซึ่งถาม 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยมาก
3 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยน้อยที่สุด

การให้ความหมายของค่าเฉลี่ยความเห็นที่วัดได้ใช้เกณฑ์การให้ความหมายตามแนวคิด ของเบส (Best) จากคู่มือการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยของสำนักทดสอบทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2539: 49) โดยพิจารณาค่าระดับความคิดเห็น ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 - 4.49	เห็นด้วยมาก
2.50 - 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 - 2.49	เห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 1 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยค่า IOC จะต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการประเมินความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 - 1.00 (รายละเอียดภาคผนวก: ข) แสดงว่าแบบสอบถามความคิดเห็นนั้นใช้ได้ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ เกณฑ์และจุดประสงค์

2.3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยแก้ไขการใช้ภาษาให้ถูกต้องและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

สรุปการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานมีขั้นตอนการพัฒนาดังแสดงในภาพที่ 4

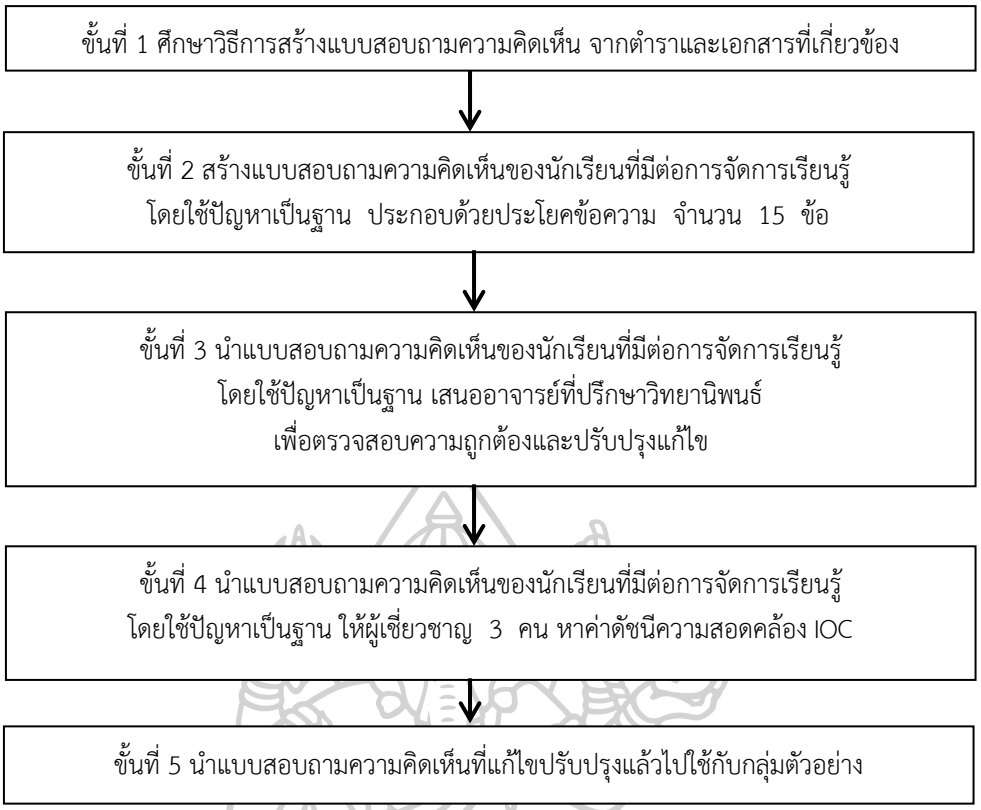

ภาพที่ 4 การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre Experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน (One-Group Pretest - Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธ์, 2549: 114) ดังภาพที่ 5

ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

ภาพที่ 5 แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

X หมายถึง จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 60 นาที

2.2 ตรวจให้คะแนนการทำแบบทดสอบ เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของคะแนนความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนกับแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 6 แผน

2.4 ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

2.5 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียนเพียงแต่สลับตัวเลือก ใช้เวลา 60 นาที

2.6 ตรวจให้คะแนนการทำแบบทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของคะแนนความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.7 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.8 หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและแปลผล

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ที่จัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้กับหลังการจัดการเรียนรู้ และวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการทดสอบค่าที แบบไม่อิสระต่อกัน (T-test for dependent)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ประการที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และประการที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ซึ่งกำลังศึกษาใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำนวน 35 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

1. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

กลุ่มทดลอง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	35	30	14.17	4.28	11.90*	.000
หลังเรียน	35	30	23.69	3.18		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า คะแนนการทดสอบของกลุ่มตัวอย่างก่อนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) เท่ากับ 14.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.28 และหลังการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) เท่ากับ 23.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.18 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 35 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน		$\overline{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	ลำดับที่
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1.	นักเรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์เรื่องอย่างมีขั้นตอน	4.51	0.56	มากที่สุด	1
2.	นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	4.06	0.80	มาก	3
3.	กิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติได้	4.03	0.71	มาก	4
4.	ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	4.14	0.73	มาก	2
5.	ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้และรู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	4.00	0.73	มาก	5
	ความคิดเห็นโดยรวมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	**4.15**	**0.44**	**มาก**	**2**
	ด้านบรรยากาศการเรียนรู้				
6.	นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ครบทุกขั้นตอน	4.03	0.82	มาก	3
7.	นักเรียนได้รับความรู้และได้ประโยชน์จากการหาข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น	3.97	0.79	มาก	5
8.	นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม	4.51	0.66	มากที่สุด	2
9.	นักเรียนสนุกกับการทำกิจกรรมและให้ความสนใจกับกิจกรรม	4.57	0.56	มากที่สุด	1
10.	ครูคอยแนะนำ ช่วยเหลือนักเรียน	4.03	0.98	มาก	3
	ความคิดเห็นโดยรวมด้านบรรยากาศการเรียนรู้	**4.22**	**0.53**	**มาก**	**1**

ตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน		$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	ลำดับที่
	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
11.	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์	4.20	0.76	มาก	1
12.	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาเพิ่มมากขึ้น	4.14	0.77	มาก	4
13.	นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และการแก้ปัญหา	4.20	0.76	มาก	1
14.	นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.03	0.79	มาก	5
15.	นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านวิเคราะห์ไปใช้ในชีวิตจริง	4.17	0.71	มาก	3
	ความคิดเห็นโดยรวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ	**4.15**	**0.51**	**มาก**	**2**
	ความคิดเห็นโดยรวม	4.17	0.43	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยภาพรวมเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.17 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ลำดับที่ 1 ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.22 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.53 ลำดับที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.15 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.44 และลำดับที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.15 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.51 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.22 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.53 โดยความคิดเห็นของนักเรียนเรียงตามลำดับรายข้อจากมากไปน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 นักเรียนสนุกกับการทำกิจกรรมและให้ความสนใจกับกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 ลำดับที่ 2 นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.51 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.66 และลำดับสุดท้าย นักเรียนได้รับความรู้และได้ประโยชน์จากการหาข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.97 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79

ลำดับที่ 2 มีประเด็นเท่ากัน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.15 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.44โดยความคิดเห็นของนักเรียนเรียงตามลำดับ รายข้อจากมากไปน้อย

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้ ลำดับที่ 1 นักเรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์เรื่องอย่างมีขั้นตอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.51 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 ลำดับที่ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.14 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.73และลำดับสุดท้าย ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้และรู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.73

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีดังนี้ ลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน 2 ประเด็น คือ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ และนักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.20 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.76 ลำดับที่ 2 นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านวิเคราะห์ไปใช้ในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.17 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71 และลำดับสุดท้าย นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.03 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยพื้นฐาน (Pre Experimental Designs) แบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน (One - Group Pretest - Posttest Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of ltem Objective Congruence: IOC) ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67 - 1.00 2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) และหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) แบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ 4 ตัวเลือก ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการตรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of ltem Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.67 - 1.00 โดยมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.28 - 0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25 - 0.50 และค่าความเชื่อมั่น(Reliability) จากวิธีการของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) (KR-20) เท่ากับ 0.80 และ3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67 - 1.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ด้วยจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (T-test for dependent) และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิตที่ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.17 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.28 และความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.69 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.18 เมื่อทดสอบพบว่า ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ และได้ทำงานร่วมกับเพื่อนซึ่งช่วยสร้างความมั่นใจในการทำงานมากยิ่งขึ้นจึงส่งผลให้ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนพัฒนาขึ้น เพราะนักเรียนได้ร่วมกันอ่านวิเคราะห์เกี่ยวกับรายละเอียดของเรื่อง ตีความจากเรื่อง จำแนกแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การลำดับเนื้อเรื่อง สามารถบอกใจความสำคัญของเรื่อง สามารถวิเคราะห์เรื่อง บอกจุดประสงค์ แนวคิด คุณค่าของเรื่องได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ อุทัย ภิรมย์รื่น (2533: 5) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้ 1) การจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นออกจากข้อความที่อ่าน

2) การประเมินค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูล 3) การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่านซึ่งประกอบด้วย การใช้ปัญญาและอารมณ์หรือความประทับใจจากข้อความที่อ่าน และ4) การนำไปใช้ โดยผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2555: 77-78) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แบบกลุ่ม ช่วยเพิ่มพูนความรู้ของนักเรียนทั้งเป็นรายคนและเป็นภาพรวมสร้างระดับแรงจูงใจ ความมั่นใจ และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักเรียน

นอกจากนี้ผลการเรียนเป็นกลุ่มดีกว่าเรียนเดี่ยวในปัญหาทุกชนิดและในทุกระดับชั้นจะเห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเน้นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนในกลุ่ม โดยมีการแบ่งหน้าที่เพื่อศึกษา ค้นคว้าหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่พบ นักเรียนที่อยู่ภายในกลุ่มจะถูกคละความสามารถจึงทำให้นักเรียนทุกคนมีความภาคภูมิใจในตนเองที่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนที่มีความสามารถแตกต่างได้โดยที่ไม่รู้สึกว่าตนเองนั้นด้อยกว่า สอดคล้องกับ ปิยะพงศ์ โชติพันธุ์ (2554: 27-28) กล่าวว่า เมื่อนำการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้ในรายวิชาทางการเกษตร พบว่า เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์มากขึ้น สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจนคือ บรรยากาศของห้องเรียนที่มีความผ่อนคลายมากขึ้น เพราะผู้สอนปล่อยให้นักศึกษาคุยกันเองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งตรงกับธรรมชาติของเด็กที่ชอบคุยกันในชั้นเรียน นักศึกษาไม่ถูกตั้งคำถามไม่ถูกชี้ให้ตอบ แต่นักศึกษาจะได้รับคำแนะนำในการเข้าถึงองค์ความรู้ของบทเรียนที่นักศึกษาเป็นผู้กำหนดขึ้นมาเองและมีการชี้นำจากอาจารย์ผู้ควบคุมกระบวนการเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่ไม่เก่งหรือขาดความมั่นใจในตนเองกลับมามีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้นเมื่อพบว่าตนเองมีประโยชน์กับการทำงานในกลุ่มทำให้เกิดความภูมิใจ เคารพตัวเองมากขึ้นมีพัฒนาการทางการเรียนรู้และทำงานในทีมมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ได้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คือ ขั้นที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจปัญหาที่กำหนด เพราะหลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่องไปแล้ว สมาชิกภายในกลุ่มจะพูดคุยและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ช่วยกันแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่พบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ เริ่มจากที่นักเรียนเป็นผู้กำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่นักเรียนสนใจและอยากหาคำตอบ หลังจากนักเรียนอ่านบทความหรือเรื่องจบแล้ว นักเรียนจะร่วมกันวิเคราะห์เรื่องที่อ่านและครูกระตุ้นให้นักเรียนสนใจมองเห็นปัญหาต่าง ๆ หลังจากนั้นนักเรียนทำความเข้าใจปัญหาพร้อมทั้งอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น เมื่อนักเรียนอ่านบทความแล้วจะต้องวิเคราะห์ทำความเข้าใจในประเด็น ดังนี้ เมื่ออ่านแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นได้ ใจความสำคัญคืออะไร จุดประสงค์คืออะไร ลำดับเนื้อเรื่องเป็นอย่างไร ข้อคิดและคุณค่าที่ได้จากเรื่องที่อ่าน สำนวนโวหารในการเขียนเป็นอย่างไร หรือเมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบแล้วสามารถคิดหาวิธีแก้ไขปัญหาที่พบในบทความหรือเรื่องที่อ่าน

โดยแนวทางการแก้ปัญหาจะต้องสามารถปฏิบัติได้จริงและเป็นวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เช่น เมื่อนักเรียนอ่านบทความเรื่อง ภัยจากพริกแห้ง เสร็จแล้วนักเรียนสามารถแก้ปัญหาเชื้อราที่เกิดจากพริกแห้งด้วยการนำไปตากแดดอย่างสม่ำเสมอเพื่อไม่ให้พริกเกิดความชื้นและเป็นเชื้อรา เป็นต้น และขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นักเรียนจะกำหนดแนวทางในการแสวงหาข้อมูล วิธีการในการค้นคว้า เรียงลำดับการปฏิบัติงาน ครูเป็นเพียงผู้สังเกตและอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนเท่านั้น นักเรียนจะได้รับอิสระในการสืบค้นข้อมูล เป็นการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูล เช่น สมาชิกในกลุ่มจะได้รับมอบหมายหน้าที่ให้แสวงหาข้อมูลเพื่อตอบประเด็นปัญหาให้ได้ สมาชิกคนนั้นจะต้องสืบค้นข้อมูล โดยแหล่งข้อมูลมาจากใบความรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หนังสือตำราที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ อีกทั้งนักเรียนภายในกลุ่มที่มีความสามารถต่างกันได้มาทำงานร่วมกัน มีการแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในการทำงานร่วมกับเพื่อนเพราะทุกคนภายในกลุ่มจะต้องรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นต้น

จากขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านการคิดวิเคราะห์ กระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ส่งผลให้มีพัฒนาการด้านการเรียนที่ดีขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชาพัฒณ์ ไชยเสนบดินทร์ (2557: 85) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สุภามาศ เทียนทอง (2553: 80) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยการทำโครงงาน นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับสูง และผลการเรียนรู้เรื่องการถนอมอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ สุวิมล สพฤกษ์ศรี (2554: 141) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ทักษะด้านการอ่านวิเคราะห์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านทักษะการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้าน พบว่าด้านบรรยากาศการเรียนรู้มีค่าความคิดเห็น มากที่สุด โดยมีระดับความคิดเห็นภาพรวมในระดับเห็น

ด้วยมาก โดยนักเรียนมีความคิดเห็นว่า บรรยากาศการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสนุกกับการทำกิจกรรม และให้ความสนใจกับกิจกรรม เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่นักเรียนไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อน อีกทั้งนักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม พร้อมกับได้รับสาระความรู้และประโยชน์จากการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีระดับความคิดเห็นภาพรวมในระดับ เห็นด้วยมาก โดยมีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ทำให้นักเรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์เรื่องอย่างมีขั้นตอน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้และรู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และด้านสุดท้าย ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งมีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุด โดยมีความคิดเห็นว่านักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและการแก้ปัญหาและได้เรียนรู้วิธีการในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม

จากความคิดเห็นของนักเรียนข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจและเห็นด้วยกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทุกรายการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกิจกรรมที่นักเรียนให้ความสนใจ เพราะนักเรียนได้เข้าทำกิจกรรมพร้อมกันกับเพื่อนๆ และช่วยกันแสดงความคิดเห็น ช่วยกันทำงานและออกแบบการนำเสนองานที่เรียกความสนใจจากครูและเพื่อนๆร่วมชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 333) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เนื่องจากความรู้และกระบวนการเกิดขึ้นด้วยตัวผู้เรียนเอง ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนสืบเสาะหาความรู้ และปฏิบัติงานตามแผนที่ตนวางไว้ ครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือผู้ให้คำแนะนำเท่านั้น ฉะนั้นจึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปในทิศทางที่ผู้เรียน ต้องการ อีกทั้งผู้เรียนได้รับอิสระทางด้านกระบวนการคิด การวางแผนการทำงาน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามที่ได้ตั้งประเด็นปัญหาไว้ อีกทั้งขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ที่สอดรับกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มและการคละผู้เรียนที่มี ความสามารถในระดับที่ต่างกันด้วยการแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดยภายในกลุ่มจะมีสมาชิกกลุ่มละ 5-6 คน ภายในกลุ่มจะมีสมาชิกที่มีผลการเรียนในระดับเก่ง 1 คน ระดับปานกลาง 3-4 คน และระดับอ่อน 1 คน ไว้ในกลุ่มเดียวกันยิ่งส่งเสริมให้สมาชิกภายในกลุ่มต้องพูดคุย วางแผนและช่วยเหลือกันในระหว่างการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

สอดคล้องกับแนวคิดของเกียรติกำจร กุศล (2554: 59) กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการเรียนที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้ฝึกสมองได้ตั้งคำถาม ได้แสดงความคิดเห็น ได้ทำงานกับเพื่อนเป็นกลุ่มย่อย ได้ความสามัคคีภายในกลุ่มได้ใกล้ชิดครูผู้สอน มีสมาธิขณะเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น รู้จักการแก้ปัญหา ฝึกความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ญดาภัค กิจทวี (2551: 85) ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลการเรียนรู้

และทักษะการแก้ปัญหา เรื่องเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก สุภามาส เทียนทอง (2553: 80) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ตามที่เสนอไปแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ครูต้องฝึกทักษะการตั้งประเด็นคำถามหรือสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ ครูควรใช้คำถามที่เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม เป็นต้น

2. จากการจัดกิจกรรมการอ่านวิเคราะห์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ควรเริ่มจากการอ่านวิเคราะห์เนื้อหาของบทอ่านหรือบทความที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน โดยเริ่มจากเนื้อหาที่มีปริมาณน้อยไปสู่เนื้อหาที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เช่น นิทาน บทความ เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น

3. จากการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมการอ่านวิเคราะห์ต้องอาศัยเวลาที่มากกว่า 1 ชั่วโมง หรือควรเป็นชั่วโมงสอนที่ต่อเนื่องกัน 2 ชั่วโมง เพราะนักเรียนจะสามารถร่วมกันอ่านวิเคราะห์เนื้อหาได้มากขึ้นรวมถึงการเสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่พบในเนื้อหาของบทอ่าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถนำไปปรับใช้กับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านพิจารณาวรรณกรรมประเภทนวนิยายได้

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถนำไปใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักภาษา เช่น เรื่องคำ ชนิดของประโยค เป็นต้น

รายการอ้างอิง

Dele, E. (1976). **Reading as Communication. Insights into Why and How to read**. New York: International Reading Association.

Spence, L. D. (2006). **Problem Based Learning : Lead to Learn to Lead**. September, 2006. http://www.sudygs.net/pblhandbook.doc [May 2017].

Wood, D. R. (1996). **Problems Based Learning: How to Gain the most from PBL** Hamilion: W.L. Griffin Printing Limited.

กรรณิการ์ พัฒนนิติศักดิ์. (2550). “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระดับมัลติมีเดีย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการเรียนแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). **การคิดวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ซัคเซสมีเดีย.

เกียรติกำจร กุศล. (2554). **รวมบทความ PBL ฉบับพิเศษ การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)**. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์ดีชัย.

โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2557). **ผลการประเมิน PISA 2012 คณิตศาสตร์ การอ่าน และวิทยาศาสตร์ นักเรียนรู้อะไร และทำอะไรได้บ้าง**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).

จิรวัฒน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). **การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

จุฑามาศ เจริญธรรม และคณะ. (2546). **การอ่านเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: เนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป.

ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน. (2545). **จิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณคาร.

ชนาธิป พรกุล. (2551). **การออกแบบการสอนการบูรณาการการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวี.พริ้นท์ (1991)จำกัด.

ชลธิชา จันทร์แก้ว. (2549). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ญดาภัค กิจทวี. (2551). “การศึกษาผลการเรียนรู้และทักษะการแก้ปัญหา เรื่องเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2534). **เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 5 การอ่าน หน่วยที่ 6 - 10**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณิชาพัฒณ์ ไชยเสนบดินทร์. (2557). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ดนยา วงศ์ธนะชัย. (2542). **การอ่านเพื่อชีวิต. โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิษณุโลก: สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

ทองทิพย์ คุ้มทรัพย์. (2559). ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม.

ทัศนีย์ หนูนาค. (2550). “ผลของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยเทคนิคหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถคิดวิเคราะห์และการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2544). **วิทยาการด้านการคิด**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.

ทิศนา แขมมณี. (2557). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์.

นิลวรรณ เจตวรัญญู. (2549). “การเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบกับการสอนปกติ.” ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิศา สายแวว. (2557). **การอ่านเชิงวิเคราะห์(Critical Reading)**. เข้าถึงเมื่อ 9 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://www.slideshare.net.

เบญจมาศ เทพบุตรดี. (2550). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(PBL) และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร ทศนิยม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประทีป วาทิกทินกร. (2533). **การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.

ประเทิน มหาขันธ์. (2530). **การสอนอ่านเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2553). **การพัฒนาการคิด**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119เทคนิคพริ้นติ้ง.

ปิยะพงศ์ โชติพันธุ์. (2554). **รวมบทความ PBL ฉบับพิเศษ การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)**. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์ดีชัย.

ไพศาล สุวรรณน้อย. (2556). **เอกสารประกอบการบรรยายโครงการพัฒนาการเรียนการสอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(Problem Based Learning: PBL)**. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง. (2547). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาไทย ม.3 ช่วงชั้นที่ 3**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

มนภรณ์ ใจรอบรู้. (2551). “การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL - Plus.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มัณฑรา ธรรมบุศย์. (2545). “การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้ PBL (Problem Based

Learning). ” **วารสารวิชาการ** 5 (กุมภาพันธ์): 11-27.

มาเรียม นิลพันธุ์. (2557). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2542**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

รุ่งทิพย์ บุญมี. (2559). ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม.

ฤชุอร ฟองตา. (2552). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ลัดดา ภู่เกียรติ. (2542). “การสร้างแบบฝึกวิชาคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” **วารสารครุศาสตร์** 1 (กรกฎาคม-ตุลาคม) : 92 - 103.

วัชรา เล่าเรียนดี. (2545). **เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัฒนา รัตนาพรหม. (2548). "การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก." **วารสารศึกษาศาสตรปริทรรศน์** 1 (มกราคม-เมษายน) 33-40.

วัลลี สัตยาศัย. (2547). **การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร : บุ๊คเน็ท.

วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัท ตถาตา พับลิเคชั่น.

วิไล โพธิ์ชื่น. (2555). “การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิไลพร โสดา. (2559). ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม.

วีระชัย มีชอบธรรม. (2536). **ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต.

ศรีสุดา จริยากุล. (2534). **เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 5 - การอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศิริพร ลิ้มตระการ. (2537). “การอ่านภาษาไทย.” ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1 - 7**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2542). **การอ่านเพื่อชีวิต**. เข้าถึงเมื่อ 21 เมษายน 2560. เข้าถึงได้จาก http://61.19.121.179/elearning/mod/resource/view.php.

สนิท ตั้งทวี. (2536). **อ่านไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

สนิท ตั้งทวี. (2545). **การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2548). **กลเม็ดการอ่านให้เก่ง**. กรุงเทพมหานคร: ผ่องพัฒน์การพิมพ์.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). **มาตรฐานการศึกษาตัวชี้วัด และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง 2547**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน). (2559). **ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบ O-NET ม.6 จำแนกตามรายมาตรฐานการเรียนรู้ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10**. เข้าถึงเมื่อ 21 มีนาคม 2559. เข้าถึงได้จาก http://www.niests.or.th.

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้. (2550). **การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุปรียา วงษ์ตระหง่าน. (2546). “การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก.” **วารสารข่าวสารกองบริการศึกษา** 14, 101 (มกราคม) : 1-4.

สุภามาศ เทียนทอง. (2553). “ความสามารถในการแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2550). **ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน**. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรพริ้นติ้งแอนด์ลิสชิ่ง.

สุวิทย์ มูลคำ. (2546). **วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **กลยุทธ์... การสอนคิดวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

สุวิมล สพฤกษ์ศรี. (2554). “การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะการอ่านวิเคราะห์ของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัจฉรา จันหา. (2549). "การศึกษาผลการเรียนรู้และความสามารถในการแก้ปัญหาโดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัจฉรา ชีวพันธ์. (2546). **ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุทัย ภิรมย์รื่น. (2533). **กลวิธีการอ่านเร็ว.เอกสารประกอบการอบรมวิชาการเรื่อง เทคนิคการอ่านเร็ว สำหรับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

.....

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

1. ผศ. ดร.แสงเดือน เจริญฉิม ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
   วุฒิการศึกษา ปร.ด. หลักสูตรและการสอน
   มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
   สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
   วิทยาเขตกำแพงแสน
   ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา นครปฐม
   ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนภาษาไทย

2. ผศ.ดร.วสันต์ เดือนแจ้ง ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
   วุฒิการศึกษา ปร.ด. วัดผลและสถิติวิจัย
   มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี
   สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
   วิทยาเขตกำแพงแสน
   ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา นครปฐม
   ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผล

3. อาจารย์รุ่งทิพย์ บุญมี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ
   วุฒิการศึกษา กศ.ม. การสอนภาษาไทย
   มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก
   สถานที่ทำงาน โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย สมุทรสงคราม
   ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนภาษาไทย

ภาคผนวก ข
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ส่วนประกอบและรูปแบบของบทความ

ประเด็นการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
จุดประสงค์การเรียนรู้				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	+1	+1	+1	1.00
2. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องตามหลักการ	+1	+1	+1	1.00
สาระการเรียนรู้				
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและสัมพันธ์กันต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะท้อนขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	0	+1	0.67
สื่อ / แหล่งการเรียนรู้				
1. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การวัดและประเมินผล				
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4. การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 10 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วิเคราะห์บทความตามที่อ่าน

ประเด็นการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
จุดประสงค์การเรียนรู้				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	+1	+1	+1	1.00
2. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องตามหลักการ	+1	+1	+1	1.00
สาระการเรียนรู้				
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและสัมพันธ์กันต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะท้อนขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
สื่อ / แหล่งการเรียนรู้				
1. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การวัดและประเมินผล				
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4. การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สารคดีน่ารู้

ประเด็นการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
จุดประสงค์การเรียนรู้				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	+1	+1	+1	1.00
2. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องตามหลักการ	+1	0	+1	0.67
สาระการเรียนรู้				
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและสัมพันธ์กันต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะท้อนขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
สื่อ / แหล่งการเรียนรู้				
1. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การวัดและประเมินผล				
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4. การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 12 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วิเคราะห์สารคดีตามที่อ่าน

ประเด็นการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
จุดประสงค์การเรียนรู้				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	+1	+1	+1	1.00
2. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องตามหลักการ	+1	+1	+1	1.00
สาระการเรียนรู้				
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและสัมพันธ์กันต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะท้อนขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	0	+1	0.67
สื่อ / แหล่งการเรียนรู้				
1. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การวัดและประเมินผล				
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4. การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 13 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ส่วนประกอบของเรื่องสั้น

ประเด็นการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
จุดประสงค์การเรียนรู้				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	+1	+1	+1	1.00
2. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องตามหลักการ	+1	+1	+1	1.00
สาระการเรียนรู้				
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและสัมพันธ์กันต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะท้อนขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
สื่อ / แหล่งการเรียนรู้				
1. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การวัดและประเมินผล				
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4. การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 14 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง วิเคราะห์เรื่องสั้นและคุณค่าจากเรื่อง

ประเด็นการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00
จุดประสงค์การเรียนรู้				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	+1	+1	+1	1.00
2. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องตามหลักการ	+1	+1	+1	1.00
สาระการเรียนรู้				
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและสัมพันธ์กันต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะท้อนขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
สื่อ / แหล่งการเรียนรู้				
1. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00
2. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	+1	+1	+1	1.00
4. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
การวัดและประเมินผล				
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. การวัดและประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
4. การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 15 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการ อ่านวิเคราะห์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1. อ่านบทความแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของบทความ บอกใจความสำคัญ บอกจุดประสงค์ บอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ลำดับเนื้อเรื่อง และวิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนบทความ 2. อ่านสารคดีแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น บอกใจความสำคัญ บอกจุดประสงค์ ลำดับเนื้อเรื่อง บอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้รับ และวิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนสารคดี 3. อ่านเรื่องสั้นแล้วสามารถวิเคราะห์ตามองค์ประกอบเรื่องสั้น ดังนี้ โครงเรื่อง แก่นเรื่องหรือแนวคิด ตัวละคร ฉาก และกลวิธีการดำเนินเรื่อง และวิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนเรื่อง	1	+1	+1	+1	1.00
	2	+1	+1	+1	1.00
	3	+1	+1	+1	1.00
	4	+1	+1	+1	1.00
	5	+1	+1	+1	1.00
	6	+1	+1	+1	1.00
	7	+1	+1	+1	1.00
	8	+1	+1	+1	1.00
	9	+1	+1	+1	1.00
	10	+1	0	+1	0.67
	11	+1	+1	+1	1.00
	12	+1	+1	+1	1.00
	13	+1	+1	+1	1.00
	14	+1	+1	+1	1.00
	15	+1	+1	+1	1.00
	16	+1	+1	+1	1.00
	17	+1	+1	+1	1.00
	18	+1	+1	+1	1.00
	19	+1	+1	+1	1.00
	20	+1	+1	+1	1.00
	21	+1	+1	+1	1.00
	22	+1	+1	+1	1.00
	23	+1	+1	+1	1.00
	24	+1	0	+1	0.67
	25	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 15 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการ อ่านวิเคราะห์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ข้อ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1. อ่านบทความแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของบทความ บอกใจความสำคัญ บอกจุดประสงค์ บอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ลำดับเนื้อเรื่อง และวิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนบทความ	26	+1	+1	+1	1.00
	27	+1	+1	+1	1.00
	28	+1	0	+1	0.67
	29	+1	+1	+1	1.00
	30	+1	+1	+1	1.00
2. อ่านสารคดีแล้วสามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น บอกใจความสำคัญ บอกจุดประสงค์ ลำดับเนื้อเรื่อง บอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้รับ และวิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนสารคดี	31	+1	+1	+1	1.00
	32	+1	+1	+1	1.00
	33	+1	0	+1	0.67
	34	+1	+1	+1	1.00
	35	+1	+1	+1	1.00
3. อ่านเรื่องสั้นแล้วสามารถวิเคราะห์ตามองค์ประกอบเรื่องสั้น ดังนี้ โครงเรื่อง แก่นเรื่องหรือแนวคิด ตัวละคร ฉาก และกลวิธีการดำเนินเรื่อง และวิเคราะห์สำนวนโวหารในการเขียนเรื่อง	36	+1	+1	+1	1.00
	37	+1	+1	+1	1.00
	38	+1	+1	+1	1.00
	39	+1	+1	+1	1.00
	40	+1	+1	+1	1.00
	41	+1	+1	+1	1.00
	42	+1	+1	+1	1.00
	43	+1	+1	+1	1.00
	44	+1	+1	+1	1.00
	45	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 16 ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ที่	รายการ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย (IOC)
		1	2	3	
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1	นักเรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์เรื่องอย่างมีขั้นตอน	+1	+1	+1	1.00
2	นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	+1	+1	+1	1.00
3	กิจกรรมการเรียนรู้ไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติได้	+1	+1	+1	1.00
4	ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
5	ส่งเสริมให้นักเรียนได้กำหนดปัญหา ตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้และรู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	+1	+1	+1	1.00
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้					
6	นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน	+1	+1	0	0.67
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00
8	ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
9	ครูคอยแนะนำ ช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
10	สื่อและอุปกรณ์พร้อมต่อการจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
11	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์	+1	+1	+1	1.00
12	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาเพิ่มมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00
13	นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	1.00
14	นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนักเรียนได้เรียนรู้วิธีการในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00
15	นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านวิเคราะห์ไปใช้ในชีวิตจริง	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 17 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR20 ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	p	r		ข้อที่	p	r
1	0.40	0.18		24*	0.62	0.50
2	0.37	0.12		25	0.40	0.06
3*	0.62	0.25		26*	0.71	0.31
4*	0.28	0.31		27	0.78	-0.06
5*	0.50	0.25		28*	0.37	0.25
6	0.40	0.18		29	0.46	0.06
7*	0.62	0.25		30	0.65	0.31
8	0.37	0.12		31	0.46	0.18
9*	0.50	0.25		32*	0.50	0.25
10	0.31	0.25		33*	0.56	0.25
11*	0.68	0.25		34	0.40	0.18
12*	0.62	0.25		35	0.53	0.18
13*	0.62	0.25		36*	0.50	0.25
14*	0.75	0.25		37*	0.50	0.25
15*	0.68	0.25		38*	0.50	0.50
16*	0.62	0.25		39	0.31	0.12
17*	0.50	0.25		40*	0.43	0.25
18	0.50	-0.13		41*	0.75	0.25
19*	0.75	0.25		42*	0.53	0.31
20	0.34	-0.19		43	0.50	0.12
21*	0.37	0.25		44*	0.50	0.25
22*	0.43	0.25		45*	0.31	0.25
23*	0.68	.037		**ค่าความเชื่อมั่น** = 0.80		

* หมายถึง ข้อสอบที่นำมาใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 30 ข้อ

ตารางที่ 18 แสดงคะแนนความสามารถทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับที่	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)	ความต่าง
1	16	27	11
2	5	25	20
3	10	18	8
4	9	25	16
5	18	24	6
6	16	24	8
7	14	19	5
8	14	25	11
9	10	26	16
10	10	28	18
11	16	19	3
12	12	15	3
13	7	20	13
14	14	25	11
15	14	25	11
16	17	22	5
17	12	19	7
18	21	23	2
19	22	23	1
20	15	28	13
21	15	24	9
22	16	22	6
23	14	25	11
24	21	26	5
25	20	28	8

ตารางที่ 18 แสดงคะแนนความสามารถทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)	ความต่าง
26	6	22	16
27	14	25	11
28	14	25	11
29	20	23	3
30	14	26	12
31	11	26	15
32	16	28	12
33	18	24	6
34	8	19	11
35	17	26	9
ค่าเฉลี่ย	14.17	23.69	-5.57
S.D.	4.28	3.18	

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา วรรณกรรมปัจจุบัน รหัส ท30203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทความ จำนวน 4 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ส่วนประกอบและรูปแบบของบทความ จำนวน 2 ชั่วโมง
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ผลการเรียนรู้

ข้อที่ 6 อธิบายส่วนประกอบของบทความได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกความหมายของบทความได้ถูกต้อง
2. นักเรียนอธิบายส่วนประกอบของบทความได้ถูกต้อง
3. นักเรียนวิเคราะห์ส่วนประกอบได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกประเภทของบทความได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบของบทความได้ถูกต้อง
6. นักเรียนสามารถอธิบายข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
8. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3. สาระสำคัญ

บทความ จัดเป็นงานเขียนร้อยแก้วประเภทสารคดีที่มุ่งเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับความรู้หรือความคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมุ่งเสนอทั้งความรู้และความคิด ซึ่งต้องมีความถูกต้องทางด้านข้อมูลและควรเป็นเรื่องที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ มีเนื้อหาสาระที่สั้น กระชับ กล่าวถึงประเด็นสำคัญเฉพาะจุดเท่านั้น อีกทั้งได้รับความรู้หรือความคิดอย่างใดอย่างหนึ่งจากเรื่องที่ผู้เขียนเขียนขึ้น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. ความหมายของบทความ
2. ส่วนประกอบของบทความ
3. ประเภทของบทความ
4. รูปแบบของบทความ
5. ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
6. แนวการอ่านและพิจารณาบทความ

ทักษะ/กระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. ทักษะการวิเคราะห์
3. ทักษะกระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. มีวินัย
2. มุ่งมั่นในการเรียนรู้

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการวิเคราะห์ส่วนประกอบของบทความ
2. ความสามารถในการอ่านและการพิจารณารูปแบบของบทความ
3. ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. ใบงานที่ 1 บทความน่ารู้
2. แผนภาพความคิด

7. การประเมินผล

วิธีการประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ประเมินผลการทำใบงานที่ 1 บทความน่ารู้
3. ประเมินแผนภาพความคิด

เครื่องมือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. แบบประเมินการทำใบงานที่ 1 บทความน่ารู้
3. แบบประเมินการทำแผนภาพความคิด

เกณฑ์การประเมิน

1. เกณฑ์การประเมินการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เกณฑ์การผ่าน ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

2. เกณฑ์การประเมินการทำใบงานที่ 1 บทความน่ารู้ เกณฑ์การผ่าน ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

3. เกณฑ์การประเมินการทำแผนภาพความคิด เกณฑ์การผ่าน ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้คะแนนนักเรียนลงในช่องว่างกับพฤติกรรมที่สังเกตพบ

กลุ่มที่.....

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต						
		สนใจร่วมกิจกรรม	การแสดงออก	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น	แสวงหาความรู้	รวมคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	
		3	3	3	3	12	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 10-12 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 7-9 หมายถึง ดี

คะแนน 4-6 หมายถึง พอใช้

มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม (Rubric Asscssment)

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม สร้างขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนให้เกณฑ์การประเมินผลต่อไปนี้ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มของนักเรียน โดยประเมินลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. สนใจร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้น สนใจร่วมกิจกรรมอย่างมาก ชักชวนให้เพื่อนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามได้ดี	สนใจร่วมกิจกรรม ชักชวนให้เพื่อนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามได้	ร่วมกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมตามได้
2. การแสดงออก	มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	กล้าแสดงออก เป็นผู้นำผู้ตามได้แต่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 1-2 ครั้ง	แสดงออกเมื่อได้รับการตักเตือน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มากกว่า 2 ครั้ง
3. ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์ได้ 4 ครั้ง	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลได้ 3 ครั้ง	ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้ น้อยกว่า 3 ครั้ง
4. แสวงหาความรู้	แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ มีการจดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ ถูกต้อง ตรงประเด็น ด้วยตนเอง อย่างสม่ำเสมอ	แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ มีการจดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เมื่อได้รับการกระตุ้น	แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ มีการจดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง เมื่อได้รับการตักเตือน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	เกณฑ์การตัดสิน
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน

ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบประเมินใบงานที่ 1 บทความน่ารู้

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินพิจารณาการทำใบงานที่ 1 บทความน่ารู้ แล้วประเมินผลตามรายการประเมินที่กำหนดให้ ดังนี้

1. เนื้อหา/คำตอบมีความถูกต้อง ชัดเจน 3 คะแนน
2. การใช้ภาษา 3 คะแนน
3. ความสะอาด ความเรียบร้อยของงาน ลายมืออ่านง่าย ชัดเจน 3คะแนน
4. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา 3 คะแนน

คะแนนรวม 12 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 3 ดี = 2 พอใช้ = 1

รายการประเมิน	**3**	**2**	**1**
1. เนื้อหา/คำตอบมีความถูกต้อง ชัดเจน			
2. การใช้ภาษา			
3. ความสะอาด ความเรียบร้อยของงาน ลายมืออ่านง่าย ชัดเจน			
4. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา			
รวมคะแนน			
สรุป	คะแนน		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการทำใบงานที่ 1 บทความน่ารู้

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินการทำใบงานที่ 1 บทความน่ารู้ สร้างขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนให้เกณฑ์การประเมินผลต่อไปนี้ประเมินการทำใบงานที่ 1 บทความน่ารู้ ในกลุ่มของนักเรียน โดยประเมินลงในแบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ		
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (พอใช้)
1. เนื้อหา/คำตอบมีความถูกต้อง ชัดเจน	เนื้อหาที่นำมาตอบถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกประเด็นของคำถาม	เนื้อหาที่นำมาตอบถูกต้อง ครอบคลุมข้อคำถาม ไม่น้อยกว่า 2 ประเด็น	เนื้อหาที่นำมาตอบถูกต้อง ครอบคลุมข้อคำถาม น้อยกว่า 2 ประเด็น
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำถูกต้อง สื่อความชัดเจน	ใช้คำไม่ถูกต้องหรือสื่อความไม่ชัดเจน 2 แห่ง	ใช้คำไม่ถูกต้องหรือสื่อความไม่ชัดเจน 3 แห่งขึ้นไป
3. ความสะอาด ความเรียบร้อยของงาน ลายมืออ่านง่าย ชัดเจน	ชิ้นงานไม่มีรอยลบหรือแก้คำผิด ลายมือสวย อ่านง่าย ชัดเจน เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	ชิ้นงานมีรอยลบหรือแก้คำผิดและ เขียนสะกดคำผิด ไม่เกิน 3 ตำแหน่งลายมืออ่านง่าย	ชิ้นงานมีรอยลบหรือแก้คำผิดและ เขียนสะกดคำผิด มากกว่า 3 ตำแหน่ง ลายมืออ่านยาก
4. มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา	ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด	ส่งงานเลยเวลาที่กำหนด 2 วัน	ส่งงานเลยเวลาที่กำหนด 3 วันขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	เกณฑ์การตัดสิน
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน

ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบประเมินการทำแผนภาพความคิด

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินพิจารณาการเขียนแผนภาพความคิด แล้วประเมินผลตามรายการประเมินที่กำหนดให้ ดังนี้

1. สรุปเนื้อหามีความถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุม 3 คะแนน
2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนผังความคิด 3 คะแนน
3. การเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับขั้นความสัมพันธ์และมีตัวอย่างประกอบ 3 คะแนน
4. ความสะอาด ลายมือสวยงาม 3 คะแนน

คะแนนรวม 12 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 3 ดี = 2 พอใช้ = 1

รายการประเมิน	**3**	**2**	**1**
1. สรุปเนื้อหามีความถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุม			
2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนผังความคิด			
3. การเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับขั้นความสัมพันธ์และมีตัวอย่างประกอบ			
4. ความสะอาด ลายมือสวยงาม			
รวมคะแนน			
สรุป	คะแนน		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการทำแผนภาพความคิด (Rubric Asscssment)

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินการทำแผนภาพความคิด สร้างขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนให้เกณฑ์การประเมินผลต่อไปนี้ประเมินการทำแผนภาพความคิดในกลุ่มของนักเรียน โดยประเมินลงในแบบสังเกตการทำแผนภาพความคิดกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน

รายการประเมิน	**คำอธิบายระดับคุณภาพ**		
	3 (ดีมาก)	**2 (ดี)**	**1 (พอใช้)**
1. สรุปเนื้อหามีความถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุม	สามารถสรุปความรู้ได้ครบและตรงประเด็นและถูกต้องทุกหัวข้อ	สามารถสรุปความรู้ได้ครบตรงประเด็นและมีความถูกต้องไม่น้อยกว่า 2 หัวข้อ	สรุปความรู้ ไม่ครบทุกประเด็นและถูกต้องน้อยกว่า 2 หัวข้อ
2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนผังความคิด	สามารถเขียนผังความคิดได้ในรูปแบบที่ถูกต้องและสวยงาม	สามารถเขียนผังความคิดได้ถูกต้องและมีข้อบกพร่อง 1 ตำแหน่ง	สามารถเขียนผังความคิดได้ และมีข้อบกพร่องตั้งแต่ 2 ตำแหน่งขึ้นไป
3. การเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับขั้นความสัมพันธ์และมีตัวอย่างประกอบ	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องตามลำดับความสัมพันธ์ มีการยกตัวอย่างประกอบ ชัดเจนดีมาก และสอดคล้องกับเนื้อหาทุกประเด็น	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้อง และลำดับความสัมพันธ์ มีการยกตัวอย่างประกอบชัดเจน ดี และสอดคล้องกับเนื้อหา ไม่น้อยกว่า 2 ประเด็น	สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ถูกต้องและลำดับความสัมพันธ์ได้ มีการยกตัวอย่างประกอบน้อยกว่า 2 ตัวอย่าง
4. ความสะอาด ลายมือสวยงาม	ทำงานสะอาด ไม่มีรอยลบหรือขีดฆ่า ลายมือสวยอ่านง่าย ชัดเจน	ทำงานสะอาด มีรอยลบหรือขีดฆ่าไม่เกิน 2 ตำแหน่ง ลายมืออ่านง่ายชัดเจน	มีรอยลบ หรือขีดฆ่าไม่เกิน 3 ตำแหน่ง ลายมืออ่านยาก

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน

ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นกำหนดปัญหา

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน จำนวน 8 กลุ่ม โดยแบ่งแบบคละความสามารถของนักเรียน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน ซึ่งจัดลำดับความสามารถตามคะแนนสอบปลายภาคเมื่อเทอมที่ผ่านมา

2. ครูสนทนาเกี่ยวกับบทความและตั้งคำถามเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ประเด็นที่จะเรียนในชั่วโมงนี้ ประเด็นคำถามมีดังนี้

1) นักเรียนเคยได้ยินคำว่า “บทความ” หรือไม่

2) นักเรียนทราบหรือไม่ว่าบทความมีลักษณะอย่างไร

3) บทความที่นักเรียนรู้จักได้แก่บทความอะไรบ้าง

4) ถ้าจะต้องอ่านบทความเราควรจะพิจารณาอะไรบ้าง

3. ครูแจกใบความรู้เรื่องบทความ ให้นักเรียนได้ศึกษา โดยให้เวลาในการศึกษาใบความรู้ 10 นาที

ขั้นทำความเข้าใจปัญหา

นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับประเด็นที่จะอ่านวิเคราะห์บทความ เช่น

- ความหมายและลักษณะของบทความ
- ส่วนประกอบบทความ
- ประเภทของบทความ
- จุดประสงค์ของการเขียนบทความ
- ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น
- กลวิธีการเขียน การใช้ภาษา
- ประโยชน์ ความรู้ที่ได้รับ เป็นต้น

ขั้นดำเนินการค้นคว้า

ครูกระตุ้นนักเรียนแต่ละกลุ่มให้ศึกษาและค้นหาคำตอบ จดบันทึกสาระความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ เรื่องบทความ ดังนี้

1) นักเรียนสามารถค้นหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับบทความหลังจากที่ศึกษาสาระความรู้จากใบความรู้นี้ได้จากที่ไหน

2) นักเรียนมีวิธีอย่างไรบ้างที่จะหาคำตอบที่ละเอียดชัดเจน และครอบคลุมในประเด็นที่ต้องศึกษาและตอบประเด็นปัญหาให้ครบถ้วน ชัดเจน

3) นักเรียนช่วยกันศึกษาค้นคว้าหาคำตอบโดยการแบ่งหน้าที่กันภายในกลุ่มและบันทึกสาระความรู้ที่ได้ศึกษามา เพื่อนำสาระความรู้เหล่านี้มาประกอบการทำใบงาน

4) ครูคอยให้คำแนะนำและสังเกตการทำงานและการมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่มแต่ละกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสังเคราะห์ความรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้มาจากการศึกษาใบความรู้และข้อมูลที่ศึกษาเพิ่มเติมมา แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดร่วมกันภายในกลุ่มและช่วยกันพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้มาเพียงพอ ชัดเจนตรง ประเด็น ครอบคลุมคำถามหรือไม่ และเพื่อความสมบูรณ์ของคำตอบในการทำแผนภาพความคิด

2. นักเรียนเรียบเรียงสาระความรู้ที่ได้ศึกษามานี้จัดลำดับประเด็นให้ถูกต้องตามความสำคัญของ ข้อมูลด้วยภาษาของนักเรียนเอง

3. หากข้อมูลยังไม่เพียงพอให้หาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่นมาทำการแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่ม

ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ

นักเรียนร่วมกันพิจารณาประเมินและทบทวนคำตอบอีกครั้งว่าครอบคลุมคำถามมากน้อยเพียงใด และสรุปประโยชน์ที่ได้จากการค้นคว้า ปรับปรุงคำตอบให้สมบูรณ์ และช่วยกันนำความรู้ทั้งหมดจากการอ่านบทความและความรู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้ามา สรุปลงในใบงานที่ 1 บทความน่ารู้ และจัดทำแผนภาพความคิด ซึ่งเป็นกระดาษที่ครูแจกให้ กลุ่มละ 1 แผ่น ในรูปแบบที่นักเรียนออกแบบเองสามารถอ่านเข้าใจง่าย

ขั้นนำเสนอและประเมินผล

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการค้นคว้าเกี่ยวกับบทความของกลุ่มตนและให้กลุ่มเพื่อนที่นั่งฟังประเมินผลงานของกลุ่มเพื่อนที่ออกมานำเสนองานหน้าชั้นเรียน

2. ครูเสนอแนะเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ และนักเรียนร่วมกันกล่าวสรุปอีกครั้งเกี่ยวกับการอ่านวิเคราะห์บทความ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง บทความ
2. ใบงานที่ 1 บทความน่ารู้
3. แผนภาพความคิด

10. เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

เอกสารหรือสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

1. ใบความรู้ เรื่อง บทความ
2. ใบงานที่ 1 บทความน่ารู้
3. แผนภาพความคิด

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1) ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

2) ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

3) ข้อเสนอแนะ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

12. รายละเอียดเนื้อหาสาระความรู้เพิ่มเติม

บทความ (Article) เป็นงานเขียนร้อยแก้วประเภทสารคดี คือ ความเรียงแบบหนึ่ง ซึ่งเน้นถึงข้อเท็จจริงโดยใช้หลักฐานอ้างอิงประกอบในลักษณะวิเคราะห์ปัญหาขัดแย้งต่างๆ หรือในการเสนอความคิดเห็นทัศนคติของผู้เขียนต่อเรื่องที่กำลังเกิดขึ้นหรือต่อเหตุการณ์ที่กำลังอยู่ในความสนใจของสังคม ในแง่ของการใช้ถ้อยคำมักจะนิยมใช้ภาษาที่กระชับ เป็นภาษาทางการแต่ต้องมีความงามของภาษาแบบเรียบง่ายชัดเจน

บทความมีลักษณะที่แตกต่างจากสารคดีตรงที่เนื้อหาสาระจะสั้น กระชับ กล่าวถึงประเด็นสำคัญเฉพาะจุด และเป็นเรื่องทันสมัย ทันเหตุการณ์

ลักษณะที่ดีของบทความ

ในการพิจารณาคุณค่าของบทความควรพิจารณาในแง่ต่างๆดังนี้

1. เนื้อหาถูกต้อง เป็นข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือและมีหลักฐานอ้างอิงแหล่งข้อมูล

2. การเสนอทัศนะและความคิดเห็น ควรเสนอเป็นกลาง วิเคราะห์ปัญหาได้กระจ่างชัดและเสนอความเห็นอย่างเป็นธรรม พร้อมทั้งให้แนวคิดต่างๆ เช่น วิธีแก้ไข แนวทางในการดำเนินการ หรือแง่คิดต่างๆในการพิจารณาปัญหานั้นๆ

3. การลำดับความคิด หมายถึง การลำดับเนื้อเรื่อง ปัญหา ตามลำดับขั้นตอนแห่งความคิด รวมทั้งการจัดเนื้อหาเป็นระบบขั้นตอน เพื่อผู้อ่านเข้าใจตามแนวคิดของผู้เขียนและเห็นสาระสำคัญ ฉะนั้น การเขียนจึงต้องกระชับเนื้อความไม่วกวนจนจับใจความไม่ได้

4. การใช้ถ้อยคำ หมายถึง สำนวนโวหารชวนอ่านดึงดูดเร้าใจให้ผู้อ่านติดตามเรื่องโดยตลอดและที่สำคัญต้องมีความงามอย่างเรียบง่ายและแจ่มชัด

จุดประสงค์ของการเขียนบทความ

1. เพื่อให้ข่าวสาร (To Inform) ในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์นั้น บางครั้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่นำเสนออาจยังไม่ให้รายละเอียดเท่าที่ควร กล่าวคือ การเสนอข่าวจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรีบเร่ง จึงอาจมีข้อเท็จจริงที่ไม่ละเอียดพอเพียงหรือเหตุการณ์บางเหตุการณ์ มีแง่มุมประเด็นของข่าวซับซ้อน หรือมีเงื่อนงำ การเสนอข่าวสารเพิ่มเติมในเชิงบทความย่อมจะเป็นการสนองความต้องการของผู้อ่าน หรือเป็นหน้าที่หนึ่งของหนังสือพิมพ์พึงจะกระทำได้ นอกจากนั้น การเสนอบทความมาในเชิงให้ข่าวสารด้านอื่นๆ ย่อมกระทำได้ เช่น บทความเชิงวิชาการ ซึ่งเป็นการให้สาระความรู้แก่ผู้อ่าน

2. เพื่อการอธิบาย (To Interprete) ในทำนองเดียวกันกับที่กล่าวข้างต้น การเสนอข่าวบางข่าว อาจมีแง่มุม หรือเงื่อนงำ ตลอดจนความลึกลับ ซับซ้อน ผู้อ่านอาจไม่เข้าใจหรือติดตามข่าวได้ การเสนอบทความเชิงการอธิบายข้อเท็จจริงถึงเหตุการณ์นั้นโดยละเอียด พร้อมทั้งเสนอเบื้องหน้าเบื้องหลังของเหตุการณ์ ซึ่งสามารถทำได้ดีกว่าการเสนอข่าวซึ่งทำอย่างรีบด่วนนั้น ไม่อาจให้ข้อเท็จจริงในรายละเอียดได้ นอกจากนั้นข่าวสารในหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ มักจะเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างหนักสมอง หากได้มีบทความเชิงการอธิบายหรือไขข่าวเสนอเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้อ่านที่สนใจสามารถมีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงได้

3. เพื่อแสดงความคิดเห็น (To Give an Opinion) นอกจากวัตถุประสงค์ได้กล่าวไว้ 2 ข้อ ข้างต้นแล้ว การแสดงความคิดในทางสร้างสรรค์ โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่มีสาระและใช้หลักเหตุผลรวมทั้งหลักฐานประกอบการอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ นำเสนอสรุปเป็นแนวคิดแก่ผู้อ่านซึ่งบทความที่เสนอในรูปแบบนี้มีได้ 2 ลักษณะ คือ ความเห็นของผู้เขียนซึ่งใช้ข้อมูลดังกล่าวบูรณาการออกมา และอีกลักษณะคือความเห็นของหนังสือพิมพ์ หรือสื่อแขนงอื่นๆ ซึ่งเป็นความเห็นที่เสนอในลักษณะบทบรรณาธิการ หรือบทนำซึ่งเป็นบทความประเภทหนึ่ง อย่างไรก็ดีความคิดเห็นดังกล่าวนั้นเป็นความคิดเห็นที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติไม่ใช่เป็นความคิดเห็นลักษณะเพ้อฝัน

4. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี(To Give an Attitude) บทความนั้นมีหลายประเภท แต่ละประเภทย่อมให้ผลแก่ผู้อ่านที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเสนอบทความทางหน้าหนังสือพิมพ์นอกจากจะให้ข่าวสาร การอธิบาย รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นแล้ว การสร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้อ่านต่อสถานการณ์ เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ตัวบุคคล หรือกลุ่มบุคคล รวมทั้งสถานที่เพราะว่าบทความบางประเภทมุ่งเสนอข้อมูลในทางสร้างสรรค์ เช่น บทความเชิงแสดงบุคลิกภาพบทความเชิงแสดงวิธีการ บทความเชิงวิชาการ เป็นต้น

5. เพื่อการโน้มน้าวใจ (To Persuasive) ในการเสนอบทความบางประเภท มีจุดประสงค์เพื่อชักชวน จักจูงให้ผู้อ่านกระทำตามกิจกรรมบางอย่าง เช่น บทความเชิงกระตุ้นจิตสำนึก อาจนำเสนอให้ผู้อ่านกระทำความดี งดดื่มสุรา ในวันวิสาขบูชา หรือวันสำคัญทางศาสนาควรงดเว้นการกระทำความชั่ว เป็นต้น

6. เพื่อให้ความบันเทิง (To Entertain) บทความที่เสนอไปนั้นเพียงแต่ให้ความรู้สาระอย่างเดียว บทความบางประเภทได้ให้ความเพลิดเพลินแก่การอ่าน เช่น บทความเชิงบรรยายซึ่งผู้เขียนเล่าเหตุการณ์หรือประสบการณ์ของผู้เขียนที่ได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ที่น่าสนใจหรือประสบการณ์ของบุคคลอื่นที่ส่งมาหรือสัมภาษณ์นำมาเสนอแก่ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อคลายความตึงเครียดของสังคมที่สับสนได้ นอกจากนั้นบทความเชิงวิชาการที่ไม่ใช่เรื่องหนัก ก็อาจนำเสนอได้โดยเฉพาะ

วันหยุดสัปดาห์ เช่น บทความทางวิชาการเกษตร พืชผักสวนครัว ไม้ประดับ ซึ่งอาจเสนอเป็นบทความเชิงสารคดี จึงถือได้ว่า วัตถุประสงค์ดังกล่าวของการนำเสนอนี้ ก็เพื่อความบันเทิงนั่นเอง

องค์ประกอบของบทความ

บทความประกอบไปด้วยองค์ประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ ความนำ เนื้อหา และสรุป

1. ความนำ เป็นตอนเปิดเรื่องจึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นส่วนที่เรียกร้องให้ผู้อ่านสนใจอยากอ่านบทความเรื่องนั้นต่อๆ ไป ทำหน้าที่บอกผู้อ่านให้ทราบอย่างกว้างๆ ว่า เรื่องที่กำลังอ่านนั้นเกี่ยวกับอะไร หรือมีแนวโน้มไปทางใด ฉะนั้นผู้เขียนจึงต้องใช้กลวิธีในการเปิดเรื่องอย่างแนบเนียนและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- ความนำที่เป็นข่าว คือ ข่าวที่กำลังเป็นที่สนใจและผู้เขียนกำลังจะวิเคราะห์ข่าวนั้น
- ความนำที่บอกเจตนา คือ บอกเป้าหมายของผู้เขียนว่ามีแนวความคิดต่อเรื่องที่จะเขียนอย่างไร
- ความนำเป็นคำถาม เพื่อตั้งปัญหาให้ผู้อ่านคิดและจะได้ติดตามเรื่องราวต่อไป
- ความนำที่เป็นสุภาษิตรวมถึงคำคมของบุคคลสำคัญคำขวัญและคำอุปมาอีกด้วย
- ความนำที่สรุปใจความสำคัญ
- ความนำที่ขัดแย้ง คือ เหตุการณ์เรื่องราวความเห็นที่ขัดแย้งกับเนื้อหาเพื่อจะชักจูงใจให้ผู้อ่านสนใจและเกิดความคิดเปรียบเทียบ

2. เนื้อหาสาระสัตถะ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนพยายามจะบอกแก่ผู้อ่านหรือเป็นส่วนที่ผู้เขียนจะเสนอความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ตามทัศนะของผู้เขียน ฉะนั้น บทความจะดีเด่นหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระสัตถะ ถ้าผู้เขียนสามารถใช้ศิลปะในการเขียนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องหรือสนใจเรื่องราวหรือเสนอแนวคิดต่างๆอย่างเป็นระบบก็แสดงว่าการเขียนบทความนั้นได้บรรลุเป้าหมาย ส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระสัตถะของบทความประกอบด้วยส่วนสำคัญดังนี้

- ข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียนจะเสนอแก่ผู้อ่าน ข้อเท็จจริงนี้เป็นส่วนสำคัญของบทความซึ่งผู้เขียนได้ประสบมาได้เรียนรู้มาหรือเป็นข่าวที่สนใจอยู่ทั่วไปและผู้เขียนก็เป็นผู้นำมาเสนอแก่ผู้อ่านอีกครั้งหนึ่ง
- ทัศนะ ความเห็น เป็นส่วนที่ผู้เขียนพยายามเสนอทัศนะข้อเท็จจริง โดยวิธีวิเคราะห์ตีความอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดคุณค่าทางปัญญาแก่ผู้อ่าน ทัศนะเหล่านี้อาจจะเป็นทัศนะของผู้เขียนเองหรือนำทัศนะของผู้อื่นที่เป็นแนวเดียวกันมาอ้างอิงอีกส่วนหนึ่งเพื่อให้ความเห็นหรือทัศนะเหล่านั้นน่าเชื่อถือยิ่งขึ้นนอกจากนี้ผู้เขียนอาจจะศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงจากตำราวิชาการเพื่อนำมาสนับสนุนความเห็นหรือทัศนะของผู้เขียนอีกทีหนึ่งก็ได้ ทัศนะหรือความเห็นผู้เขียนอาจจะแสดงอย่าง

ชัดเจนในรูปวิจารณ์หรืออาจจะแฝงไว้ในระหว่างการเสนอข้อมูลต่างๆก็ได้ แต่ในการเสนอความเห็นหรือทัศนะนี้ผู้เขียนต้องตระหนักอยู่เสมอถึงความเป็นกลาง ให้ความเป็นธรรมในการวิพากษ์วิจารณ์ ส่วนนี้เป็นส่วนที่เป็นสาระสำคัญอีกส่วนหนึ่งของบทความ

- เกร็ดความรู้หรือการแทรกเรื่องต่างๆ เป็นส่วนที่ประกอบเนื้อหาสารัตถะ เพื่อให้ผู้อ่านเพลิดเพลินแต่ผู้เขียนต้องแทรกไว้อย่างเหมาะเจาะจึงจะเกิดคุณค่า

3. สรุป เป็นส่วนที่ผู้เขียนรวมใจความหรือแนวคิดเห็นเพื่อชี้นำให้ผู้อ่านเห็นชัดอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากในการดำเนินเรื่องอาจจะซับซ้อนอยู่บ้างผู้อ่านอาจจะสับสนในแนวคิดหรือกังขาอยู่กับข้อมูลอันหลากหลายที่ผู้เขียนเสนอมานั้น ฉะนั้น ผู้เขียนอาจจะสรุปเพื่อให้เห็นประเด็นชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ส่วนประกอบอื่นๆ อัน ได้แก่ เชิงอรรถ บรรณานุกรม อภิธานศัพท์ ดัชนี ฯลฯ เป็นส่วนที่ผู้เขียนจะนำเสนอแก่ผู้อ่านในสารคดีเชิงวิชาการแต่ถ้าเป็นบทความสั้นๆก็ไม่เคร่งครัดโดยไม่จำเป็น

ประเภทของบทความ แบ่งออกเป็น **6** ประเภท ดังนี้

1. **บทความบรรยาย** เป็นบทความที่ผู้เขียนเขียนขึ้น เพื่อ “เล่า” เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผู้เขียนได้ประสบหรือได้ศึกษาหาความรู้ จุดมุ่งหมายของบทความประเภทนี้ก็เพื่อให้ผู้อ่านได้ร่วมรับรู้ในเรื่องที่ผู้เขียนนำเสนอ สิ่งที่นำเสนอจะเป็นประสบการณ์ของผู้เขียน ต้องให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง จะใช้ภาษาที่เรียบง่าย เรียงลำดับเหตุการณ์ ต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

2. **บทความแสดงความคิดเห็น** เป็นบทความที่ผู้เขียน เขียนขึ้นเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น ผู้เขียนมีความคิดเห็นต่อเหตุการณ์นั้นอย่างไร ก็จะแสดงออกในรูปบทความ ไม่จำเป็นต้องเป็นความเห็นค้านเสมอไป อาจสนับสนุนหรือเสนอทรรศนะ มุมมองในแง่ที่ต่างออกไปได้

จุดเด่นของบทความประเภทนี้ คือ ความคิดเห็นซึ่งจะต้องใหม่ สร้างสรรค์ อยู่ในกรอบจริยธรรมของสังคม และอยู่ในวิสัยที่จะนำไปปฏิบัติได้ บทความแสดงความคิดเห็นจึงจำเป็นต้องเขียนขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง มีหลักฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้ สอดคล้องกับหลักแห่งเหตุผลหรือมีทฤษฎีทางวิชาการ และประการสำคัญ ผู้เขียนจะต้องมีวิธีเขียนที่เปิดโอกาสในผู้อ่านมีความคิดที่อิสระ มิใช่เขียนโน้มน้าวชักจูงให้ผู้อ่านเห็นตามไปในแนวคิดของตนเท่านั้น

3. บทความวิเคราะห์ ผู้เขียนวิเคราะห์บทความโดยแยกแยะประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านเห็นสาเหตุของปัญหา ผู้เขียนจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับ

เหตุการณ์หรือปัญหานั้นอย่างถูกต้อง เข้าใจเรื่องที่เขียนอย่างถ่องแท้ และเสนอเหตุผลประกอบการวิเคราะห์อย่างรอบคอบ มีการตั้งข้อสังเกต ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมทั้งข้อสรุปที่เที่ยงธรรมและอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง บทความวิเคราะห์บางบท อาจไม่นำเสนอข้อสรุปก็ได้

4. บทความวิจารณ์ เป็นบทความที่แสดงความคิดเห็นเชิงประเมินคุณค่าของเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เป็นบทความแสดงความคิดเห็นในเชิงประเมินคุณค่า คือ ชี้ให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยของเหตุการณ์ พฤติกรรม โดยอ้างหลักวิชาเหตุผล ข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนความคิดเห็นดังกล่าวอย่างชัดเจน และโดยไม่ลำเอียง

5. บทความวิชาการ เป็นบทความที่มีเนื้อหาสาระเป็นวิชาการทั้งหมด มุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านเป็นหลัก จึงให้ความสำคัญในเรื่องระดับของภาษา แบบแผนของการอ้างอิง และการเลือกใช้คำที่มีความหมายเฉพาะในสาขานั้นๆ บทความบรรยายมุ่งการเล่าเรื่องที่ผู้เขียนได้พบเห็น มุ่งให้ผู้อ่านได้เห็นภาพและเกิดอารมณ์ตามที่ผู้เขียนได้เขียนขึ้น ให้ความสำคัญในเรื่องหลักฐานข้อมูลด้วย บทความวิชาการเน้นความสำคัญในเรื่องความถูกต้อง รูปแบบการใช้ถ้อยคำ และหลักฐานข้อมูล

6. บทความทั่วไป หรือบทความปกิณกะ เป็นบทความสั้นๆ หรือบทความที่นอกเหนือจากบทความประเภทต่างๆ เช่น บทความประเภทโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ บทความที่เขียนขึ้นในโอกาสพิเศษ เป็นต้น

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

การที่จะวิเคราะห์เนื้อหาสาระของการอ่านนั้น จะต้องรู้ว่าอะไรเป็นใจความสำคัญของเรื่อง อะไรเป็นเนื้อหาหลัก เนื้อหารอง ตอนใดเป็นใจความที่แสดงเหตุและผล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ในขณะเดียวกันก็ต้องใช้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อพิจารณาว่าเรื่องที่ฟังนี้มีความสมเหตุสมผลและมีความถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น จะต้องตั้งใจอ่านและตั้งใจฟังแล้วลองใช้หลักต่อไปนี้พิจารณาแยกแยะ

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
1. เป็นความจริง 2. มีหลักฐานเชื่อถือได้ 3. มีความสมเหตุสมผล	1. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก 2. เป็นข้อความที่แสดงความคาดคะเน 3. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบอุปมาอุปมัย 4. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดเห็นของผู้พูดเอง

ตัวอย่างข้อความที่เป็นและข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อของข้อความที่เป็นคิดเห็น
1. จังหวัดเชียงรายอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย	1. เชียงรายมีภูมิประเทศที่สวยงามน่าอยู่
2. การทำลายป่าไม้ทำให้เกิดความแห้งแล้ง	2. กินผักบุ้งทำให้ตาหวาน
3. แมวมีฝีเท้าเบามาก	3. คนที่เชื่อถือโชคลาง เชื่อว่าแมวเป็นสัตว์ลึกลับ
4. เมื่อข้าวราคาตกต่ำทำให้ชาวนาเดือดร้อน	4. บ่าววีร้องเพลงได้อารมณ์มากที่สุด
5. มงคลเป็นนักเรียนโรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม	5. สมชายชอบวิชาภาษาไทย

สิ่งที่ควรตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกวิเคราะห์จาการอ่าน เพราะทุกวันนี้เป็นยุคแห่งข่าวสารข้อมูล เราจำเป็นต้องรับสารที่เข้ามาในชีวิตประจำวันอย่างมากมาย ทั้งสารที่เป็นเรื่องราวความรู้ บอกเล่าให้ทราบ ให้แนวคิด ให้ความเพลิดเพลิน และสารเชิงโน้มน้าวใจ หากเราไม่สามารถแยกแยะประเด็นสำคัญๆ
ที่ประกอบกันขึ้นเป็นเรื่องได้ เราก็จะไม่สามารถนำประโยชน์จากการอ่านสารนั้นไปใช้ประโยชน์ได้เลย

การฝึกใช้ความคิดไตร่ตรองในขณะที่อ่าน จะทำให้เรากระจ่างชัดในเจตนาและความคิดของผู้เขียนและผู้พูดว่ามีความประสงค์และมีเหตุผลอย่างไร การอ่านโดยใช้หลักการวิเคราะห์เช่นนี้ทำให้เราเป็นผู้มีปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลได้ถูกต้อง

แนวทางการอ่านหรือพิจารณาบทความ

1. ประเภทของบทความ การแยกแยะประเภทของบทความ จะช่วยให้ผู้อ่านพิจารณาส่วนอื่นๆ ของบทความได้ง่ายขึ้น เพราะบทความแต่ละประเภทจะมีความสัมพันธ์ระหว่างสาระของบทความกับกลวิธีที่ใช้เขียนบทความนั้นแตกต่างกันไป

2. จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความ ทำได้ค่อนข้างยากกว่าการจำแนกประเภทบทความ มีผู้เขียนจำนวนมากนิยมแฝงจุดมุ่งหมายบางประการไว้ในงานเขียนของตน เช่น บทความแสดงความคิดเห็น แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มจำนวนผู้สนใจในธุรกิจของตน เป็นต้น

3. เนื้อหา เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของบทความ บทความที่ดีต้องมีเนื้อหาที่ดี เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพิ่มพูนความรู้และความคิดแก่ผู้อ่าน เที่ยงตรงเชื่อถือได้ ไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่ผู้อ่าน โดยปกติแล้วเนื้อหาในบทความจะประกอบไปด้วยข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และอารมณ์ของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องแยกเนื้อหาในบทความที่อ่านนั้นให้ได้ว่าส่วนในเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นความคิดเห็นและส่วนใดเป็นเพียงการแสดงอารมณ์ของผู้เขียนเท่านั้น

4. กลวิธีการเขียน กลวิธีการเขียนเป็นสิ่งสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็นและอารมณ์ของผู้เขียน การพิจารณาจากองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการคือ

4.1 การดำเนินเรื่อง จะต้องพิจารณาประเด็นสำคัญๆ 2 ประการ คือ

1. การเรียงลำดับเรื่อง ตามปรกติแล้วบทความแต่ละเรื่องจะมีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ บทนำเรื่อง เนื้อเรื่อง และบทสรุป แต่ในส่วนเนื้อเรื่องของบทความแต่ละบทจะประกอบด้วยส่วนย่อยในรูปแบบของย่อหน้าสั้นๆ จำนวนมากน้อยตามขนาดความยาวของบทความนั้น การเรียงลำดับย่อหน้าที่ดีจะต้องทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องเป็นลำดับไม่สับสน ความคิดต่อเนื่องไปตามลำดับ

2. การขยายความ ในแต่ละย่อหน้าของบทความจะมีสาระสำคัญอยู่เพียงประเด็นเดียว และอาจมีข้อความเพียง 2-3 ประโยค ส่วนขยายความเข้าใจนี้อาจประกอบไปด้วยหลักแห่งความจริงทฤษฎี ตัวเลขสถิติรวมทั้งตัวอย่างต่างๆ บทความที่ดีจะมีส่วนขยายความเข้าใจสอดคล้องกับสาระสำคัญของแต่ละย่อหน้า

4.2 การใช้ถ้อยคำ คือ ถ้อยคำจะต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือประเภทของบทความนั้น เช่น นักเขียนที่ดีเขียนบทความทางวิชาการเรื่องจังหวัดเพชรบุรี กับบทความเพื่อแนะนำให้ไปท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบุรี จะมีระดับและลีลาของการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกันไป แต่บทความที่ดี แม้จะใช้ภาษาที่เป็นวิชาการหรือใช้ภาษาที่เป็นกันเองซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทของบทความ ย่อมต้องอยู่ในหลักการที่ว่า จะต้องอ่านเข้าใจง่าย ถูกต้องตามแบบแผน กระชับรัดกุม และสื่อความหมายได้ตรง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ใบความรู้
เรื่อง บทความ

บทความเป็นงานเขียนร้อยแก้วประเภทสารคดี เนื้อหาเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากความเป็นจริง ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง เสนอทรรศนะ และข้อวินิจฉัยของตนประกอบด้วย บทความที่ดี ต้องมีศิลปะในการเขียนในผู้อ่านสนใจและเกิดความเพลิดเพลินหรือเกิดความคิดที่มีคุณค่า

บทความมีลักษณะที่แตกต่างจากสารคดี ตรงที่เนื้อหาสาระจะสั้น กระชัด กล่าวถึงประเด็นสำคัญเฉพาะจุด และเป็นเรื่องทันสมัย ทันเหตุการณ์

องค์ประกอบของบทความ

บทความประกอบไปด้วยองค์ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ เนื้อหา ความคิดเห็น (ทรรศนะของผู้เขียน) และกลวิธีการเขียน

1. เนื้อหา คือ ส่วนที่ผู้เขียนนำเสนอ อาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว สภาพที่เป็นปัญหา ข้อมูล ฯลฯเนื้อหาในบทความควรมีความน่าเชื่อถือสูง มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ทันสมัย หรือเป็นเรื่องที่คนทั่วไปในขณะนั้นสนใจ ดังนั้น เนื้อหาในบทความควรมีทั้งสาระ ประโยชน์ สร้างสรรค์ ให้ความรู้และความคิดที่มีคุณค่าแก่ผู้อ่าน

2. ความคิดเห็นหรือทรรศนะของผู้เขียน หมายถึง ทรรศนะของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้เขียนนำเสนอผ่านบทความ ควรมีลักษณะสร้างสรรค์และถูกต้องตามทำนองคลองธรรม หากเป็นข้อเสนอแนะ ก็ควรเป็นข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับปัญหา

3. กลวิธีการเขียน หมายถึง วิธีการที่ผู้เขียนใช้ในการเขียนบทความเรื่องนั้น ควรมีลักษณะดังนี้

3.1 มีวิธีนำเสนอที่ดี เป็นไปโดยลำดับ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ง่าย และรู้สึกเพลิดเพลินหรือช่วยสร้างภูมิปัญญา

3.2 มีวิธีที่ดีในการขยายความเข้าใจ ชักชวนให้ศึกษาค้นคว้า รวมทั้งมีวิธีการในการกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดและอยากแสดงออกซึ่งความคิดเห็น

3.3 แสดงความคิดเห็นด้วยวิธีที่สุภาพ ไม่ใช้วิธียั่วยุ ท้าทาย หรือก้าวร้าว

3.4 ใช้คำและสำนวนสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาและกลุ่มผู้อ่าน เช่น บทความประเภทวิจารณ์บันเทิงซึ่งส่วนใหญ่ผู้อ่านคือเด็กวัยรุ่น ใช้ภาษาที่กลุ่มวัยรุ่นขณะนั้นนิยมใช้ (โดยไม่

ต้องใช้คำคะนอง) หรือภาษาที่มีลักษณะเป็นกันเอง ถ้าเป็นบทความเชิงวิชาการก็ใช้ภาษาที่มีแบบแผน มีวิธีการเรียบเรียงและใช้คำศัพท์ตามที่นิยมของวิทยาการสาขานั้นๆ

<u>จุดประสงค์ของการเขียนบทความ</u>

1. เพื่อให้ข่าวสาร (To Inform) ในการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์นั้น บางครั้งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่นำเสนออาจยังไม่ให้รายละเอียดเท่าที่ควร จึงอาจมีข้อเท็จจริงที่ไม่ละเอียดพอเพียงหรือเหตุการณ์บางเหตุการณ์ มีแง่มุมประเด็นของข่าวซับซ้อน หรือมีเงื่อนงำ การเสนอข่าวสารเพิ่มเติมในเชิงบทความย่อมจะเป็นการสนองความต้องการของผู้อ่าน

2. เพื่อการอธิบาย (To Interprete) ในทำนองเดียวกันกับที่กล่าวข้างต้น การเสนอข่าวบางข่าว อาจมีแง่มุม หรือเงื่อนงำ ตลอดจนความลึกลับ ซับซ้อน ผู้อ่านอาจไม่เข้าใจหรือติดตามข่าวได้ การเสนอบทความเชิงการอธิบายข้อเท็จจริงถึงเหตุการณ์นั้นโดยละเอียด พร้อมทั้งเสนอเบื้องหน้าเบื้องหลังของเหตุการณ์ ซึ่งสามารถทำได้ดีกว่าการเสนอข่าวซึ่งทำอย่างรีบด่วนนั้น ไม่อาจให้ข้อเท็จจริงในรายละเอียดได้

3. เพื่อแสดงความคิดเห็น (To Give an Opinion) นอกจากวัตถุประสงค์ได้กล่าวไว้ 2 ข้อข้างต้นแล้ว การแสดงความคิดในทางสร้างสรรค์ โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่มีสาระ และใช้หลักเหตุผล รวมทั้งหลักฐานประกอบการอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ นำเสนอสรุปเป็นแนวคิดแก่ผู้อ่านซึ่งบทความที่เสนอในรูปแบบนี้ มีได้ 2 ลักษณะ คือ ความเห็นของผู้เขียนซึ่งใช้ข้อมูลดังกล่าวบูรณาการออกมา และอีกลักษณะคือความเห็นของหนังสือพิมพ์ หรือสื่อแขนงอื่น ๆ ซึ่งเป็นความเห็นที่เสนอในลักษณะบทบรรณาธิการ หรือบทนำ ซึ่งเป็นบทความประเภทหนึ่ง อย่างไรก็ดีความคิดเห็นดังกล่าวนั้นเป็นความคิดเห็นที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นความคิดเห็นลักษณะเพ้อฝัน

4. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี (To Give an Attitude) บทความนั้นมีหลายประเภท แต่ละประเภทย่อมให้ผลแก่ผู้อ่านที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเสนอบทความทางหน้าหนังสือพิมพ์นอกจากจะให้ข่าวสาร การอธิบาย รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นแล้ว การสร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้อ่านต่อสถานการณ์ เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ตัวบุคคล หรือกลุ่มบุคคล รวมทั้งสถานที่ เพราะว่าบทความบางประเภทมุ่งเสนอข้อมูลในทางสร้างสรรค์ เช่น บทความเชิงแสดงบุคลิกภาพบทความเชิงแสดงวิธีการ บทความเชิงวิชาการ เป็นต้น

5. เพื่อการโน้มน้าวใจ (To Persuasive) ในการเสนอบทความบางประเภท มีจุดประสงค์เพื่อชักชวน จักจูงให้ผู้อ่านกระทำตามกิจกรรมบางอย่าง เช่น บทความเชิงกระตุ้นจิตสำนึก อาจนำเสนอให้ผู้อ่านกระทำความดี งดดื่มสุรา ในวันวิสาขบูชา หรือวันสำคัญทางศาสนาควรงดเว้นการกระทำความชั่ว เป็นต้น

6. เพื่อให้ความบันเทิง (To Entertain) บทความที่เสนอไปนั้นเพียงแต่ให้ความรู้สาระอย่างเดียว บทความบางประเภทได้ให้ความเพลิดเพลินแก่การอ่าน เช่น บทความเชิงบรรยาย ซึ่งผู้เขียนเล่าเหตุการณ์หรือประสบการณ์ของผู้เขียนที่ได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ที่น่าสนใจหรือประสบการณ์ของบุคคลอื่นที่ส่งมาหรือสัมภาษณ์นำมาเสนอแก่ผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อคลายความตึงเครียดของสังคมที่สับสน

<u>ประเภทของบทความ</u> แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. บทความบรรยาย เป็นบทความที่ผู้เขียนเขียนขึ้น เพื่อ “เล่า” เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผู้เขียนได้ประสบหรือได้ศึกษาหาความรู้ จุดมุ่งหมายของบทความประเภทนี้ก็เพื่อให้ผู้อ่านได้ร่วมรับรู้ในเรื่องที่ผู้เขียนนำเสนอ สิ่งที่นำเสนอจะเป็นประสบการณ์ของผู้เขียน ต้องให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง จะใช้ภาษาที่เรียบง่าย เรียงลำดับเหตุการณ์ ต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

2. บทความแสดงความคิดเห็น เป็นบทความที่ผู้เขียน เขียนขึ้นเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น ผู้เขียนมีความคิดเห็นต่อเหตุการณ์นั้นอย่างไร ก็จะแสดงออกในรูปบทความ ไม่จำเป็นต้องเป็นความเห็นค้านเสมอไป อาจสนับสนุนหรือเสนอทรรศนะ มุมมองในแง่ที่ต่างออกไปได้

จุดเด่นของบทความประเภทนี้ คือ ความคิดเห็นซึ่งจะต้องใหม่ สร้างสรรค์ อยู่ในกรอบจริยธรรมของสังคม และอยู่ในวิสัยที่จะนำไปปฏิบัติได้ บทความแสดงความคิดเห็นจึงจำเป็นต้อง เขียนขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง มีหลักฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้ สอดคล้องกับหลักแห่งเหตุผล หรือมีทฤษฎีทางวิชาการ และประการสำคัญ ผู้เขียนจะต้องมีวิธีเขียนที่เปิดโอกาสในผู้อ่านมีความคิดที่อิสระ มิใช่เขียนโน้มน้าวชักจูงให้ผู้อ่านเห็นตามไปในแนวคิดของตนเท่านั้น

3. บทความวิเคราะห์ ผู้เขียนวิเคราะห์บทความโดยแยกแยะประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านเห็นสาเหตุของปัญหา ผู้เขียนจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือปัญหานั้นอย่างถูกต้อง เข้าใจเรื่องที่เขียนอย่างถ่องแท้ และเสนอเหตุผลประกอบการวิเคราะห์อย่างรอบคอบ มีการตั้งข้อสังเกต ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมทั้งข้อสรุปที่เที่ยงธรรมและอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง บทความวิเคราะห์บางบท อาจไม่นำเสนอข้อสรุปก็ได้

4. บทความวิจารณ์ เป็นบทความที่แสดงความคิดเห็นเชิงประเมินคุณค่าของเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เป็นบทความแสดงความคิดเห็นในเชิงประเมินคุณค่า คือ ชี้ให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยของเหตุการณ์ พฤติกรรม โดยอ้างหลักวิชาเหตุผล ข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนความคิดเห็นดังกล่าวอย่างชัดเจน และโดยไม่ลำเอียง

5. บทความวิชาการ เป็นบทความที่มีเนื้อหาสาระเป็นวิชาการทั้งหมด มุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านเป็นหลัก จึงให้ความสำคัญในเรื่องระดับของภาษา แบบแผนของการอ้างอิง และการเลือกใช้คำที่มีความหมายเฉพาะในสาขานั้นๆ บทความบรรยายมุ่งการเล่าเรื่องที่ผู้เขียนได้พบเห็น มุ่งให้ผู้อ่านได้เห็นภาพและเกิดอารมณ์ตามที่ผู้เขียนได้เขียนขึ้น ให้ความสำคัญในเรื่องหลักฐานข้อมูลด้วย บทความวิชาการเน้นความสำคัญในเรื่องความถูกต้อง รูปแบบการใช้ถ้อยคำ และหลักฐานข้อมูล

6. บทความทั่วไป หรือบทความปกิณกะ เป็นบทความสั้นๆ หรือบทความที่นอกเหนือจากบทความประเภทต่างๆ เช่น บทความประเภทโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ บทความที่เขียนขึ้นในโอกาสพิเศษ เป็นต้น

<u>การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น</u>

การที่จะวิเคราะห์เนื้อหาสาระของการอ่านนั้น จะต้องรู้ว่าอะไรเป็นใจความสำคัญของเรื่อง อะไรเป็นเนื้อหาหลัก เนื้อหารอง ตอนใดเป็นใจความที่แสดงเหตุและผล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ในขณะเดียวกันก็ต้องใช้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อพิจารณาว่าเรื่องที่ฟังนี้มีความสมเหตุสมผลและมีความถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น จะต้องตั้งใจอ่านและตั้งใจฟังแล้วลองใช้หลักต่อไปนี้พิจารณาแยกแยะ

ลักษณะของข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อคิดเห็น
1. เป็นความจริง 2. มีหลักฐานเชื่อถือได้ 3. มีความสมเหตุสมผล	1. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก 2. เป็นข้อความที่แสดงความคาดคะเน 3. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบ อุปมาอุปมัย 4. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดเห็นของผู้พูดเอง

ตัวอย่างข้อความที่เป็นและข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง	ลักษณะของข้อของข้อความที่เป็นคิดเห็น
1. จังหวัดเชียงรายอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย	1. เชียงรายมีภูมิประเทศที่สวยงามน่าอยู่
2. การทำลายป่าไม้ทำให้เกิดความแห้งแล้ง	2. กินผักบุ้งทำให้ตาหวาน
3. แมวมีฝีเท้าเบามาก	3. คนที่เชื่อถือโชคลาง เชื่อว่าแมวเป็นสัตว์ลึกลับ
4. เมื่อข้าวราคาตกต่ำทำให้ชาวนาเดือดร้อน	4. บ่าววีร้องเพลงได้อารมณ์มากที่สุด
5. มงคลเป็นนักเรียนโรงเรียนวัดถ้ำปลาวิทยาคม	5. สมชายชอบวิชาภาษาไทย

แนวทางการอ่านหรือพิจารณาบทความ

1. ประเภทของบทความ การแยกแยะประเภทของบทความ จะช่วยให้ผู้อ่านพิจารณาส่วนอื่นๆ ของบทความได้ง่ายขึ้น เพราะบทความแต่ละประเภทจะมีความสัมพันธ์ระหว่างสาระของบทความกับกลวิธีที่ใช้เขียนบทความนั้นแตกต่างกันไป

2. จุดมุ่งหมายของการเขียนบทความ ทำได้ค่อนข้างยากกว่าการจำแนกประเภทบทความ มีผู้เขียนจำนวนมากนิยมแฝงจุดมุ่งหมายบางประการไว้ในงานเขียนของตน เช่น บทความแสดงความคิดเห็น แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มจำนวนผู้สนใจในธุรกิจของตน เป็นต้น

3. เนื้อหา เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของบทความ บทความที่ดีต้องมีเนื้อหาที่ดี เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพิ่มพูนความรู้และความคิดแก่ผู้อ่าน เที่ยงตรงเชื่อถือได้ ไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่ผู้อ่าน โดยปกติแล้วเนื้อหาในบทความจะประกอบไปด้วยข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และอารมณ์ของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องแยกเนื้อหาในบทความที่อ่านนั้นให้ได้ว่าส่วนในเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นความคิดเห็นและส่วนใดเป็นเพียงการแสดงอารมณ์ของผู้เขียนเท่านั้น

4. กลวิธีการเขียน กลวิธีการเขียนเป็นสิ่งสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็นและอารมณ์ของผู้เขียน การพิจารณาจากองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการคือ

4.1 การดำเนินเรื่อง จะต้องพิจารณาประเด็นสำคัญๆ 2 ประการ คือ

1. การเรียงลำดับเรื่อง ตามปรกติแล้วบทความแต่ละเรื่องจะมีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ บทนำเรื่อง เนื้อเรื่อง และบทสรุป แต่ในส่วนเนื้อเรื่องของบทความแต่ละบทจะประกอบด้วยส่วนย่อยในรูปแบบของย่อหน้าสั้นๆ จำนวนมากน้อยตามขนาดความยาวของบทความนั้น

การเรียงลำดับย่อหน้าที่ดีจะต้องทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องเป็นลำดับไม่สับสน ความคิดต่อเนื่องไปตามลำดับ

2. การขยายความ ในแต่ละย่อหน้าของบทความจะมีสาระสำคัญอยู่เพียงประเด็นเดียว และอาจมีข้อความเพียง 2-3 ประโยค ส่วนขยายความเข้าใจนี้อาจประกอบไปด้วยหลักแห่งความจริงทฤษฎี ตัวเลขสถิติรวมทั้งตัวอย่างต่างๆ บทความที่ดีจะมีส่วนขยายความเข้าใจสอดคล้องกับสาระสำคัญของแต่ละย่อหน้า

4.2 การใช้ถ้อยคำ คือ ถ้อยคำจะต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือประเภทของบทความนั้น เช่น นักเขียนที่ดีเขียนบทความทางวิชาการเรื่องจังหวัดเพชรบุรี กับบทความเพื่อแนะนำให้ไปท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบุรี จะมีระดับและลีลาของการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกันไป แต่บทความที่ดี แม้จะใช้ภาษาที่เป็นวิชาการหรือใช้ภาษาที่เป็นกันเองซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทของบทความ ย่อมต้องอยู่ในหลักการที่ว่า จะต้องอ่านเข้าใจง่าย ถูกต้องตามแบบแผน กระชับรัดกุม และสื่อความหมายได้ตรง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ใบงานที่ 1 บทความน่ารู้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องบทความ จากนั้นให้นักเรียนตอบประเด็นปัญหาต่อไปนี้ โดยนักเรียนสามารถศึกษาหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติมได้ ให้นักเรียนออกแบบรูปแบบการทำใบงานให้สวยงาม น่าสนใจ

ประเด็นปัญหา

1) จากใบความรู้ที่ได้ศึกษา นักเรียนสรุปได้ว่า บทความ หมายถึงเรื่องแบบใด มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

2) องค์ประกอบบทความมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3) ประเภทของบทความ

.....

.....

.....

.....

4) จุดประสงค์ของการเขียนบทความ

.....

.....

5) ข้อเท็จจริง คือ

.....

ตัวอย่าง

.....

6) ข้อคิดเห็น คือ

.....

ตัวอย่าง

.....

แผนภาพความคิด

คำสั่ง : ให้นักเรียนช่วยกันนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ เรื่องบทความและความรู้ที่ได้ค้นคว้ามา สรุปเป็นแผนภาพความคิดลงในกระดาษที่ครูแจกให้กลุ่มละ 1 แผ่น

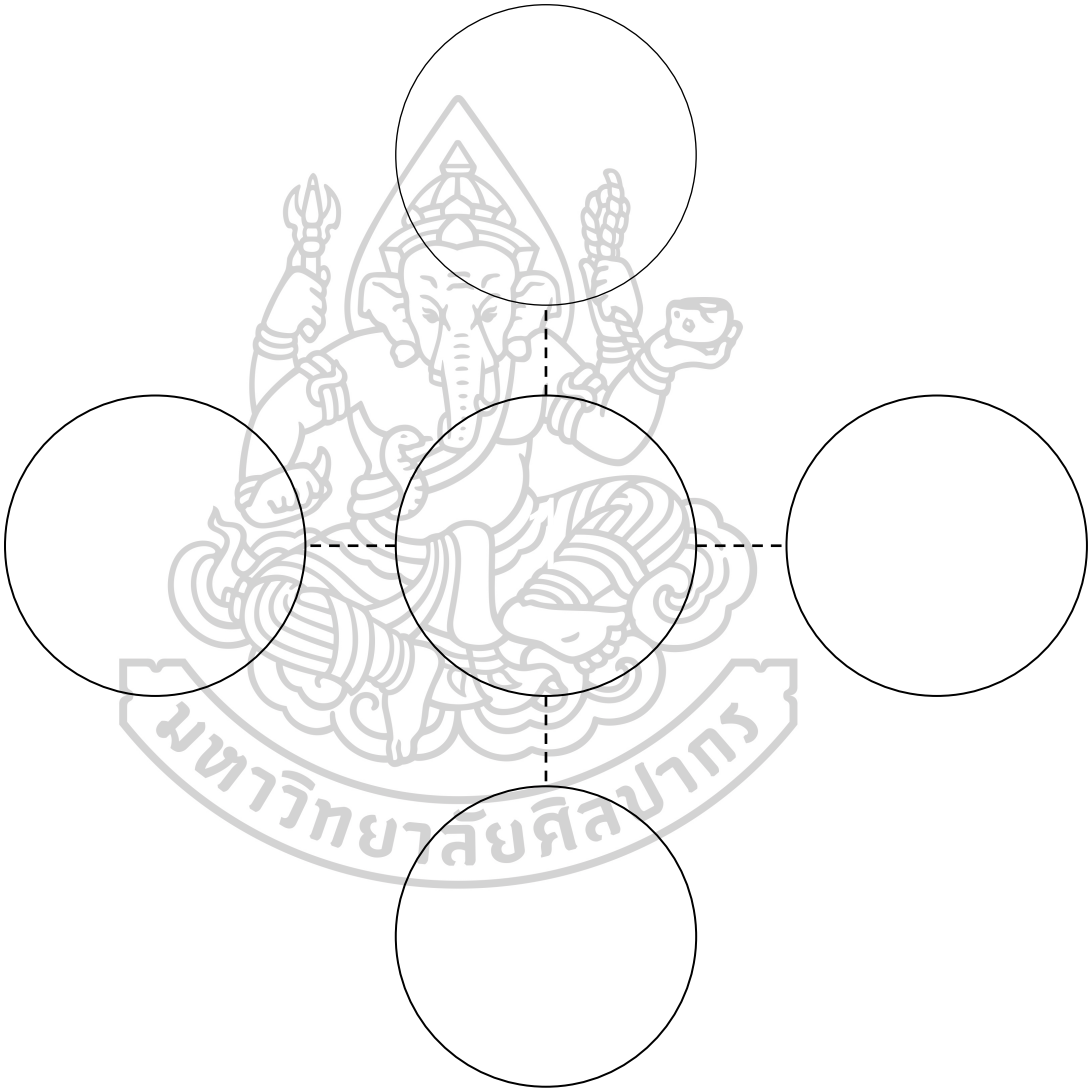

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชา วรรณกรรมปัจจุบัน รหัส ท30203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทความ จำนวน 4 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง วิเคราะห์บทความตามที่อ่าน จำนวน 2 ชั่วโมง
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ผลการเรียนรู้

ข้อที่ 7 วิเคราะห์บทความและอ่านบทความที่มีคุณค่าได้อย่างมีเหตุผล

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านและจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถบอกจุดประสงค์ของเรื่อง การลำดับเรื่องได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดและคุณค่าที่ได้จากการอ่านบทความได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถบอกวิธีการเขียน การใช้ภาษาและน้ำเสียงได้ถูกต้อง
6. นักเรียนมีมารยาทในการอ่านวิเคราะห์บทความ

3. สาระสำคัญ

การอ่านวิเคราะห์บทความ เป็นการพิจารณาแยกองค์ประกอบต่างๆ ที่ปรากฏหรือมีอยู่ในงานเขียนเรื่องหนึ่งๆว่ามีลักษณะอย่างไร มีคุณค่าอย่างไร หรือมีข้อควรสังเกตอย่างไรบ้าง โดยวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา และกลวิธีการเสนอเรื่อง และเพื่อทำความเข้าใจ เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนทักษะการคิด ซึ่งผู้อ่านต้องแยกแยะว่าผู้เขียนต้องการสื่อข้อเท็จจริงหรือสื่อความรู้สึกนึกคิดใดให้ผู้อ่านทราบ และสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้พร้อมทั้งเห็นคุณค่าจากบทความที่ได้อ่าน

4. สาระการเรียนรู้

ความรู้

การอ่านวิเคราะห์บทความ

ทักษะ/กระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ทักษะกระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. มีความสนใจ

2. มุ่งมั่น ตั้งใจ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์บทความ

2. ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น

7. การประเมินผล

วิธีการประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

2. ประเมินผลการทำใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น

เครื่องมือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

2. แบบประเมินการทำใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น

เกณฑ์การประเมิน

1. เกณฑ์การประเมินการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เกณฑ์การผ่าน ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

2. เกณฑ์การประเมินการทำใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น เกณฑ์การผ่าน ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้คะแนนนักเรียนลงในช่องว่างกับพฤติกรรมที่สังเกตพบ

กลุ่มที่.....

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต						
		สนใจร่วมกิจกรรม	การแสดงออก	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น	แสวงหาความรู้	รวมคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	
		3	3	3	3	12	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 10-12 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 7-9 หมายถึง ดี

คะแนน 4-6 หมายถึง พอใช้

มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม (Rubric Asscssment)

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม สร้างขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนให้เกณฑ์การประเมินผลต่อไปนี้ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกลุ่มของนักเรียน โดยประเมินลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. สนใจร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้น สนใจร่วมกิจกรรมอย่างมาก ชักชวนให้เพื่อนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามได้ดี	สนใจร่วมกิจกรรม ชักชวนให้เพื่อนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามได้	ร่วมกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมตามได้
2. การแสดงออก	มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	กล้าแสดงออก เป็นผู้นำผู้ตามได้ แต่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 1-2 ครั้ง	แสดงออกเมื่อได้รับการตักเตือน ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มากกว่า 2 ครั้ง
3. ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ได้ 4 ครั้ง	ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลได้ 3 ครั้ง	ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้ น้อยกว่า 3 ครั้ง
4. แสวงหาความรู้	แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ มีการจดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ ถูกต้อง ตรงประเด็น ด้วยตนเอง อย่างสม่ำเสมอ	แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ มีการจดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง ตรงประเด็น เมื่อได้รับการกระตุ้น	แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ มีการจดบันทึกความรู้ สรุปความรู้ที่ได้ถูกต้อง เมื่อได้รับการตักเตือน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	เกณฑ์การตัดสิน
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน

ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบประเมินใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินพิจารณาการทำใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น แล้วประเมินผลตามรายการประเมินที่กำหนดให้ ดังนี้

1. เนื้อหา/คำตอบมีความถูกต้อง ชัดเจน 3 คะแนน
2. การใช้ภาษา 3 คะแนน
3. ความสะอาด ความเรียบร้อยของงาน ลายมืออ่านง่าย ชัดเจน 3 คะแนน
4. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา 3 คะแนน

คะแนนรวม 12 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 3 ดี = 2 พอใช้ = 1

รายการประเมิน	**3**	**2**	**1**
1. เนื้อหา/คำตอบมีความถูกต้อง ชัดเจน			
2. การใช้ภาษา			
3. ความสะอาด ความเรียบร้อยของงาน ลายมืออ่านง่าย ชัดเจน			
4. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา			
รวมคะแนน			
สรุป	คะแนน		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการทำใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินการทำใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น สร้างขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนให้เกณฑ์การประเมินผลต่อไปนี้ประเมินการทำใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น ในกลุ่มของนักเรียน โดยประเมินลงในแบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ		
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (พอใช้)
1. เนื้อหา/คำตอบมีความถูกต้อง ชัดเจน	เนื้อหาที่นำมาตอบถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกประเด็นของคำถาม	เนื้อหาที่นำมาตอบถูกต้อง ครอบคลุมข้อคำถาม ไม่น้อยกว่า 2 ประเด็น	เนื้อหาที่นำมาตอบ ถูกต้อง ครอบคลุมข้อคำถาม น้อยกว่า 2 ประเด็น
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำถูกต้อง สื่อความชัดเจน	ใช้คำไม่ถูกต้องหรือสื่อความไม่ชัดเจน 2 แห่ง	ใช้คำไม่ถูกต้องหรือสื่อความไม่ชัดเจน 3 แห่ง ขึ้นไป
3. ความสะอาด ความเรียบร้อยของงาน ลายมืออ่านง่าย ชัดเจน	ชิ้นงานไม่มีรอยลบหรือแก้คำผิด ลายมือสวยอ่านง่าย ชัดเจน เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	ชิ้นงานมีรอยลบหรือแก้คำผิดและ เขียนสะกดคำผิด ไม่เกิน 3 ตำแหน่งลายมืออ่านง่าย	ชิ้นงานมีรอยลบหรือแก้คำผิดและ เขียนสะกดคำผิดมากกว่า 3 ตำแหน่ง ลายมืออ่านยาก
4. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา	ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด	ส่งงานเลยเวลาที่กำหนด 2 วัน	ส่งงานเลยเวลาที่กำหนด 3 วันขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	เกณฑ์การตัดสิน
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้

เกณฑ์การผ่าน

ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์ควรมีคะแนนระหว่าง 5 - 12 คะแนน หรือมีการตัดสินคุณภาพในระดับพอใช้ขึ้นไป

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นกำหนดปัญหา

1. ครูและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความหมายของบทความ ส่วนประกอบของบทความ และประเภทของบทความ

2. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิมที่จัดไว้ ครูเสนอสถานการณ์โดยให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ เรื่อง เตือนภัย...พริกแห้ง ครูร่วมสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับปัญหาที่พบในวีดิทัศน์ที่ได้ชมไปเมื่อสักครู่ ครูนำบทความเรื่อง สารพิษในพริกขี้หนูป่น มาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้อ่านวิเคราะห์บทความ

ขั้นทำความเข้าใจปัญหา

นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นในการอ่านวิเคราะห์บทความ เช่น

- จุดมุ่งหมายของบทความ
- น้ำเสียงของผู้เขียนบทความ
- ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ที่พบในบทความ
- ใจความสำคัญของบทความ
- กลวิธีการเขียน
- การใช้ภาษา
- ข้อคิด ประโยชน์ ความรู้ที่ได้รับ
- ส่วนนำเรื่อง และส่วนสรุปของบทความนี้ เป็นต้น

ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ครูกระตุ้นนักเรียนแต่ละกลุ่มให้ศึกษาวิเคราะห์และค้นหาคำตอบ จดบันทึกสาระความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับความรู้ จากบทความ เรื่อง สารพิษในพริกขี้หนูป่น ตามประเด็นที่กำหนดในขั้นทำความเข้าใจปัญหา โดยนักเรียนช่วยกันศึกษาค้นคว้าหาคำตอบโดยการแบ่งหน้าที่กันภายในกลุ่มและบันทึกสาระความรู้ที่ได้ศึกษา เพื่อนำสาระความรู้เหล่านี้มาประกอบการทำใบงาน

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสังเคราะห์ความรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดกันภายในกลุ่ม และช่วยกันพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้มาเพียงพอ ครอบคลุมคำถามหรือไม่ และการตอบคำถามเหล่านี้ชัดเจนหรือยัง

2. หากข้อมูลยังไม่เพียงพอให้หาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่ม เพื่อนำไปสู่ข้อสรุป

ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ

นักเรียนร่วมกันพิจารณา ประเมินและทบทวนอีกครั้งว่าข้อมูลที่ศึกษานั้นครอบคลุมคำถามมากน้อยเพียงใด ปรับปรุงคำตอบให้สมบูรณ์ และช่วยกันนำความรู้ทั้งหมดจากการอ่าน

บทความและความรู้ที่ได้ค้นคว้ามา สรุปลงในใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น ตามกระดาษที่ครูแจกให้ กลุ่มละ 1 แผ่น พร้อมระบายสีตกแต่ง ให้สวยงาม

ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการอ่านวิเคราะห์บทความของกลุ่มตนและให้กลุ่มเพื่อนที่นั่งฟังประเมินผลงานของกลุ่มเพื่อนที่ออกมานำเสนองานหน้าชั้นเรียน

2. ครูเสนอแนะเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ และนักเรียนร่วมกันกล่าวสรุปอีกครั้งเกี่ยวกับการอ่านวิเคราะห์บทความ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง เตือนภัย...พริกแห้ง
2. บทความเรื่อง สารพิษในพริกขี้หนูป่น
3. ใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น

10. เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

เอกสารหรือสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

1. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง เตือนภัย...พริกแห้ง
2. บทความเรื่อง สารพิษในพริกขี้หนูป่น
3. ใบงานที่ 2 สารพิษในพริกขี้หนูป่น

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1) ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

2) ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3) ข้อเสนอแนะ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

12. รายละเอียดเนื้อหาสาระความรู้เพิ่มเติม

การอ่านวิเคราะห์บทความ

การวิเคราะห์บทความ โดยเน้นย้ำตรงที่ผู้เขียนได้สนับสนุนแนวคิดหลักของบทความด้วยข้อสนับสนุนที่มีเหตุผลและเหมาะสมจากข้อเท็จจริงหรือไม่ ซึ่งเป็นเรื่องง่ายที่จะแค่สรุปประเด็นของบทความ โดยปราศจากการวิเคราะห์หรือท้าทายความคิดอย่างแท้จริง บทวิจารณ์ที่ดีจะแสดงความคิดเห็นของผู้อ่านต่อบทความ โดยที่ยังให้หลักฐานมากมายสนับสนุนความคิดเห็นนั้น ในฐานะผู้วิจารณ์นั้นให้ใช้เวลาอ่านและไตร่ตรองบทความนั้นอย่างถี่ถ้วน จัดเตรียมข้อโต้แย้งและหลักฐานยืนยัน จากนั้นก็เขียนให้กระจ่างตรงจุด

1. อ่านมองหาประเด็น

1. อ่านบทความจนจบรอบหนึ่งก่อนเพื่อหาแนวคิดหลัก ตอนที่อ่านบทความครั้งแรกผู้อ่านควรพยายามทำความเข้าใจแนวคิดโดยรวมที่ผู้เขียนตั้งใจนำเสนอ บันทึกสมมติฐานของผู้แต่งไว้

2. ทำเครื่องหมายเน้นถ้อยคำเมื่อผู้อ่านอ่านทวนอีกครั้ง บางทีการใช้ปากกาแดงขีดส่วนที่ต้องการเน้นให้เด่นชัดขึ้นจะช่วยได้มาก ถามคำถามเหล่านี้กับตัวเองระหว่างที่กำลังอ่านบทความซ้ำเป็นครั้งที่สองว่า

- แนวคิดหลักหรือข้อถกเถียงหลักของผู้แต่งคืออะไร
- จุดประสงค์ของผู้แต่งในการโต้แย้งสมมติฐานที่ว่าคืออะไร
- ใครคือผู้อ่านเป้าหมาย แล้วบทความนี้ได้เข้าถึงผู้อ่านกลุ่มที่ตั้งใจไว้สำเร็จหรือเปล่า
- ผู้แต่งมีหลักฐานสนับสนุนมากพอและเชื่อถือได้หรือไม่
- มีจุดที่ถูกละเลยในข้อถกเถียงของผู้แต่งหรือไม่
- ผู้แต่งได้บิดเบือนหลักฐานหรือเพิ่มอคติเข้าไปในหลักฐานหรือไม่
- ผู้แต่งได้เข้าถึงข้อสรุปหรือเปล่า

3. เขียนคำอธิบายให้ข้อความที่ขีดเน้น สร้างสัญลักษณ์ที่แตกต่างสำหรับการแยกแยะข้อความแต่ละส่วนที่คิดว่าอาจจะชวนสับสน มีความสำคัญ หรือไม่ต่อเนื่อง เช่น อาจขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญ วงกลมข้อความที่ชวนสับสน และเขียนรูปดาวให้ท่อนที่ดูไม่ต่อเนื่อง

การเน้นด้วยสัญลักษณ์จะทำให้ผู้อ่านเน้นส่วนสำคัญของตัวบทความได้หมดโดยเร็ว ถึงแม้อาจต้องใช้เวลาสักหน่อยในการทำความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์เหล่านี้ แต่สมองจะใช้เวลาไม่นานในการจดจำและปรับตามทำให้ผู้อ่านอ่านบทความได้เร็วกว่าการไม่ใช้สัญลักษณ์คอยกำกับอย่างมาก

4. เขียนข้อสังเกตที่ยาวขึ้นในระหว่างการอ่านต่อเนื่อง เพิ่มเติมจากสัญลักษณ์ใต้ข้อความแล้ว การเขียนข้อสังเกตเมื่อเกิดความคิดที่กว้างขึ้นมาในระหว่างที่อ่านก็มีประโยชน์เช่นกัน เช่น หากผู้อ่านตระหนักว่าคำอ้างของผู้แต่งนั้นสามารถถูกหักล้างได้จากการศึกษาเชิงวิทยาศาสตร์

ที่เพิ่งอ่านพบมา ให้เขียนข้อสังเกตนี้ไว้ในขอบกระดาษ หรือบนกระดาษอีกแผ่น หรือในคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะย้อนกลับมาหาความคิดนี้ได้

- ใช้เวลาที่จำเป็นเขียนข้อสังเกตของคุณไปในระหว่างที่อ่าน ผู้อ่านจะยินดีที่ได้ทำมันลงไปเมื่อถึงเวลาที่ต้องรวบรวมข้อสังเกตเหล่านี้มาเขียนเป็นบทวิเคราะห์ที่สมบูรณ์

5. พัฒนาแนวคิดเบื้องต้นสำหรับบทวิจารณ์ เริ่มผุดความคิดเห็นกว้างๆต่อบทความดังว่า ประเมินข้อถกเถียงโดยรวมของผู้แต่งหลังจากที่คุณได้อ่านบทความนั้นสองถึงสามรอบ บันทึกปฏิกิริยาแรกที่มีต่อส่วนเนื้อหา

- แจกแจงแหล่งอ้างอิงที่เป็นไปได้ของหลักฐานที่จะนำมาใช้ในบทวิจารณ์ รื้อฟื้นความทรงจำดูว่าเคยผ่านตาวรรณกรรมหรือสารคดีที่อาจมีประโยชน์สำหรับการประเมินบทความชิ้นนี้

2. รวบรวมหลักฐาน

1. ตั้งคำถามว่าสารโดยรวมที่ผู้แต่งพยายามจะสื่อนั้นสมเหตุสมผลหรือไม่ ทดสอบสมมติฐานของเขาและเปรียบเทียบมันกับตัวอย่างอื่นที่มีความคล้ายคลึงกัน

- ถึงแม้ว่าผู้แต่งจะได้ทำการวิจัยและอ้างคำพูดของผู้เชี่ยวชาญที่ควรแก่การเคารพก็ยังต้องวิเคราะห์สารนั้นอยู่ดีว่าใช้ได้จริงหรือยืนอยู่บนพื้นฐานของความจริงหรือไม่

- ตรวจสอบคำนำและบทสรุปของผู้แต่งเพื่อให้แน่ใจว่ามีความน่าเชื่อถือและมีองค์ประกอบครบถ้วนหรือไม่

2. ค้นดูในบทความว่ามีตรงไหนที่ลำเอียง ไม่ว่าจะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม หากผู้แต่งได้รับอะไรที่ได้ผลกลับมาจากข้อสรุปที่แสดงไว้ในบทความ ก็เป็นไปได้ว่าอาจจะแฝงความลำเอียงอยู่ในนั้น

- ความลำเอียงนั้น เช่น การละเลยหลักฐานด้านตรงข้าม ใช้หลักฐานที่ไม่เหมาะสมเพื่อสร้างบทสรุปที่แตกต่างจากความเป็นจริง หรือการนำเสนอความคิดเห็นของตนเองโดยไม่มีอะไรมารองรับแทรกในเนื้อหา ความคิดเห็นถ้าขาดหลักฐานทางวิชาการมาสนับสนุนก็สมควรที่จะต้องถูกจับผิดให้ได้

- ความลำเอียงอาจมาในรูปแบบของอคติ สังเกตดูว่ามีอคติต่อด้านเชื้อชาติ สีผิว เพศ ชนชั้น หรือแนวคิดทางการเมืองหรือไม่

3. พิจารณาการตีความของผู้แต่งต่อข้อความจากแหล่งอื่น หากผู้แต่งอ้างอิงถึงงานเขียนของผู้อื่น ให้อ่านบทความดั้งเดิมชิ้นนั้นด้วยแล้วพิจารณาดูว่าคุณเห็นด้วยกับการวิเคราะห์ที่ปรากฏในบทความหรือไม่ การจะเห็นด้วยทุกประการนั้นคงไม่จำเป็นและก็เป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้นได้ แต่แค่ให้ดูว่าการตีความของผู้แต่งนั้นพอจะสมเหตุสมผลหรือไม่

- สังเกตความไม่สอดคล้องกันระหว่างการตีความของผู้อ่านกับการตีความของผู้แต่งในเนื้อหาเดียวกัน ความขัดแย้งเช่นนี้อาจมีประโยชน์เมื่อถึงเวลาที่ผู้อ่านต้องเขียนบทวิจารณ์

- ดูว่านักวิชาการคนอื่นว่าอย่างไร หากนักวิชาการหลายท่านที่มีปูมหลังแตกต่างกันต่างมีความคิดเห็นกับข้อความไปในทิศทางเดียวกัน ความคิดเห็นนั้นก็ย่อมมีน้ำหนักมากกว่าข้อถกเถียงที่มีข้อสนับสนุนเพียงเล็กน้อย

4. สังเกตดูว่าผู้แต่งได้ยกหลักฐานที่ไม่น่าเชื่อถือขึ้นมาหรือไม่ ผู้แต่งได้อ้างอิงข้อความที่ไม่เกี่ยวข้องจากเมื่อห้าสิบปีที่แล้วซึ่งไม่มีน้ำหนักยืนยันในหลักการอีกต่อไปแล้วหรือเปล่า ถ้าผู้แต่งอ้างอิงแหล่งที่มาอันไม่น่าเชื่อถือ มันจะทำลายความน่าเชื่อถืออย่างมากของบทความนั้นๆ

5. อย่ามองข้ามในองค์ประกอบด้านสไตล์การเขียน เนื้อหาของบทความเป็นส่วนที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับบทวิจารณ์ของคุณ แต่อย่ามองข้ามรูปแบบและลูกเล่นทางการเขียนที่ผู้แต่งอาจนำมาใช้ ใส่ใจต่อการพิจารณาเลือกใช้คำและน้ำเสียงที่ใช้ของผู้แต่งตลอดทั้งบทความ ตรงนี้จะยิ่งมีประโยชน์สำหรับบทความที่ไม่ใช่เชิงวิทยาศาสตร์ เช่น บทความเชิงวรรณกรรม

- แง่มุมเหล่านี้ของบทความสามารถเผยให้เห็นถึงประเด็นที่ฝังอยู่ลึกขึ้นในการถกเถียงที่ใหญ่โตกว่าเดิมได้ เช่น บทความที่ถูกเขียนขึ้นด้วยน้ำเสียงเผ็ดร้อนและกระตือรือร้นจนเกินไปนั้นอาจจะมองข้ามหรือปฏิเสธหลักฐานด้านตรงข้ามในการวิเคราะห์ก็เป็นได้

- มองหานิยามความหมายของคำที่ไม่คุ้นเคยเสมอ นิยามของคำๆ หนึ่งสามารถเปลี่ยนความหมายของประโยคได้ชนิดหน้ามือไปหลังมือ โดยเฉพาะหากคำดังกล่าวมีนิยามได้หลายความหมาย ตั้งข้อสงสัยว่าเหตุใดผู้แต่งถึงเลือกใช้คำๆ นั้นโดยเฉพาะแทนที่จะใช้คำอื่น มันอาจเผยถึงอะไรบางอย่างในข้อถกเถียงนั้นก็ได้

6. ตั้งคำถามกับวิธีการทำวิจัยในบทความเชิงวิทยาศาสตร์ หากจะวิจารณ์บทความที่ใช้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ ให้แน่ใจว่าได้ประเมินวิธีการทำวิจัยเบื้องหลังการทดลองนั้นๆ ตั้งคำถามถามตัวเอง เช่น

- ผู้แต่งได้บอกรายละเอียดของวิธีการครบถ้วนหรือไม่
- การศึกษานี้ถูกออกแบบมาโดยปราศจากข้อผิดพลาดร้ายแรงหรือเปล่า
- ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมแล้วหรือยัง
- มีการสร้างกลุ่มที่มีการควบคุมตัวแปรเพื่อนำมาเปรียบเทียบหรือไม่
- การคำนวณเชิงสถิติทั้งหมดมีความถูกต้องหรือเปล่า
- หน่วยงานอื่นๆ สามารถจำลองการทดลองที่ว่านี้ได้หรือไม่
- การทดลองนี้มีความสำคัญในแวดวงการศึกษานั้นๆ หรือไม่

7. ขุดให้ลึก ใช้ความรู้ของคุณที่มีอยู่ ความคิดเห็นของผู้รู้ และงานวิจัยที่คุณสามารถรวบรวมมาทั้งที่สนับสนุนหรือขัดแย้งกับบทความของผู้แต่ง เตรียมข้อถกเถียงเชิงประสบการณ์เพื่อสนับสนุนจุดยืนของผู้อ่าน

- การมีหลักฐานดีๆ มากเกินไปนั้นไม่เป็นอะไรหรอก เพียงแต่การหาแหล่งอ้างอิงมากจนเกินไปนั้นบางทีอาจกลายเป็นปัญหาได้ถ้าข้อถกเถียงของผู้อ่านเริ่มซ้ำซาก ให้แน่ใจว่าแต่ละการอ้างอิงของผู้อ่านนั้นได้ให้ข้อมูลที่โดดเด่นต่อบทวิจารณ์

- นอกเหนือจากนั้น อย่าใช้แหล่งอ้างอิงเยอะเสียจนกลบความคิดเห็นกับข้อโต้แย้งเองเสียหมด

8. พึงตระหนักว่านักวิจารณ์ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยหรือเห็นต่างไปเสียทั้งหมด จริงๆ แล้วบทวิจารณ์วรรณกรรมที่น่าสนใจที่สุดมักจะไม่ใช่อยู่ที่การไม่เห็นพ้องกับผู้แต่ง แต่มันจะใช้หลักฐานเพิ่มเติมมาสนับสนุนหรืออธิบายความคิดของผู้แต่ง

- ดังนั้น ถ้าเห็นด้วยกับผู้แต่ง ก็ให้แน่ใจว่าได้หาหลักฐานมาสนับสนุนหรืออธิบายความคิดของผู้แต่งเพื่อยืนยันในความเห็น

- ผู้อ่านสามารถหาหลักฐานโต้แย้งความเห็นโดยที่ยังคงสนับสนุนมุมมองใดมุมมองหนึ่งว่าเป็นมุมมองที่ถูกต้องได้

- อย่า “เห็นใจ” ผู้แต่งเพราะเข้าใจความรู้สึกของเขา แต่ก็ไม่ควรแสดงทัศนะเชิงลบมากจนเกินไปเพียงเพราะต้องการพิสูจน์ความจริงใจในการวิจารณ์ของตนเอง ควรแสดงจุดที่เห็นด้วยและที่เห็นต่างแบบพอเหมาะ

ที่มา : https://th.wikihow.com/

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทความ เรื่อง สารพิษในพริกขี้หนูป่น

ผลการวิเคราะห์โอคราท็อกซิน เอ ในพริกขี้หนูป่น

ตัวอย่างที่สุ่มตรวจ	โอคราท็อกซิน เอ (ไมโครกรัม/กิโลกรัม)
พริกขี้หนูป่น ตลาดถวิลแก่วพลาซ่าปากเกร็ด จ.นนทบุรี	12.24
พริกขี้หนูป่นร้าน 1 ย่านตลาดฐานเพชรปทุม จ.ปทุมธานี	12.23
พริกขี้หนูป่นร้าน 2 ย่านตลาดฐานเพชรปทุม จ.ปทุมธานี	9.84
พริกขี้หนูป่น ร้านขายของชำ ย่านบางขื่อ	84.88
พริกขี้หนูป่น ร้านขายของชำ ปากเกร็ด จ.นนทบุรี	15.01

วันที่วิเคราะห์ 8-13 ก.พ. 2556 วิธีวิเคราะห์ In-hose method by Fluorometer based on Vicam Ochratest Instruction Manual, 1997.
ศูนย์วิจัยและประเมินความเสี่ยงด้านอาหารปลอดภัย ในโครงการ
"พัฒนาอุตสาหกรรมอาหารของไทยให้เป็นครัวอาหารคุณภาพของโลก" สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม
โทร. 0-2886-8088 หรือ www.nfi.or.th/infocenter

ขึ้นชื่อว่าอาหารไทยต้องมีรสเผ็ดนำ ทุกเมนูอาหารคาวของไทยที่จะขาดเสียไม่ได้เลยก็คือพริก จะพริกสด พริกป่น หรือพริกแห้ง แล้วแต่สูตรอาหาร พริกจึงมีความสำคัญต่อการปรุงอาหารเสมอ

อากาศเมืองไทยวันนี้เดี๋ยวแดดออกเดี๋ยวฝนตก เดี๋ยวเย็นจนชื้นแบบนี้ อาจทำให้อาหารหลายๆชนิดเปลี่ยนสภาพได้

ผู้บริโภคต้องหมั่นสังเกตอาหารที่ซื้อมาทุกครั้งด้วยว่า อาหารเปลี่ยนสภาพจากเดิมที่มีสีสันสดใสตามสีธรรมชาติของอาหารมาเป็นสีขาวมีลักษณะฟูๆหรือเป็นจุดๆสีดำหรือไม่ หากมีการเปลี่ยนสภาพอย่างที่ว่า ให้หลีกเลี่ยงไม่ควรรับประทาน ถ้ามองไม่เห็นด้วยตาเปล่าให้สังเกตว่าจับตัวเป็นก้อนหรือไม่ เช่น พริกป่นที่เป็นเครื่องปรุงสำหรับก๋วยเตี๋ยวทุกชนิดนั้นไม่ควรจับตัวเป็นก้อน

ร้านค้าบางร้านจะแยกช้อนตักเครื่องปรุงไว้ชัดเจนแต่บางร้านไม่มี คนกินต้องเอาช้อนที่ตักน้ำส้มพริกน้ำปลา ไปตักพริกป่นอาจทำให้พริกป่นเกิดความชื้นได้ เมื่อเกิดความชื้นอาจทำให้เกิดเชื้อราและผลิตสารพิษที่เรียกว่าแอฟลายทอกซินในพริกป่นได้

สารแอฟลายทอกซิน มักพบปนเปื้อนในเมล็ดธัญพืช เช่น ข้าวโพด ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโอ๊ต เมล็ดกาแฟ เมล็ดโกโก้ และถั่วเมล็ดแห้งชนิดต่างๆหากผู้บริโภครับประทานไปทั้งๆที่พริกป่นเปลี่ยนสภาพเนื่องจากรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือเสียดาย เขี่ยๆอันที่ไม่เป็นเชื้อราออกก็อาจทำให้ร่างกายได้รับอันตรายจากสารพิษชนิดนี้ได้ สารพิษชนิดนี้จะเข้าไปสะสมในร่างกายของเรา หากสะสมนานๆเข้าจะเป็นสาเหตุของการเกิดมะเร็งในระบบทางเดินอาหาร

อีกทั้งสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของฤดูรวมถึงแมลงศัตรูพืชก็เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกพริกต้องพึ่งพาสารเคมีเพื่อช่วยลดอัตราการสูญเสียผลผลิต สารเคมีที่เกษตรกรนำมาใช้นั้นคือ สารกำจัดแมลงศัตรูพืชหรือที่เรียกติดปากว่า ยาฆ่าแมลง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต ออร์กาโนคลอรีน คาร์บาเมตและไพรีทรอยด์ ถ้าเป็นพริกสด เมื่อซื้อมาจากตลาด ก่อนนำมารับประทาน เราสามารถล้างทำความสะอาดได้อย่างที่

ต้องการ ซึ่งจะช่วยลดสารพิษที่อาจตกค้างในพริกให้น้อยลงได้ แต่ถ้าเป็นพริกแห้ง พริกป่น เราไม่สามารถรู้ได้เลยว่ามียาฆ่าแมลงปนเปื้อนอยู่หรือไม่

เมื่อเป็นเช่นนี้ สถาบันอาหารได้สุ่มตัวอย่างพริกป่นจำนวน 5 ตัวอย่าง จาก 5 ย่านการค้า เพื่อนำมาวิเคราะห์หาปริมาณสารพิษตกค้าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต และกลุ่มไพรีทรอยด์ รวม 38 ชนิด

ผลปรากฏว่า ทุกตัวอย่างพบการตกค้างของยาฆ่าแมลง แต่ปริมาณที่พบยังไม่เกินค่ามาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขไทยกำหนดไว้ ถึงตรงนี้คงต้องระวัง หากกินพริกป่นทุกมื้อ ทุกวัน อาจเกิดการสะสมของสารพิษดังกล่าวในร่างกาย และอาจทำให้มีอาการมึนศีรษะ ปวดศีรษะ ซึม กระสับกระส่าย และอาจชัก หรือหมดสติได้

ดังนั้น หากคนไทยยังนิยมรับประทานอาหารรสเผ็ด การป้องกันและการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนควรรับผิดชอบร่วมกัน

พริกป่น และพริกขี้หนูสด มีคุณค่าทางอาหารมาก คือ วิตามินซี, ช่วยย่อยอาหาร, ช่วยขับถ่าย และ ช่วยลดความอ้วน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยพิสูจน์ว่า พริกยังสามารถป้องกันมะเร็ง โดยความเผ็ดของพริกจะทำการฆ่าเซลล์มะเร็งได้

แต่! ถ้าคุณเป็นโรคกระเพาะ หรือมีแผลในกระเพาะอาหาร พริกจะทำความระคายเคือง และทำให้เป็นมะเร็งกระเพาะอาหาร อาจเกิดกับคนที่เป็นแผลในที่อื่น ๆ ของทางเดินอาหารด้วยเช่นกัน ทั้งลำไส้ หรือ ริดสีดวงทวารหนัก ดังนั้น พริกจะสามารถป้องกันมะเร็งได้ก็ต่อเมื่อ คุณไม่เป็นโรคกระเพาะ หากคุณเป็นโรคกระเพาะ และอยากรับประทานพริก ข้าพเจ้าไม่แน่ใจวิธีที่จะเสนอดังต่อไปนี้ คือรับประทานนมสดเพื่อเครือบกระเพาะให้ปลอดภัยจากการกัดของพริก

จาก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

วีดิทัศน์ เรื่อง เตือนภัย...พริกแห้ง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ใบงานที่ 2
สารพิษในพริกขี้หนูป่น

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง สารพิษในพริกขี้หนูป่น ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันค้นคว้าในประเด็น ที่กำหนดในขั้นทำความเข้าใจปัญหา ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของบทความ

.....

.....

2. น้ำเสียงของผู้เขียนบทความ

.....

.....

3. ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ที่พบในบทความ

.....

.....

4. ใจความสำคัญของบทความ

.....

.....

5. กลวิธีการเขียน

.....

.....

6. การใช้ภาษา

.....

.....

7. ข้อคิด ประโยชน์ ความรู้ที่ได้รับ

.....

.....

.....

8. ส่วนนำเรื่อง และส่วนสรุปของบทความนี้

.....

.....

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ก่อน - หลัง การจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบวิชาวรรณกรรมปัจจุบันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที

2. ข้อคำถามแต่ละข้อเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยนักเรียนพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวจาก ก. ข. ค. และ ง. แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาทให้ตรงกับตัวเลือกที่นักเรียนได้เลือกไว้ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ข้อ 1. เรื่องสั้น เรื่องสนุกนิ้นึก ใช้สถานที่ใดเป็นฉากของเรื่อง

ก. วัดบวรมงคล ข. วัดมหาธาตุ

ค. วัดบวรนิเวศ ง. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

คำตอบที่ถูกต้องที่สุดคือตัวเลือก ข. นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาทให้ตรงกับตัวเลือก ข. ในกระดาษคำตอบ

ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก.	ข.	ค.	ง.
1.		×		

ในกระดาษคำตอบจะมีเครื่องหมายกากบาทได้เพียงตัวเลือกเดียวเท่านั้นถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบ นักเรียนสามารถขีดเส้นทับเป็นแนวนอนจำนวน 2 เส้นขนานกันบนตัวเลือกเดิมแล้วกากบาทที่ตัวเลือกใหม่ เช่น ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนแปลงตัวเลือก ข. เป็น ตัวเลือก ง. ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก.	ข.	ค.	ง.
1.		~~×~~		×

3. ห้ามนักเรียนขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆลงในแบบทดสอบ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 1

นักวิทยาศาสตร์พบ โทรศัพท์มือถือ แพร่โรคสมาธิสั้น

มีใครเคยสังเกตตัวเองบ้างไหมว่า ชักรู้สึกเบื่อ เมื่อพยายามใช้สมาธิ หรือเมื่อทำงานอะไรง่ายๆ หากเป็นเช่นนั้น อาจจะเป็นเพราะโทรศัพท์มือถือ ซึ่งทำให้ผู้คนหลายรายพากันมีอาการเหมือนกับเป็นโรคสมาธิสั้นกันเป็นแถว โรคสมาธิสั้นพบบ่อยในช่วงวัยเด็ก ต่อเนื่องจนถึงวัยรุ่นและผู้ใหญ่ จะแสดงอาการมีความยากลำบากในการควบคุมตนเอง หรือหุนหันพลันแล่น หากอาการรุนแรงมาก จะส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน ทั้งการเรียนและการเข้าสังคมกับคนอื่น เป็นโรคที่พบได้บ่อยในทุกประเทศ ประมาณกันว่า เด็กวัยเรียนร้อยละ 3-5 พากันเป็นโรคนี้

นักวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย ที่อเมริกา ได้ลองสำรวจความคิดเห็นขึ้นมาเมื่อเร็วๆ นี้ และได้พบว่า มีผู้ที่ใช้โทรศัพท์ไม่รู้จักหยุดหย่อน แม้แต่กำลังสนทนา มากถึงร้อยละ 95 ใช้ขณะทำงานมากถึง 7 ใน 10 คน และแม้กระทั่งขณะพัก หลับนอน ยังมีคนใช้มากถึง 1 ใน 10 เขาแจ้งว่า เราพบในการทดลองหลักฐานหนแรกว่า โทรศัพท์สามารถที่จะทำให้ผู้ใช้ขาดสมาธิ และอยู่ไม่เป็นสุขและมีความเห็นว่า “เหตุที่โทรศัพท์มีส่วนที่ทำให้เกิดเป็นเช่นนี้ เพราะเหตุที่มันหยิบฉวยได้ง่าย วิธีแก้ปัญหาในเรื่องนี้ ก็คือควรปิดโทรศัพท์ลงเสียบ้าง”

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

1. ข้อใดที่<u>ไม่ใช่</u>อาการที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสมาธิสั้น

ก. มีความรู้สึกเบื่อหน่ายง่าย

ข. มีความรู้สึกปวดตาและมือสั่น

ค. มีอาการควบคุมสติตนเองไม่ได้

ง. มีอาการมึนงง สมองคิดประมวลผลช้า

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 2 - 4

"กิ้งก่าได้ทอง"

เราคงได้ยินคำสำนวนเปรียบเทียบ ว่า “กิ้งก่าได้ทอง” เวลากล่าวถึงคนที่เคยยากลำบากหรือไม่เคยมีอะไรมาก่อนพอประสบความสำเร็จเล็กๆ น้อยๆ หรือได้รับคำสรรเสริญเยินยอ ก็วางตนเหมือนอยู่เหนือผู้อื่น ยกตนข่มท่าน ลืมฐานะเดิมของตน ทั้งที่ก่อนหน้านั้นไม่เคยเป็นมาก่อน ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของสำนวน “กิ้งก่าได้ทอง” ว่า คนที่ได้ลาภยศแล้วทะนงตนลืมฐานะเดิม หลายคนอาจสงสัยว่ากิ้งก่าที่เป็นสัตว์ทั่วไป ธรรมชาติของมันแล้ว เมื่อได้ทองแล้วน่าจะเอาไปใช้สอยไม่ได้ หรือไม่รู้จักคุณค่าของมันเหมือนกับสำนวน “ไก่ได้พลอย”หรือ “วานรได้แก้ว” ซึ่งแปลว่าได้ของดีมีคุณค่า แต่ไม่รู้จักวิธีใช้สอย มากกว่าได้ความสำเร็จแล้วทะนงตน ซึ่งวันนี้เราจะมาอธิบายเกี่ยวกับสุภาษิตสำนวนไทยดังกล่าวให้ชัดเจนขึ้น

(มีต่อหน้าถัดไป)

เรื่องราวของกิ้งก่าได้ทองนั้น ไม่ได้กล่าวถึงกิ้งก่าโดยทั่วไปในธรรมชาติ แต่ได้กล่าวถึงกิ้งก่าแสนรู้ตัวหนึ่ง ซึ่งปรากฏในนิทานเรื่องมโหสถชาดก เป็นเรื่องราวครั้งที่พระพุทธเจ้าเสวยพระชาติเป็น “มโหสถ” บัณฑิตเจ้าปัญญา รับราชการในพระเจ้าวิเทหราช ผู้เป็นราชาแห่งเมืองมิถิลา

เรื่องมีอยู่ว่า วันหนึ่งพระเจ้าวิเทหราชเสด็จประพาสอุทยานกับมโหสถ มีกิ้งก่าตัวหนึ่งเห็นทั้งคู่เดินมาด้วยกัน ก็ไต่ลงจากเสา มาทำท่าหมอบกราบอยู่เบื้องหน้าพระราชา เมื่อพระราชาเห็นดังนั้น จึงตรัสถามมโหสถว่ากิ้งก่าทำอะไร มโหสถจึงตอบไปว่ากิ้งก่าตัวนี้มาถวายบังคม จะถวายตัวแก่พระราชา พระเจ้าวิเทหราชเห็นว่ากิ้งก่าตัวนั้นเป็นกิ้งก่าแสนรู้ จึงตรัสว่าควรจะให้สิ่งตอบแทนกับมัน มโหสถจึงแนะนำให้พระราชาพระราชทานเนื้อให้มันกิน พระราชาจึงรับสั่งให้ราชบุรุษผู้เฝ้าอุทยาน ซื้อเนื้อมูลค่าครึ่งมาสก (หนึ่งมาสก มีค่าเท่ากับทองซึ่งน้ำหนักเท่าข้าวเปลือกสี่เมล็ด) มาให้มันกินทุกวัน เจ้ากิ้งก่ามีเนื้อกินทุกวันก็ทำความเคารพพระราชาและราชบุรุษเสมอ ทว่าในวันหนึ่งเป็นวันอุโบสถ ไม่มีการฆ่าสัตว์ ราชบุรุษจึงไม่อาจหาเนื้อให้มันกินได้ จึงนำเหรียญทองราคาครึ่งมาสกที่พระราชาพระราชทานเป็นค่าเนื้อนั้นผูกไว้ที่คอมันแทน ตั้งแต่นั้นเป็นตนมา เจ้ากิ้งก่าก็คิดว่าตนเองมีทรัพย์คือเหรียญทองเหมือนพระราชาแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องทำความเคารพพระราชาหรือใครอีก จึงขึ้นไปชูคออยู่บนซุ้มประตูอุทยาน วันหนึ่งพระราชามาประพาสสวนกับมโหสถอีกครั้ง พบเจ้ากิ้งก่าชูคออยู่บนซุ้มประตูอุทยาน ไม่ลงมาหมอบถวายบังคมเช่นเคย จึงไต่ถามราชบุรุษผู้เฝ้าสวน ได้ความว่าเมื่อเจ้ากิ้งก่าได้เหรียญทองไปแล้วก็ไม่ยอมทำความเคารพใครอีก จึงจะประหารเจ้ากิ้งก่าแต่มโหสถทัดทานไว้ พระราชาจึงลงโทษด้วยการเลิกพระราชทานเนื้อให้มันตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

จากเรื่องราวดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเจ้ากิ้งก่านั้น เมื่อได้เหรียญทองจึงเกิดความทะนง ไม่ทำความเคารพผู้มีพระคุณเหมือนที่เคยเป็นมา ทำให้มันถูกลงโทษในท้ายที่สุด ดังนั้นเมื่อเราได้มีทรัพย์สมบัติ มีชื่อเสียง มีคนยกย่องสรรเสริญ อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อนแล้ว ก็ไม่ควรยกตัวเหนือผู้มีพระคุณหรือผู้อื่นเหมือนกับเจ้ากิ้งก่าในนิทานชาดกเรื่องนี้

ที่มา : http://www.vcharkarn.com/varticle/503254

อ้างอิง : พระไตรปิฎก เล่มที่ 27 พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ 19

2. จากบทความเรื่อง “กิ้งก่าได้ทอง” มีที่มาจากที่ใด

ก. นิทานอีสป

ข. นิทานปรัมปรา

ค. ตำนานพื้นบ้าน

ง. เรื่องเล่าสมัยพุทธกาล

3. นักเรียนจะใช้วิธีการใดที่เหมาะสมที่สุดในการลงโทษกิ้งก่า โดย<u>ไม่ใช้</u>วิธีการตามในเนื้อเรื่อง

ก. ให้บุรุษผู้เฝ้าสวนกล่าวตักเตือน

ข. ให้บุรุษเฝ้าสวนจับกิ้งก่ามากักขัง

ค. ให้บุรุษเฝ้าสวนคอยเฝ้าระวังกิ้งก่าตัวนี้ไม่ให้มาพบเจอกับพระราชา

ง. ให้บุรุษผู้เฝ้าสวนขับไล่กิ้งก่าตัวเดิมแล้วนำกิ้งก่าตัวใหม่มาเลี้ยงแทน

4. ข้อใด<u>ไม่ปรากฏ</u>การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความนี้

ก. เราคงได้ยินคำสำนวนเปรียบเทียบว่า “กิ้งก่าได้ทอง” เวลากล่าวถึงคนที่เคยยากลำบาก

ข. หลายคนอาจสงสัยว่ากิ้งก่าที่เป็นสัตว์ทั่วไป ธรรมชาติของมันแล้ว เมื่อได้ทองแล้วน่าจะเอาไปใช้สอยไม่ได้

ค. จะเห็นได้ว่าเจ้ากิ้งก่านั้น เมื่อได้เหรียญทองจึงเกิดความทะนง ไม่ทำความเคารพผู้มีพระคุณเหมือนที่เคยเป็นมา

ง. เมื่อเราได้มีทรัพย์สมบัติ มีชื่อเสียง มีคนยกย่องสรรเสริญ อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ก็ไม่ควรยกตัวเหนือผู้มีพระคุณ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5 - 7

ปลาทูแม่กลอง ขึ้นชื่อลือชาไปทั่วทุกสารทิศเรื่องปลาทูก็ต้องปลาทูแม่กลองที่เป็นหนึ่งเดียวสุดยอดของอาหารที่ทุกคนต้องการลองลิ้มชิมรสจนทำให้พ่อค้าแม่ค้าปลาทูต่างอ้างชื่อปลาทูแม่กลองในการขายที่ต่างๆทั้งๆที่ปลานั้นไม่ใช่ปลาทูแม่กลองสักหน่อย เอกลักษณ์ที่คนทั่วไปจดจำกันก็คือ “หน้างอคอหัก” ของปลาทูนึ่งที่นอนอยู่ในเข่ง ซึ่งความจริงกำเนิดมาจากในอดีตเมืองแม่กลองมีปลาทูในอ่าวแม่กลองอุดมสมบูรณ์ทำให้เกิดอาชีพจับปลาทูด้วยการสร้างโป๊ะจับปลากลางทะเลอ่าวแม่กลองนับร้อยลูก (ปัจจุบันเหลือเพียง 2-3 ลูกเท่านั้นเพราะไม่มีปลาให้จับ) ผู้ที่ทำอาชีพนี้จะอยู่ริมแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่ปากอ่าวจนถึงวัดธรรมนิมิต หน้าบ้านจะสร้างเล่าเต้งโครงไม้ไผ่เอาไว้ตากอวนซ่อมอวนจับปลา ท่าจอดเรือโป๊ะและเรือเครื่องฉุดลากเรือโป๊ะ ในการจับปลาในโป๊ะของตนเองเทคนิคการจับปลาทูก็เยี่ยมยอดเพราะจับโดยวิธีที่ไม่ให้ปลาทูเครียดและเกิดการบอบช้ำ จึงทำให้ปลาทูมีความสดและอร่อยเมื่อนำไปประกอบอาหาร ประกอบกับเป็นช่วงเวลาที่ปลาทูอยู่ในวัยหนุ่มสาวมีขนาดตัวพอเหมาะด้วย ปลาที่เหลือจากการจำหน่ายในเมืองแม่กลองจะถูกแปรรูปถนอมอาหาร เช่น

(มีต่อหน้าถัดไป)

ทำเป็นปลาทูเค็ม ปลาทูแห้ง และปลาทูนึ่ง โดยเฉพาะปลาทูนึ่งจะเป็นที่นิยมชมชอบของคนไทยทั่วไปในประเทศ ปลาทูนึ่งเป็นการถนอมอาหารตามแบบฉบับภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนแม่กลองเชื้อสายจีนด้วยการนำปลาทูสดวางลงในเข่งไม้ไผ่ผ่านการต้ม การนึ่งจากน้ำเกลืออย่างดี ความรู้เรื่องนี้ยังคงไปขอศึกษาเรียนรู้ได้จากโรงงานประเภทอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่ยังมีอยู่อีกมาก คนที่สานเข่งใส่ปลาทูนึ่งจะสานเข่งเพียงขนาดเดียวไม่เล็กไม่ใหญ่มองดูแล้วจะพอเหมาะสวยงามพอดีกับการบรรจุลงในตะแกรงต้ม-นึ่งปลา เมื่อผู้หนึ่งได้เข่งมาก็นำปลาวางในเข่งพบว่าขนาดของปลาใหญ่กว่าถึงเล็กน้อยจะหักหางหรือหัวปลาออกก็ดูไม่สวยเมื่อลองหักหัวปลาเล็กน้อยวางลงเข่งกลับมองดูดีกว่ายิ่งซ้อนกัน 2 ตัวยิ่งน่าดูจึงเกิดคำว่า “หน้างอคอหัก” เป็นเอกลักษณ์ตั้งแต่นั้นมา

ทำไมปลาทูแม่กลองจึงมีชื่อเสียงในเรื่องของความอร่อยคำอธิบายก็คือ ปลาทูเต็มวัยจะวางไข่แถบทะเลเมืองสุราษฎร์ธานี ที่เต็มไปด้วยเกาะแก่งต่างๆแล้วปลาทูตัวน้อยจะว่ายน้ำหาอาหารและเติบโตขึ้นเรื่อยๆ ด้วยการเลาะตามชายฝั่งทะเลตามระบบน้ำและระบบลมในทะเลอ่าวไทย จนในที่สุดเติบโตเป็นหนุ่มสาวในอ่าวรูปหัวตัว ก.ไก่ ของเมืองแม่กลองที่เต็มไปด้วยหาดเลนทั้งชายฝั่งและดอนหอย ซึ่งหาดเลนนี้จะอุดมสมบูรณ์ด้วยสารอาหารตามที่ปลาทูต้องการเป็นหาดเลนที่มีคุณสมบัติพิเศษสุดเพียงแห่งเดียวของประเทศและของโลก จึงทำให้ปลาทูหนุ่มสาวเติบโตมีรสชาติอร่อยและมีอายุก่อนผสมพันธุ์กัน ปลาทูแม่กลองจึงเป็นปลาทูที่ตั้งท้องแล้วเริ่มว่ายน้ำกลับไปวางไข่ในพื้นที่เดิมเป็นวัฏจักรตามธรรมชาติของเขา

ทุกวันนี้ปริมาณปลาทูแม่กลองลดลงมากจนน่ากลัว จะเห็นว่าอาชีพการจับปลาทูเลิกทำกันแล้วที่เหลืออยู่ 2-3 รายก็ทำเพื่อการอนุรักษ์และใช้เพื่อเรียนรู้วันหนึ่งจับปลาได้ 1-3 พันกิโลกรัมเท่านั้นส่งจำหน่ายให้เฉพาะขาประจำก็ไม่พอแล้ว จึงทำให้ปลาทูแม่กลองแท้ๆมีราคาแพงหารับประทานค่อนข้างยากขึ้นทุกวันแล้ว ปลาทูที่เราพบเห็นมาจากไหน ก็มาจากประเทศเพื่อนบ้านเรา เช่น ประเทศเมียนม่า บังคลาเทศ หรืออินโดนีเซีย เนื้อปลาจะกระด้าง เพราะอยู่ทางฝั่งทะเลอันดามันมีแต่หาดทรายไม่ใช่หาดเลน เขาจะจับและแช่เย็นด้วยการน๊อค(nock) จำหน่ายให้เรือประมงไทยนำมาเข้าห้องเย็นตามท่าปลารอจำหน่ายทุกเช้ามืดซึ่งเรามักเรียกว่าปลาก้อน เมื่อเร็วๆนี้ได้มีมาตรการปิดอ่าวห้ามจับปลาประมาณ 4 เดือน เมื่อเปิดอ่าวให้จับปลาพบว่ามีปริมาณมากขึ้น ต้องใช้วิธีนี้บ่อยๆถ้าจะดีเพราะทิ้งช่วงเวลาให้โอกาสปลาเติบโตและเพิ่มปริมาณรวมทั้งได้พักอ่าวด้วย ยี่ห้อ(Brand)แม่กลองดังและเชื่อถือกันทุกเรื่องเพราะบรรพบุรุษสร้างสมไว้ให้จึงควรที่พวกเราต้องช่วยกันดูแลรักษาไว้หน่อยนะครับเดี๋ยวจะดับทุกเรื่องและฟื้นยากด้วยนะจะบอกให้.....สวัสดี

โดย วีระ เทพกรณ์ จากหนังสือ ศรัทธาสารปีที่ 26 ฉบับที่ 2 เดือนพฤศจิกายน 2557

5. หาดเลนมีความสำคัญอย่างไรสำหรับปลาทูวัยหนุ่มสาว

ก. วางไข่

ข. ที่อยู่อาศัย

ค. เจริญเติบโต

ง. แหล่งหาอาหาร

6. จงเรียงลำดับข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1 ปลาทูที่นำมานึ่งจะใช้ปลาทูที่โตเต็มวัย

2 และอาศัยอยู่บริเวณอ่าวรูปหัว ก.ไก่ ของแม่กลอง

3 บริเวณอ่าวนี้จะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยสารอาหารที่ปลาทูต้องการ

4 ปลาทูนึ่งเป็นการถนอมอาหารตามภูมิปัญญาดั้งเดิมของชาวแม่กลอง

ก. 4 2 3 1 ข. 4 1 2 3

ค. 1 4 3 2 ง. 1 3 1 2

7. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อคิดเห็น

ก. การจับปลาทูจะใช้เรือประมงในการล้อมจับปลา

ข. ปลาทูเต็มวัยจะวางไข่แถบทะเลเมืองสุราษฎร์ธานี ที่เต็มไปด้วยเกาะแก่งต่างๆ

ค. ปลาทูแม่กลองขึ้นชื่อลือชาไปทั่วทุกสารทิศเรื่องปลาทูก็ต้องเป็นปลาทูแม่กลอง

ง. ปลาทูหนุ่มสาวมาอาศัยบริเวณหาดเลนและดอนหอยที่อุดมสมบูรณ์ด้วยสารอาหาร

อ่านสารคดีชีวประวัติต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 12

หลวงประดิษฐ์ไพเราะ ประวัติย่อ นักดนตรี

หลวงประดิษฐ์ไพเราะ มีนามเดิมว่า "ศร ศิลปบรรเลง" เป็นบุตรคนสุดท้องของครูสินและนางยิ้ม ศิลปะบรรเลง ครูปี่พาทย์แห่งเมืองสมุทรสงคราม เกิดเมื่อ 6 สิงหาคม 2424 (รัชกาลที่ 5) ที่ ต.คลองดาวดึงส์ จ.สมุทรสงคราม ตอนอายุ 5 ปี ก็สามารถตีฆ้องวงเป็นเพลงได้โดยไม่มีใครสอน จนท่านอายุได้ 11 ปี จึงสนใจอย่างจริงจังด้วยฝีมืออันยอดเยี่ยม นายศร จึงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป รวมทั้งเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ เช่น สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัตติวงศ์ ซึ่งเป็นนักดนตรีฝีมือเยี่ยมพระองค์หนึ่ง

ครั้งสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยาภานุพันธุวงศ์วรเดชได้เสด็จไปบัญชาการรับเสด็จรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสถ้ำเขางู จังหวัดราชบุรี สมเด็จเจ้าฟ้าฯวังบูรพาองค์นี้ได้ทรงทราบกิตติศัพท์ของนายศรจึงรับสั่งให้หาตัวนายศรเมื่อเห็นฝีมือแล้วทรงพอพระทัยมาก จึงได้ขอตัวมาเป็นมหาดเล็กในตำแหน่งจางวาง (เป็นใหญ่ในบรรดามหาดเล็ก)ในวังบูรพาภิรมย์ ตั้งแต่นายศรมีอายุ 19 ปี ชื่อของ จางวางศร และวงดนตรีวังบูรพาภิรมย์เป็นที่ชื่นชอบโดยทั่วไป ความสามารถของจางวางศร ไม่เฉพาะเพียงฝีมือ

(มีต่อหน้าถัดไป)

ในการบรรเลงดนตรีไทยได้ทุกเครื่องเท่านั้น ท่านยังสามารถในการแต่งเพลงขึ้นใหม่ทั้งยังปรับปรุงเพลงที่มีอยู่แล้วขยายอัตราจังหวะขึ้นเป็นสามชั้นและท่อนลงเป็นชั้นเดียว ซึ่งเรียกว่า "เพลงเถา "

เมื่อครั้งได้เสด็จตามสมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยาภานุพันธุวงศ์วรเดชเสด็จประพาสชวา (ประเทศอินโดนิเซียในปัจจุบัน) ในปีพ.ศ. 2451 จางวางศรยังเป็นผู้จำเพลงชวา มาเรียบเรียงใหม่ ให้เป็นเพลงของไทย เช่น เพลงบูเซ็กซ็อคและเพลงยะวา ทั้งยังได้เป็นผู้นำเอา อังกะลุง ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีของชวา มาบรรเลงเป็นเพลงไทยเป็นท่านแรก และได้ปรับปรุงขึ้นใหม่จนกลายเป็นเครื่องดนตรีประจำชาติไทยจนถึงปัจจุบัน

ในงานคล้ายวันเกิดของเจ้าพระยารามราฆพ จางวางศรได้นำวงดนตรีและเพลงใหม่ที่แต่งขึ้นมาบรรเลงในงาน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว(รัชกาลที่6) ได้เสด็จประทับฟังอยู่ด้วย เป็นที่พอพระราชหฤทัยมากจึงได้โปรดเกล้าฯ พระราชทานบรรดาศักดิ์และราชทินนาม ให้เป็น "หลวงประดิษฐ์ไพเราะ" ต่อมาก็ได้รับพระราชทานแต่งตั้งให้เป็นปลัดกรมพิณพาทย์หลวง

ครั้งในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 หลวงประดิษฐ์ไพเราะร่วมกับหลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน) ได้เป็นผู้ถวายวิชาดนตรีไทยแด่พระองค์ท่าน ครั้นในคราวรัชกาลที่ 7 เสด็จประพาสเขมรในปี พ.ศ. 2473 หลวงประดิษฐ์ไพเราะก็ได้โดยเสด็จไปด้วย และได้มีโอกาสแสดงดนตรีไทย ร่วมกับวงปี่พาทย์เขมร จนเป็นที่ทรงพอพระทัยของกษัตริย์เขมรพระองค์จึงทรงให้หลวงประดิษฐ์ไพเราะ ช่วยสอนเพลงไทยให้แก่ครูดนตรีในราชสำนักเขมร ในปี พ.ศ. 2472 สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพมีดำริให้บันทึกเพลงไทยด้วยโน้ตสากล จึงมอบให้หลวงประดิษฐ์ไพเราะเป็นหัวหน้าฝ่ายบอกทำนอง และเป็นกรรมการตรวจตราเพลงที่บันทึกด้วย

หลวงประดิษฐ์ไพเราะ เป็นนักดนตรีที่มีแนวคิดใหม่ๆ เป็นต้นตำรับของการเปลี่ยนแปลงเพลงทางต่างๆ ต้นตำรับการเดี่ยวขิม 7 ตัว และระนาด 2 ราง ท่านเคยเป็นครูสอนที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง โรงเรียนราชินี โรงเรียนนาฏศิลป์ และคุรุสภา บ้านศิลปบรรเลงของท่านเปรียบเสมือนสถาบันการศึกษา ด้านดุริยางศิลป์ มีลูกศิษย์มากมาย ทั้งชาวไทย ลาวและเขมร

หลวงประดิษฐ์ไพเราะ ได้ล้มป่วยลง และถึงแก่กรรมเมื่อ วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2497 รวมอายุได้ 73 ปี

อ้างอิง http://www.geocities.com/cho_piman/musicianhistory.htm

บันทึกนี้เขียนที่ GotoKnow โดย My Corner ใน เรื่องอื่น ๆ ที่น่ารู้

8. เครื่องดนตรีชนิดใดจัดอยู่ในประเภทเดียวกันกับฆ้องวง

ก. จะเข้ ข. ซอ ค. กระจับปี่ ง. ตะโพน

9. สาเหตุใด นายศร จึงมีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย

ก. เพราะได้รับการอุปถัมภ์จากเจ้าฟ้าชั้นสูง

ข. เพราะมีโอกาสได้ออกแสดงบ่อยครั้ง

ค. เพราะเกิดจากการซึมซับจากรุ่นสู่รุ่น

ง. เพราะใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ

10. ข้อใดกล่าว<u>ไม่ถูกต้อง</u>เกี่ยวกับ “อังกะลุง”

ก. อังกะลุงจัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทตี

ข. อังกะลุงเป็นเครื่องดนตรีที่ทำจากไม้ไผ่

ค. อังกะลุงต้องนำมาเล่นกับเครื่องดนตรีชนิดอื่น

ง. อังกะลุงเป็นเครื่องดนตรีของชาติไทยในปัจจุบัน

11. บุคคลในข้อใดนำ “อังกะลุง” มาใช้ได้อย่างสร้างสรรค์

ก. เด่นใช้เสียงของอังกะลุงมาเป็นสัญญาณบอกเวลาพักเที่ยง

ข. เดชนำอังกะลุงไปร่วมแสดงดนตรีพื้นบ้านในจังหวัดราชบุรี

ค. ดุจนำอังกะลุงของพ่อไปให้เพื่อนยืมทำการแสดงในงานวันเด็ก

ง. ดาวใช้อังกะลุงมาประกอบกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นเพื่อทำการแสดง

12. ข้อความในใดเป็นข้อคิดเห็น

ก. จางวางศร ปรับปรุงเพลงที่มีอยู่เดิมให้มีจังหวะที่เพิ่มมากขึ้น

ข. จางวางศร เป็นผู้จำเพลงชวามาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นเพลงของไทย

ค. สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระยาภานุพันธุวงศ์เสร็จประพาสชวาในปี พ.ศ. 2451

ง. สมเด็จเจ้าฟ้าฯวังบูรพาทรงรับสั่งให้หาตัวนายศรเมื่อเห็นฝีมือแล้วทรงพอพระทัยมาก

อ่านสารคดีชีวประวัติต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13 - 15

เอื้อ สุนทรสนาน

ครูเอื้อถือเป็นคีตศิลปินระดับแนวหน้าของกรุงรัตนโกสินทร์ มีความสามารถรอบด้าน เป็นนักดนตรีที่มีความสามารถในการเล่นเครื่องดนตรีได้หลายชนิด เช่น ไวโอลิน แซกโซโฟน และคลาริเน็ต ทั้งยังเป็นนักร้อง นักแต่งเพลง หัวหน้าวงดนตรี วาทยกร(ผู้ควบคุมวง) และครูผู้เชี่ยวชาญ

ตลอดระยะเวลาการทำงานกว่า 50 ปีของครูเอื้อ ท่านมีผลงานร่วมกับครูเพลงท่านอื่นๆ มากถึง 2,000 เพลง โดยเนื้อหาของเพลงนั้นมีความหลากหลาย เช่น เพลงถวายพระพร ปลุกใจ เทศกาล สถาบัน เยาวชน จังหวัด และสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงเพลงที่เกี่ยวกับความรัก ธรรมชาติ ศาสนา และปรัชญาชีวิต ในท่วงทำนองที่มีความหลากหลาย เช่น แจ๊ส บลูส์ คันทรี จีน แขก และ

(มีต่อหน้าถัดไป)

จังหวะในการลีลาศทุกจังหวะ รวมถึงยังได้คิดค้นจังหวะใหม่ คือ ตะลุงเทมโป นอกจากนี้ ท่านยังได้นำวงดนตรีไทยเดิมมาบรรเลงเคียงข้างวงดนตรีสากล เกิดเป็นประสบการณ์ทางด้านดนตรีที่แปลกใหม่ซึ่งเป็นที่รู้จักในชื่อ "สังคีตสัมพันธ์"

บทเพลงที่ครูเอื้อได้ประพันธ์ร่วมกับเพื่อนร่วมงานของท่านซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อ "เพลงสุนทราภรณ์" นั้นได้รับการยกย่องว่ามีความสมบูรณ์ทั้งทางคีตศิลป์และวรรณศิลป์ เป็นการผสมผสานเพลงไทยเดิมเข้ากับเพลงสากลได้อย่างลงตัวและมีเอกลักษณ์ ถือเป็นต้นแบบของเพลงไทยสากลในปัจจุบัน และแม้ว่าบทเพลงของท่านจะมีอายุยาวนานกว่าครึ่งศตวรรษ แต่บทเพลงหลายๆ บทเพลง เช่น พรานทะเล นางฟ้าจำแลง วังน้ำวน พรานล่อเนื้อ มองอะไร ฟลอร์เฟื่องฟ้า และขอให้เหมือนเดิม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพลงเทศกาลต่างๆ เช่น เทศกาลลอยกระทง ปีใหม่ และสงกรานต์ ก็ยังคงตราตรึงอยู่ในความทรงจำของคนไทยตราบถึงปัจจุบัน

ผลงานของครูเอื้อมิได้เป็นที่รู้จักแต่ภายในประเทศไทยและหมู่ชาวไทยเท่านั้น แต่เพลงหลายๆ เพลงของท่าน โดยเฉพาะเพลงรำวงลอยกระทงซึ่งได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษและเผยแพร่ไปทั่วโลก ถือเป็นหนึ่งในเพลงไทยที่ชาวต่างชาติรู้จักดีที่สุดเพลงหนึ่ง ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงรากเหง้าและวิถีชีวิตของไทยที่ผูกพันกับสายน้ำมาช้านานได้เป็นอย่างดี เพลงของท่านผสมผสานความเป็นตะวันตกและตะวันออกได้อย่างลงตัว ทั้งยังสะท้อนความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ศิลปวัฒนธรรม และการศึกษาในยุคต่างๆ และที่สำคัญ ยังหล่อหลอมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวและยกระดับจิตใจของผู้ฟัง เน้นให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังเรื่องความสามัคคี สันติภาพ และขันติเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์และเป้าหมายของยูเนสโกเป็นอย่างดีการได้รับเลือกให้เป็นบุคคลสำคัญด้านดนตรีประจำปี พ.ศ. 2553 นี้ ส่งผลให้ชื่อเอื้อ สุนทรสนาน ศิลปินจากประเทศไทยขึ้นไปยืนเคียงบ่าเคียงไหล่กับศิลปินชื่อดังชาวตะวันตกอื่นๆ ที่ได้รับการยกย่องจากยูเนสโก เช่น โยฮันน์ เซบาสเตียน บาค (Johann Sebastian Bach) ลุดวิก ฟาน บีโทเฟน (Ludwig van Beethoven) (Wolfgang Amadeus Mozart) โยฮันน์ สเตราส์ (Johann Strauss father) และเฟรเดริก ฟรองซัวส์ โชแปง (Frédéric François Chopin) การได้รับเกียรตินี้จากยูเนสโกเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นเมืองแห่งวัฒนธรรม และศิลปินไทยมีความสามารถทัดเทียมนานาอารยประเทศ อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจแก่ประชาชนชาวไทยทั่วทั้งโลก

ที่มา : Permalink : http://oknation.nationtv.tv/blog/political 79-2-1
วันเสาร์ ที่ 15 ตุลาคม 2559 ครูเอื้อ สุนทรสนาน สยามศิลปิน บุคคลของโลก
Posted by นายยั้งคิด , ผู้อ่าน : 1078 , 18:20:35 น.

13. บุคคลในข้อใดที่<u>ไม่มี</u>ส่วนร่วมในการอนุรักษ์เพลงไทยของ ครูเอื้อ สุนทรสนาน

ก. แก้ม ชอบร้องเพลงสุนทราภรณ์เวลาทำงาน

ข. ก้อย ร่วมสนับสนุนโครงการสืบสานเพลงวงสุนทราภรณ์

ค. กานต์ ร่วมร้องเพลงประสานเสียงกับนักร้องวงสุนทราภรณ์

ง. กิจ นำเพลงของสุนทราภรณ์ไปร้องในการประกวดงานเทศกาลเพลงไทย

14. ข้อใดต่อไปนี้คือข้อคิดเห็น

ก. ครูเอื้อได้รับการยกย่องจากยูเนสโกให้เป็นบุคคลสำคัญด้านดนตรี

ข. บทเพลงของครูเอื้อได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษและแพร่หลายไปทั่วโลก

ค. เพลงสุนทราภรณ์ได้รับการยกย่องว่ามีความสมบูรณ์ทั้งทางคีตศิลป์และวรรณศิลป์

ง. ครูเอื้อนำวงดนตรีไทยเดิมมาบรรเลงผสมกับวงดนตรีสากล กลายเป็น “สังคีตสัมพันธ์”

15. นักเรียนคิดว่าชีวิตด้านใดของครูเอื้อ สุนทรสนาน ควรนำมาประยุกต์ใช้กับนักเรียน

ก. ด้านการดนตรีเพราะครูเอื้อมีความมานะพยายามในการฝึกซ้อมดนตรี

ข. ด้านการศึกษาเพราะครูเอื้อหมั่นแสวงหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ

ค. ด้านความคิดสร้างสรรค์เพราะครูเอื้อเป็นผู้ที่คิดหาแนวทางของเพลงให้แตกต่างไปจากเดิม

ง. ด้านความรักษ์วัฒนธรรมของไทย เพราะครูเอื้ออนุรักษ์ความเป็นไทยหวงแหนเอกลักษณ์ที่เป็นไทย

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16 - 19

เรื่องสั้น เรื่องส้วม ของ โมน สวัสดิ์ศรี

นับแต่รถไฟบีทีเอสขบวนหนึ่งเคลื่อนตัวออกจากสถานีอโศกในเวลาเกือบทุ่มตรง เสียงเสียดสีระหว่างรางกับล้อเหล็กยังคงดำเนินต่อไปสวนทางกับรถแต่ละขบวนที่วิ่งขวักไขว่ ยิ่งเวลาดังกล่าวเป็นชั่วโมงเร่งด่วนด้วยแล้วคนโดยสารในขบวนรถยิ่งไม่สนใจใครเป็นพิเศษเครื่องปรับอากาศเย็นฉ่ำภายในตู้โดยสารมีผลให้ผู้คนบนขบวนรถตัวสั่นงันงกด้วยความหนาวเหน็บ ทั้งหมดของผู้คนเหล่านั้นทำงานใกล้ใจกลางเมือง เกือบทุกคนมีบัตรพนักงานบริษัทซุกซ่อนอยู่ในกระเป๋ากางเกงสายตาเริ่มหรี่ลงด้วยความเพลียง่วงทั้งที่ยังเป็นช่วงหัวค่ำ ภาพในมโนนึกของแต่ละคนนึกถึงเตียงนอนหนานุ่มในห้องพัก เนื่องเพราะอยากไปให้ถึงที่นั่นเพื่อจะนอนเหยียดยาวเอาเรี่ยวแรงต่อสู้กับงานในวันถัดไป ทว่า มโนภาพของผู้โดยสารคนสุดท้ายในรถไฟขบวนนั้นไม่ได้หมายใจถึงเตียงนอนในห้องส่วนตัวสักเท่าไหร่ หากกำลังเพ่งพิศถึงสิ่งที่เป็นไป นั่นคือ ภาพของหญิงชายคู่หนึ่งซึ่งถือว่าโชคดีที่ได้เก้าอี้นั่งติดชิดใกล้แวบแรกเมื่อเห็นเงาร่างของผู้หญิง

(มีต่อหน้าถัดไป)

พลันรับรู้ได้ว่าเป็นคนไทย ส่วนฝ่ายชายเป็นหนุ่มฝรั่ง มองด้วยตาเปล่าไม่อาจวิเคราะห์ว่ามาจากยุโรปหรือเป็นอเมริกัน เจ้าฝรั่งผิวขาวเนื้อตัวอ้วนใหญ่นั่งถ่างขาแลดูอิ่มอกอิ่มใจ ยืดไหล่วางก้ามคล้ายคนขาวกำลังดูแลชาวอาณานิคมของตนให้เป็นระบบระเบียบ ตรงข้ามกับฝ่ายหญิงที่ผายผอมเนื้อติดกระดูก เธอนั่งนิ่งเหมือนถูกล่ามโซ่ สีผิวของเธอคล้ำคลับคล้ายชาวผิวหมึกจากแอฟริกัน ช่วงล่างนุ่งสั้นเพียงคืบ ด้านบนแปะปะด้วยผ้าเช็ดหน้าผืนบางปกปิดปทุมถันจนน่าหวาดเสียว ส่วนแขนขวาโอบเอวเจ้าหนุ่มยักษ์ ผู้โดยสารหลายคนรับรู้ได้ว่าเธอไม่กล้าสบตาใคร
เว้นเพียงคู่ขาของเธอคนเดียว

นอกจากภาพของหนุ่มสาวที่ใกล้ชิดสนิทแนบ เหล่าผู้โดยสารยังได้กลิ่นอาหารรสคาวฟุ้งกระจายทั่วทั้งตู้รถ ต้นทางของกลิ่นเกิดจากฝีมือของเจ้าฝรั่งนั่นเอง เจ้ายักษ์กำลังขบเคี้ยวไส้กรอกอีสานที่เพิ่งซื้อมาก่อนขึ้นรถไฟฟ้าพร้อมกับน้ำอัดลมขนาด 2 ลิตรที่ใกล้จะหมดขวด แทบทุกคนมองแล้วมองอีกกับการกระทำของคนตัวใหญ่ พวกเขาอยากเอามือปิดจมูกเสียให้รู้แล้วรู้รอดไปหรือบอกให้สองชีวิตรู้ว่าตนไม่พอใจในอากัปกิริยาบางคนถึงกับมองหายามประจำขบวนรถเพื่อให้เดินมาติเตือนว่าการกินอาหารในรถไฟฟ้าเป็นสิ่งต้องห้าม แต่โชคร้ายที่บนขบวนรถไม่มีตำรวจหรือแม้แต่รักษาความปลอดภัย ไม่แน่ใจด้วยซ้ำว่ามีคนขับรถอยู่ทางหัวขบวนด้วยหรือไม่ เสียงเรอของเจ้าฝรั่งนำพาสายตาให้คนในรถจับมองเป็นตาเดียว ผู้โดยสารเห็นเจ้ายักษ์ตัวขาวยิ้มแป้นอย่างสุขสันต์พร้อมเสียงหัวเราะโดยพลันของหญิงสาว ในตาเธอมีประกายแวววาวเหมือนคนที่เปี่ยมด้วยความกล้า ทว่าเธอก็ยังไม่กล้าสบตาคนในรถอยู่ดี ใช่ว่าเธอไม่รับรู้ถึงการกระทำของตนแต่เพราะเธอรู้ดีว่าหากสบตามองกับผู้คนรอบล้อมเธอจะต้องเห็นคนในเชื้อชาติเดียวกันส่งแววตาหยามเหยียดคล้ายเธอคือก้อนเนื้อประหลาด เพียงครู่เดียวเจ้าฝรั่งก็ทำท่ากระอักกระอ่วน เขาพูดกับเธอด้วยภาษาอังกฤษหยาบๆเธอค้อมศีรษะตอบคู่ขาตัวใหญ่ ท่าทางเจ้ายักษ์ยิ่งไม่พอใจมิใช่เธอพูดภาษาอังกฤษไม่ได้แต่เพราะเธอปฏิเสธถึงการมีอยู่ของบางสิ่ง กระนั้นเธอก็ไม่ช่วยค้นหาคำตอบให้ชายผิวขาว กลับนั่งเฉยเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

เมื่อฝ่ายหญิงไร้ซึ่งปฏิกิริยาเจ้าฝรั่งจึงทำใจเด็ดลุกขึ้นจากเบาะนั่ง ก่อนเดินไปถามใครต่อใครถึงสิ่งที่เขาต้องการ แทบทุกคนที่เขาเอ่ยถามต่างสั่นศีรษะ อาจเพราะความไม่รู้ภาษาอังกฤษหรือไม่เธอไม่แน่ใจ รู้เพียงสิ่งที่เขาต้องการไม่มีทางพบเจอในขบวนรถไฟฟ้า และในช่วงเวลาที่เจ้ายักษ์เดินไปถามผู้คนจากสองตู้เป็นครบสามตู้ก็ยังไม่มีผู้โดยสารคนใดนั่งเก้าอี้แทนเจ้ายักษ์ตามที่เธอคาดไว้ ไม่รู้ว่าสังคมรังเกียจมากมายเพียงใดรู้เพียงสิ่งที่ชายฝรั่งต้องการคือ ห้องน้ำสาธารณะ

ยักษ์ขาวคนเก่าเดินกลับมายังเบาะนั่งตัวเดิมพร้อมถอนหายใจเหยียดยาว เธอบอกเขาว่าหากลงจากรถไฟฟ้าในตอนนี้เธอไม่แน่ใจว่าจะหาห้องน้ำสาธารณะได้หรือไม่ จะมีคนใช้ห้องน้ำมากน้อยแค่ไหน แต่หากอดทนถึงปลายทางเมื่อไหร่คู่ขาของเธอก็จะได้เข้าส้วมสมใจและถึงจุดหมายปลายทางโดย

(มีต่อหน้าถัดไป)

ใช้เวลาไม่นาน เจ้ายักษ์รับรู้ด้วยสีหน้าอดทนก่อนผายลมออกมายังกริ่งเกรงทำให้เธอต้องหันสีหน้าเหยเกของตัวเองไปทางอื่น

16. จากเรื่อง เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด

ก. ห้องผู้โดยสาร

ข. สถานีรถไฟฟ้า

ค. สถานีผู้ขนส่งโดยสาร

ง. รถโดยสารประจำทาง

17. นักเรียนคิดว่าผู้หญิงคนนี้มีความรู้สึกอย่างไร

ก. ละอายใจ

ข. เศร้าใจ

ค. จำใจ

ง. ฝืนใจ

18. เหตุใดผู้โดยสารในรถรับ<u>ไม่ได้</u>กับการกระทำของชายชาวต่างชาติคนนี้

ก. เพราะชายต่างชาติหัวเราะเสียงดัง

ข. เพราะชายต่างชาตินั่งเก้าอี้ด้วยกิริยาไม่สุภาพ

ค. เพราะชายต่างชาติมากับหญิงไทยที่แต่งกายไม่สุภาพ

ง. เพราะชายต่างชาติไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางรถไฟฟ้า

19. วิธีการใดต่อไปนี้เหมาะสมที่สุดที่จะช่วยให้ชาวต่างชาติเข้าใจกติกาในการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอส

ก. ติดป้ายประชาสัมพันธ์การใช้รถไฟฟ้าบีทีเอส

ข. เมื่อพบเจอการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ให้เดินเข้าไปบอกด้วยความสุภาพ

ค. ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในรถไฟฟ้าบีทีเอสและตามสถานี

ง. เดินเข้าไปตักเตือนทันทีและแจ้งเจ้าหน้าที่ประจำสถาน

อ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20 - 21

เรื่องสั้น เรื่อง มีดประจำตัว ของ ชาติ กอบจิตติ

เรามาถึงมาเลี้ยงเวลาหนึ่งทุ่มตรงพอดี ลูกชายของผมมีอาการตื่นกลัวอย่างเห็นได้ชัด ส่วนภรรยาผมจะดูเร่งร้อนผิดปกติสักหน่อย ผมเข้าใจว่าเธอคง “หิว” มากกว่าอย่างอื่น เพราะงานเลี้ยงเช่นนี้เธอเคยผ่านมากับผมนับครั้งไม่ถ้วนซึ่งไม่จำเป็นจะต้องตื่นเต้นอีกเลย

ภายในห้องโถงใหญ่สว่างไสวด้วยไฟโคมระย้าย้อยห้อยอยู่กลางห้อง เสียงเปียโนคลออยู่เบาๆ

(มีต่อหน้าถัดไป)

ผู้คนค่อนข้างหนาตา เสียงพูดคุย เสียงน้ำแข็งกระทบแก้วเสียงเครื่องดื่มรินไหล คละเคล้าเข้าหูอย่างไม่เป็นระเบียบพรมหนานุ่มสีแดงเลือดคนรองรับรองเท้าที่เคลื่อนไหวไป-มา

ผมมองหาเจ้าภาพแต่ก็ไม่เห็น จึงพาลูกชายและภรรยาเดินเข้ามาทักทายผู้คนพอเป็นพิธีก่อนขอตัวเดินจากไปยังโต๊ะของเรา ถ้าเป็นโอกาสอื่นผมคงต้องยืนดื่มพูดคุยกับคนอื่นๆ สักเล็กน้อย เพื่อรอคอยพิธีเริ่มต้นของงาน

แต่วันนี้ ผมจำเป็นต้องแนะนำอะไรบางอย่างให้ลูกชายเข้าใจ ผมไม่อยากให้เกิดความผิดพลาดขึ้นก่อนถึงเวลานั้น คืนนี้จะเป็นการเริ่มต้นที่สำคัญของเขา มันจะบ่งชี้ว่าลูกชายของผมจะเป็นคนในระดับผมได้หรือไม่ หรือว่าเขาจะล้มเหลวกลายเป็นพวกมนุษย์ชั้นต่ำ ซึ่งผมและภรรยาไม่อยากให้ลูกเป็นเช่นนั้น

ดังนั้นผมจำเป็นต้องสร้างความรู้สึกที่ดีให้เขา เพื่อเขาจะได้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์แบบในระดับเราสืบต่อไปในอนาคต

“ดื่มเสียหน่อยสิ” ผมส่งแก้วเครื่องดื่มให้ลูก ซึ่งหยิบจากถาดของคนรับใช้ประจำงาน

“ค่อย ๆ จิบนะ” เสียงภรรยาผมเตือนเบาๆ เธอคงเกรงว่าลูกชายจะมึนเมาก่อนถึงเวลาอันควร

เมื่อเรามาถึงโต๊ะที่เจ้าภาพจัดเตรียมไว้ คนรับใช้ประจำโต๊ะโค้งให้ แล้วเลื่อนเก้าอี้บุนวมให้นั่งทีละคน ท่าทีเขาดูสุภาพนุ่มนวล แต่แฝงไว้ด้วยความหวาดกลัว

ผมทรุดกายนั่งลงอย่างสบาย แล้วค่อยๆ ดึงมีดประจำตัวออกจากปลอก วางลงบนที่วางมีดบนโต๊ะภรรยาผมเปิดกระเป๋าถือหยิบ “มีดประจำตัว” ของเธอขึ้นมา ดึงมีดออกปล่อยปลอกร่วงลงกระเป๋า เธอวางมีดเปลือย ลงบนที่วางไว้บนเบื้องหน้า มีดของเธอรูปร่างเรียวเล็กบอบบางด้ามงาสวยงาม เป็นธรรมดาของผู้หญิงที่ชอบของสวยของงาม แต่ความคมของมันไม่ผิดกับความสวยของงูที่ซ่อนพิษไว้

“เอามีดออกมาวางซิจ๊ะ” ภรรยาผมเตือนลูก

อาการตื่นประหม่ายังไม่เหือดไปจากเขา เขาค่อย ๆ ดึงมีดขึ้นมามือสั่นเล็กน้อย ใบมีดสะท้อนไฟวูบเข้าตาผม แล้ววางลงบนที่รองรับอย่างเคอะเขิน

มีดประจำตัวของเขาที่วางสงบคอยเหยื่ออยู่เบื้องหน้านั้น ผมเป็นคนพาเขาไปเลือกซื้อให้เอง หลังจากเขาได้รับอนุญาตให้เอามีดประจำตัวไว้ในครอบครองได้ซึ่งน้อยคนนักจะได้รับโอกาสงดงามเช่นนี้ ถ้าเทียบกับจำนวนพลเมืองทั้งหมดที่มีอยู่ในเมืองเรา เราเป็นกลุ่มคนเพียงหยิบมือเดียวที่มีสิทธิ์มีมีดประจำตัว ที่เหลือนอกนั้นเป็นมนุษย์ขั้นต่ำ

“ตรวจดูให้เรียบร้อย ลูกจะต้องใช้มันได้ทุกเมื่อไม่ว่าจะที่ไหน ไม่ว่าจะหิวหรือไม่ก็ตาม จำไว้ว่ามีดของลูกจะต้องตื่นเสมอ...” ผมจดจำของของพ่อมาตลอดและถึงวันนี้ผมกำลังถ่ายทอดให้ลูกชายฟัง

(มีต่อหน้าถัดไป)

"จำเอาไว้ มีดต้องคมอยู่ตลอดเวลาพร้อมที่จะจ้วงเฉือนได้ทุกเมื่อ"

"ผม ผมไม่กล้าทำครับ"

"พูดอะไรอย่างนั้นลูกเอ๋ย แม่เป็นผู้หญิงแท้ ๆ แม่ยังไม่เคยนึกกลัว

"ครั้งแรกพ่อก็เคยพูดแบบนี้แหละ..เอาไอ้นี่อีกสองแก้ว" ผมชูแก้วขึ้นโดยมิได้หันไปมองคนรับใช้ประจำโต๊ะผมรู้ว่าเขาต้องพร้อมที่จะรับคำสั่งอยู่ตลอดเวลา เขาเป็นไอ้คนประเภทที่ไม่มีสิทธิ์มีมีดประจำตัว เขารู้ตัวดีว่าจะต้องไม่ทำอะไรให้คนอย่างผมโกรธ

20. มีคำกล่าวของตัวละครที่ว่า "เป็นบุคคลที่สมบูรณ์แบบในระดับเรา" หมายถึงข้อใด

ก. บุคคลที่มีรูปร่างหน้าตาดี เป็นที่ชื่นชมของคนทั่วไป

ข. บุคคลที่มีกลุ่มคนให้ความเคารพนับถือและมีทรัพย์สมบัติ

ค. บุคคลที่มีรูปร่างหน้าตาดีและมีทรัพย์สมบัติเป็นจำนวนมาก

ง. บุคคลที่แต่งกายด้วยชุดราคาแพงพร้อมกับเครื่องประดับที่หรูหรา

21. จงเรียงลำดับข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1 ผมนั่งลงที่โต๊ะและดึงมีดประจำตัวออกมา

2 ผมพาลูกชายและภรรยาเดินเข้าทักทายแขกภายในงาน

3 ผมสังเกตเห็นอาการประหม่าของลูกชายที่กังวลอย่างหนัก

4 ภายในห้องจัดเลี้ยงสว่างไสวไปด้วยแสงไฟ มีเสียงเพลงคลอเบาๆ

ก. 4 2 1 3 ข. 4 1 2 3

ค. 1 3 4 2 ง. 1 4 2 3

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 22 - 23

น้ำมันปลาช่วยให้อายุยืนขึ้นอีก 2 ปี นักวิจัยจาก Harvard School of Public Health (HSPH) และ University of Washington ทำการศึกษากับผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปพบว่าผู้สูงอายุที่มีระดับของกรดไขมันโอเมก้า 3 ที่ได้จากปลาหรืออาหารทะเลในระดับสูงจะมีอายุยืนกว่าคนที่มีระดับกดไขมันโอเมก้า 3 น้อยถึง 2.2 ปี ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เขาได้มีการเชื่อมต่อข้อมูลไปยังศูนย์สุขภาพในด้านต่างๆไม่ว่าจะที่เกี่ยวข้องกับโรคหัวใจหรือโรคที่เกี่ยวกับหลอดเลือดต่างๆที่มักพบปัญหาในผู้สูงวัย ด้วยข้อมูลที่ได้นั้นล้วนสนับสนุนข้อดีของการมีระดับโอเมก้า 3 ที่สูง ยกตัวอย่างเช่น ผู้สูงอายุที่มีระดับโอเมก้า 3 สูงจะไม่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรด้วยโรคหัวใจถึง 1 ใน 3 รายหรือสามารถลดความเสี่ยงในการเสียชีวิตด้วยโรคที่เกี่ยวกับการเต้นของหัวใจที่ผิดปกติได้ถึง 45% นอกจากนั้นในการศึกษายังบอกอีกว่ากรดไขมันโอเมก้า 3 เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาสมอง ช่วยลดอาการอักเสบในสมอง ระบบหลอดเลือด ซึ่งข้อดีทั้งหมดนี้ก็ หมายถึงว่าผู้สูงอายุจะมีอายุยืนมากขึ้นกว่าเดิมนั่นเอง

(มีต่อหน้าถัดไป)

การรับประทานปลาเป็นส่วนหนึ่งของการมีสุขภาพที่ดีช่วยยืดอายุของคุณได้ยาวนานขึ้นซึ่งเราแนะนำให้รับประทานอย่างน้อยอาทิตย์ละ 2 ครั้ง

จากหนังสือขวัญเรือนปีที่ 45 ฉบับที่ 998 ปักษ์หลังมิถุนายน 2556 หน้า 14 มุมสุขภาพ โดย ส้มโอมือ

22. ข้อใดคือข้อเท็จจริงของบทความข้างต้น

ก. ผู้สูงอายุที่มีระดับโอเมก้า 3 สูงจะไม่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรด้วยโรคหัวใจถึง 1 ใน 3 ราย

ข. ลดความเสี่ยงในการเสียชีวิตด้วยโรคที่เกี่ยวกับการเต้นของหัวใจที่ผิดปกติได้ถึง 45%

ค. กรดไขมันโอเมก้า 3 เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาสมอง ช่วยลดอาการอักเสบในสมอง

ง. คนจึงเชื่อว่าการรับประทานปลาเป็นส่วนหนึ่งของการมีสุขภาพที่ดีช่วยยืดอายุของคุณได้ยาวนานขึ้น

23. อาหารชนิดใดต่อไปนี้มีกรดไขมันโอเมก้า 3 สูง

ก. ปลาทูทอด

ข. ยำปลากรอบ

ค. ผัดเผ็ดปลาไหล

ง. ข้าวเกรียบปลาทู

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 24 - 26

เรื่อง หอยมือเสือ โดย สมบัติ ศรีหิรัญยวง

หอยมือเสือ Giant glam จะว่าเป็นหอยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดอยู่ในตระกูลหอยกาบเปลือกหนา มีหยักตามลอนเปลือกใช้กล้ามเนื้อเอ็นที่แข็งแรงในการปิดเปิดฝามีขนาดใหญ่ได้ถึง 1 เมตร ดำรงชีวิตอยู่อย่างเงียบสงบในท้องทะเลทั่วโลก หลายครั้งผมได้มีโอกาสดำน้ำดูปะการังแถวๆเกาะกูดและทุกครั้งอดที่จะนึกถึงนิยายเรื่อง “มือเสือ” ของมนัส จรรยงค์ นักเขียนอาวุโสไม่ได้ ท่านได้ถ่ายทอดเรื่องราวออกมาจนเกิดจินตภาพชัดเจนอย่างที่ผมได้เห็นอยู่ตรงหน้า ใต้ทะเลตราดบางแห่งเต็มไปด้วยเจ้าหอยมือเสือยักษ์เรียงรายกันไปทั่วพื้น หอยแม่นขยับตัวของมันอยู่ไปมา สาหร่ายทะเลกำลังออกดอกซึ่งมีลักษณะเป็นพวงเหมือนมีคนมาร้อยไข่มุกไว้ทั่วใต้ทะเล ดอกหินและดอกเห็ดทะเลขึ้นระย้าย้อยไปทั่วแนวปะการัง ในอดีตนั้นภาพอย่างนี้หาได้ไม่ยากนัก ปัจจุบันแถวอ่าวตุ่มและอ่าวยายเกิดยังพอพบเห็นได้ เหตุเพราะกล้ามเนื้อเอ็นของหอยมือเสือมีรสชาติดีจนเป็นที่เลื่องลือจึงเกิดอาชีพนักล่าหอยมือเสือขึ้นในท้องทะเลภาคตะวันออก อาชีพนี้ทำได้เฉพาะผู้ที่ดำน้ำอึดได้ยาวนานเท่านั้น โดยต้องดำลงไปตัวเปล่าพร้อมมีดและเหล็กแหลมที่ใช้งัดๆแซะๆ เอาเฉพาะเนื้อหอยขึ้นมา หอยมือเสือ

(มีต่อหน้าถัดไป)

กระจายพันธุ์ด้วยไข่ที่ล่องลอยไปตามกระแสน้ำแล้วแต่ว่าจะไปตกหรือยึดเกาะที่ใดแล้วก็เติบโตอยู่ตรงนั้น หอยมือเสือที่เหลือรอดมาได้ส่วนใหญ่จะยึดติดกับซอกหินและปะการังที่ขยับพริ้วเหมือนดอกไม้ มีทั้งสีเขียว ฟ้า น้ำเงิน ม่วง จนถึงน้ำตาลมีลายดำปะขาว หอยมือเสือที่เราเห็นกันอยู่มี 2 ชนิด คือ ขนาดใหญ่ดังที่กล่าวแล้วข้างต้นอีกชนิดมีขนาดเล็กเอาเปลือกน้อยๆไม่ค่อยมีสีสันเรียกว่าหอยมือแมว ทั้งขนาดเล็กและใหญ่กินแพลงตอนและสัตว์เล็กที่มาเข้าใกล้รัศมีการจับได้เป็นอาหาร ปัจจุบันหน่วยงานของกรมประมงสามารถเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์หอยมือเสือได้แล้วและได้นำไปปล่อยกลับคืนสู่ธรรมชาติ ในหลายหลายพื้นที่ในอนาคตถ้าหอยมือเสือไม่ถูกจับมาสะสม ถูกเอาเปลือกมาทำที่ใส่สบู่ นำมาทำที่เขี่ยบุหรี่อีก ก็น่าจะมีจำนวนประชากรหอยมือเสือมากพอให้ลูกหลานเราได้ชื่นชมและหอยมือเสืออาจกลับมาเป็นตัวละครเอกในภาพยนตร์ชีวิตใต้น้ำอีกก็ได้หลังจากเลือนหายไปนาน

24. เหตุใดหอยมือเสือจึงหายากในปัจจุบัน

ก. เพราะการขยายพันธุ์มีน้อยลง

ข. เพราะถูกมนุษย์จับมาทำเป็นอาหารและเครื่องประดับ

ค. เพราะสภาพของอุณหภูมิของน้ำที่เปลี่ยนไปจึงส่งผลให้หอยตาย

ง. เพราะแหล่งอาหารของหอยมือเสือเหลือน้อยจึงส่งผลกับห่วงโซ่อาหารของมัน

25. บุคคลในข้อใดมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์หอยมือเสือ

ก. แพรวศึกษาวิถีชีวิตของหอยมือเสือ

ข. พริ้งพังการอธิบายความรู้เรื่องหอยมือเสือ

ค. พราวเข้าชมการเพาะเลี้ยงหอยมือเสือที่กรมประมง

ง. พลอยให้ความรู้เรื่องหอยมือเสือแก่นักท่องเที่ยวและผู้ที่สนใจ

26. จุดมุ่งหมายของบทความนี้คือ

ก. เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจธรรมชาติของหอยมือเสือ

ข. เพื่อให้ผู้อ่านร่วมสนับสนุนและอนุรักษ์หอยมือเสือ

ค. เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับหอยมือเสือ

ง. เพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงจำนวนประชากรของหอยมือเสือ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 27 - 30

รัฐบาลจีนตำหนิพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ปัจจุบันชาวจีนนิยมท่องเที่ยวต่างประเทศมากจากสถิติปีที่แล้วพบว่าชาวจีนเดินทางออกนอกประเทศกว่า 82 ล้านคน แถมยังทำสถิติใช้เงินเที่ยวต่างประเทศมากเป็นอันดับหนึ่งของโลกเมื่อปีที่แล้วแซงหน้าอเมริกันและเยอรมัน แต่ปัญหาใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวจีนคือ การแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมเวลาอยู่ต่างประเทศ เช่น ถ่มน้ำลายรดพื้น พูดคุยเสียงดัง ทิ้งขยะเกลื่อนกราดแซงคิว ล่าสุดที่เป็นข่าวดังคือ มีนักท่องเที่ยวรายหนึ่งได้โพสต์ภาพรูปสลักหินทรายอายุ 3,500 ปีในวิหารลักซอร์ของอียิปต์ ถูกสลักข้อความเป็นภาษาจีนว่าติงจินฮ่าว เคยมาที่นี่ และถูกประณามว่าสร้างความเสื่อมเสียให้นักท่องเที่ยวจีน หลังจากนั้นก็มีการตามหาเจ้าของลายมือและพบว่าเป็นเด็กวัยรุ่นอายุ 15 ปีด้วย เหตุนี้ผู้นำระดับสูงของจีนจึงออกมาตำหนินักท่องเที่ยวของประเทศตัวเองที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมซึ่งเป็นการทำลายภาพลักษณ์ของประเทศตามมาด้วยการโพสต์ไกด์ไลน์ในเว็บไซต์กลางของรัฐบาลแนะนำนักท่องเที่ยวจีนให้ทำตามระเบียบสังคม เคารพศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่นของประเทศที่ไปเยือนตลอดจนระมัดระวังพฤติกรรมที่ไม่สุภาพอีกด้วย

จากหนังสือขวัญเรือนปีที่ 45 ฉบับที่ 998 ปักษ์หลังมิถุนายน 2556 หน้า 18

27. สำนวนในข้อใดสามารถนำมาใช้กับบทความข้างต้นได้

ก. พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง

ข. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม

ค. เห็นช้างขี้ ขี้ตามช้าง

ง. เอาใจเขามาใส่ใจเรา

28. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการที่รัฐบาลจีนตำหนิพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวจีน

ก. เห็นด้วย เพราะเห็นได้ชัดจากการมาเมืองไทยและส่งเสียงดังไม่เคารพสถานที่

ข. เห็นด้วย เพราะพบเห็นนักท่องเที่ยวชาวจีนไม่เกรงใจและไม่ปฏิบัติตามกติกา

ค. ไม่เห็นด้วย เพราะคนจีนที่ไปเที่ยวต่างประเทศในทุกวันนี้ต่างมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

ง. ไม่เห็นด้วย เพราะนักท่องเที่ยวเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

29. นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวจีนเคารพธรรมเนียมของไทย

ก. เข้าไปต่อว่าเมื่อพบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ข. ประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนพร้อมทั้งแนะนำผู้นำเที่ยวด้วย

ค. เข้าไปพูดคุยชี้แจงและบอกให้ผู้นำเที่ยวพานักท่องเที่ยวกลุ่มนี้กลับ

ง. ไม่อำนวยความสะดวกและไม่จำหน่ายสินค้าให้กับกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

30. จากบทความข้างต้นต้องการสื่อให้เห็นถึงเรื่องใด

ก. กติกา มารยาทของแต่ละสังคม

ข. ระเบียบข้อบังคับในแต่ละประเทศ

ค. ข้อควรปฏิบัติในการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศของชาวจีน

ง. พฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำเมื่อไปอยู่ต่างชาติต่างวัฒนธรรมของชาวจีน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความคิดเห็น

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นที่เป็นจริงของนักเรียน โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์เรื่องอย่างมีขั้นตอน					
2. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา					
3. กิจกรรมการเรียนรู้ไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติได้					
4. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
5. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้กำหนดปัญหา ตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้และรู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้					
6. นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน					
7. บรรยากาศการเรียนรู้ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่ม					
8. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน					
9. ครูคอยแนะนำ ช่วยเหลือนักเรียน					
10. การใช้สื่อและอุปกรณ์ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
11. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์					
12. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาเพิ่มมากขึ้น					
13. นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และการแก้ปัญหา					
14. นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
15. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการอ่านวิเคราะห์ไปใช้ในชีวิตจริง					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวประภาศรี เปี่ยมอยู่
วัน เดือน ปี เกิด	03 พฤษภาคม 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรสงคราม
วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	94/5 ต.บางขันแตก อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม 75000